

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2022
9. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 24. schůze Poslanecké sněmovny

1. Návrh na vyslovení souhlasu Poslanecké sněmovny s prodloužením doby nouzového stavu

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2022
9. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 24. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 19. května 2022

Obsah:

Strana:

19. května 2022

Schůzi zahájila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Usnesení schváleno (č. 241).

Schválen pořad schůze.

1. Návrh na vyslovení souhlasu Poslanecké sněmovny s prodloužením doby nouzového stavu

Řeč předsedy vlády ČR Petra Fialy	6
Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Víta Rakušana	7
Řeč poslance Jana Jakoba	10
Řeč poslance Tomia Okamury	10
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	16
Řeč poslance Radka Rozvorala	18

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Řeč místopředsedy PSP Karla Havlíčka	21
Řeč místopředsedkyně PSP Jany Mračkové Vildumetzové	22
Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Víta Rakušana	25
Řeč místopředsedkyně PSP Jany Mračkové Vildumetzové	29
Řeč poslance Patrika Nachera	30
Řeč poslankyně Kláry Dostálové	33
Řeč poslance Jana Hrnčíře	35
Řeč poslance Zdeňka Kettnera	36

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Olga Richterová.

Řeč ministryně obrany ČR Jany Černochové	37
Řeč poslance Drahošlava Ryby	37
Řeč poslance Jaroslava Bašty	40
Řeč poslankyně Renaty Oulehlové	40
Řeč poslance Radovana Vícha	42
Řeč poslance Vladimíra Zlínského	43

Řeč poslance Oldřicha Černého	44
Řeč místopředsedy vlády, ministra práce a sociálních věcí ČR Mariana Jurečky	47
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	49
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	50
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	52
Řeč místopředsedy PSP Karla Havlíčka	52

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	54
Řeč poslance Aleše Juchelky	55
Řeč ministryně obrany ČR Jany Černochové	58
Řeč poslance Roberta Králíčka	58
Řeč poslankyně Evy Fialové	59
Řeč poslance Radka Kotena	61
Řeč poslance Pavla Bělobrádka	61
Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Víta Rakušana	62
Řeč ministra průmyslu a obchodu ČR Jozefa Síkely	66
Řeč místopředsedkyně PSP Jany Mračkové Vildumetzové	67
Řeč poslankyně Aleny Schillerové	67
Řeč poslance Martina Kolovratníka	68
Řeč ministra průmyslu a obchodu ČR Jozefa Síkely	68
Řeč místopředsedy vlády a ministra vnitra ČR Víta Rakušana	69
Řeč poslance Roberta Králíčka	69

Usnesení schváleno (č. 242).

Řeč poslankyně Aleny Schillerové	70
--	----

Závěrečná řeč místopředsedy PSP Jana Bartoška

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny

19. května 2022

Přítomno: 155 poslanců

(Schůze zahájena v 15.00 hodin.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 24. schůzi Poslanecké sněmovny a všechny vás na ní vítám.

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás všechny odhlásím, už jsem vás všechny odhlásila, prosím, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami, případně mi oznámili, kdo žádá o vydání náhradní karty. Zatím žádné takovéto sdělení nemám.

Tuto schůzi jsem svolala v návaznosti na § 109m zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny na základě předložení návrhu vlády na vyslovení souhlasu Poslanecké sněmovny s prodloužením doby nouzového stavu. Pozvánka vám byla rozeslána elektronickou poštou, a to v úterý 17. května tohoto roku. Já vás požádám o ztišení, protože nyní přistoupíme k určení dvou ověřovatelů této schůze.

Navrhuji, abychom určili paní poslankyni Renátu Zajíčkovou a poslance Toma Philippa. Má někdo jiný návrh? Nikoho nevidím.

Já tedy zahájím hlasování o předloženém návrhu na ověřovatele a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 1 přihlášeno 103 poslankyň a poslanců, pro 103, nikdo se nezdržel ani nebyl proti. Proto konstatuji, že jsme ověřovateli 24. schůze Poslanecké sněmovny určili paní poslankyni Renátu Zajíčkovou a pana poslance Toma Philippa.

Sděluji, že do zahájení schůze požádali o omluvení své neúčasti na jednání tito poslanci: Babiš Andrej po celý den z pracovních důvodů, Bačíková Jana po celý den z osobních důvodů, Balašíková Margita po celý den z pracovních důvodů, Bašta Jaroslav od 15 do 16 hodin z pracovních důvodů, Bělou Roman od 15.30 do 23.45 hodin z pracovních důvodů, Berki Jan po celý den z rodinných důvodů, Dražilová Lenka po celý den z pracovních důvodů, Dubský Tomáš od 15 do 17 hodin z pracovních důvodů, Dvořák Jaroslav po celý den ze zdravotních důvodů, Fiala Radim po celý den z osobních důvodů, Flek Josef od 15 do 17 hodin z pracovních důvodů, Fridrich Stanislav po celý den ze zdravotních důvodů, Golasowská Pavla po celý den, taktéž ze zdravotních důvodů, Hájek Jiří od 18 hodin z rodinných důvodů, Heller Šimon po celý den – osobní důvody, Janulík Miloslav celý jednací den z pracovních důvodů, Kaňkovský Vít po celý den z rodinných důvodů, Kašník Pavel po celý den z pracovních důvodů, Klíma Pavel do 18 hodin z pracovních důvodů, Kobza Jiří od 15 do 17.45 hodin z pracovních důvodů, Kocmanová Klára od 15 do 16 z pracovních důvodů, Kohajda Michael po celý jednací den z pracovních důvodů, Kolář Ondřej po celý jednací den z rodinných důvodů, Kovářová Věra od 15 do 16.15 hodin z pracovních důvodů, Krejza Karel po celý jednací den – bez udání důvodu, Krutáková Jana – celý jednací den z rodinných důvodů, Kubík Jan celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, Kučera Michal od 15 do 16 hodin – bez udání důvodu, Kukla Martin od 15 do 17 hodin z pracovních důvodů, Lang Hubert po celý jednací den ze zdravotních důvodů, Lesenská Vladimíra po celý den z důvodu zahraniční cesty, Malá Taťána celý jednací den – rodinné důvody, Mašek Jiří, opět celý den – zdravotní důvody, Navrátil Jiří po celý den ze zdravotních důvodů, Němečková Crkvenjaš Zdena celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, Olšáková Eliška celý jednací den z rodinných důvodů, Pastuchová Jana po celý den z pracovních důvodů, Potůčková Lucie po celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, Pražák David od 15 hodin ze zdravotních důvodů, Rais Karel celý jednací den ze zdravotních důvodů,

Ratiborský Michal celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, Richter Jan od 15 do 16 hodin z pracovních důvodů, Růžička Pavel po celý den ze zdravotních důvodů, Staněk Pavel po celý den z důvodu zahraniční cesty, Stržínek Robert celý jednací den z pracovních důvodů, Svoboda Pavel od 15 do 17 hodin z pracovních důvodů, Šebelová Michaela celý jednací den – bez udání důvodu, Šimek David z celého jednacího dne z pracovních důvodů, Špičák Julius celý den – pracovní důvody, Válková Helena po celý den z důvodu zahraniční cesty, Vondrák Ivo po celý jednací den z pracovních důvodů, Wenzl Lubomír po celý jednací den z pracovních důvodů.

Z členů vlády se omluvili: Bartoš Ivan z celého dne z pracovních důvodů, Baxa Martin od 15 do 17.30 hodin z pracovních důvodů, Bek Mikuláš z celého jednacího dne z důvodu zahraniční cesty, Blažek Pavel po celý jednací den z pracovních důvodů, Černochová Jana po celý den z pracovních důvodů, Gazdík Petr po celý jednací den ze zdravotních důvodů, Hubáčková Anna celý jednací den z pracovních důvodů, Lipavský Jan celý jednací den z důvodu zahraniční cesty a Vlastimil Válek od 15 do 16 hodin z pracovních důvodů.

Paní poslankyně a páni poslanci, dne 2. března 2022 vyhlásila vláda ode dne 4. března 2022 od půlnoci v souladu s článkem 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, pro území České republiky z důvodu nutnosti reagovat na migrační vlnu velkého rozsahu na území České republiky nouzový stav na dobu 30 dnů. Poslanecká sněmovna následně na své 17. schůzi dne 29. března 2022 svým usnesením č. 183 prodloužila na základě žádosti vlády dobu trvání nouzového stavu do 31. května 2022.

Podle článku 6 odst. 2 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, může vláda dobu pro vyhlášení nouzového stavu prodloužit jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny. Dne 17. května tohoto roku vláda opětovně požádala Poslaneckou sněmovnu o prodloužení doby nouzového stavu pro území České republiky z důvodu nutnosti reagovat na migrační vlnu velkého rozsahu na území České republiky, a to do 30. června 2022 do 23.59 hodin. Podle § 109m odst. 1 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny rozhodne Sněmovna o takovém návrhu ve zkráceném jednání.

Nyní tedy přistoupíme k vlastnímu pořadu 24. schůze tak, jak je uveden na pozvánce. Nemám zde žádného přihlášeného k pořadu schůze ani nikoho nevidím. Budeme tedy hlasovat o celém návrhu pořadu 24. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen. Eviduji zájem o odhlášení, proto prosím, abyste se opětovně přihlásili svými identifikačními kartami. Ještě přivolám kolegy a kolegyně z předsálí. Připomínám, že budeme hlasovat o pořadu schůze tak, jak byl předložen, tedy bez pozměňovacích návrhů. Počet přihlášených se již ustálil.

Zahajuji hlasování o předloženém pořadu schůze. Ptám se, kdo je pro, ať stiskne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 2 je přihlášeno 123 poslankyň a poslanců, pro 107, proti 13. Návrh byl přijat. Pořad schůze byl tedy schválen.

Můžeme tedy přistoupit k bodu

1.

Návrh na vyslovení souhlasu Poslanecké sněmovny s prodloužením doby nouzového stavu

K tomuto bodu vám byl doručen sněmovní dokument číslo 791.

Prosím, aby předložený návrh uvedl předseda vlády Petr Fiala, který se již blíží. Ještě stihnu přečíst omluvu pana Milana Wenzla pro dnešní den z důvodu nemoci a paní poslankyně a ministryně Heleny Langšádlové mezi 16.30 a 23.59 z pracovních důvodů. Prosím, pane premiére, máte slovo.

Předseda vlády ČR Petr Fiala: Vážená paní předsedkyně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, naše vláda dnes před vás znovu předstupuje, aby vás požádala o prodloužení nouzového stavu o 30 dní. Jak jsem veřejně slíbil, pokud nouzový stav bude prodloužen, tak to bude naposledy. Chápu, že pro mnohé z vás, z nás, se pojem nouzový stav stal v době koronavirové krize určitou hrozbou, strašákem, lidově řečeno. Ani mně se nelíbilo v něm žít takřka 300 dní z posledních dvou let. Když to říkám, tak z toho vyplývá, že nejsem nějakým příznivcem nouzového stavu, a nestál bych tady teď před vámi, pokud by to nebylo za současné bezprecedentní uprchlické krize zcela nezbytné.

Vím, že to z vlastní zkušenosti dobře víte, ale chci, abyste jasně slyšeli, že prodloužení nouzového stavu se nijak nedotkne českých občanů. Má jediný důvod – zvládnutí uprchlické krize z Ukrajiny, kterou rozpoutalo svým agresivním jednáním, agresivním vpádem na Ukrajinu, Putinovo Rusko. Uplynulé týdny a praxe využívání nouzového stavu naší vládou jasně ukázaly, že jeho současná podoba nevede ani k zákazu veřejných a soukromých akcí, jako tomu bylo v době covidu, neslouží ani k zákazu provozu restaurací a obchodů, k uzavření státních hranic, k zákazu vycházení, shromažďování, k uzavření škol, neslouží k jakémukoliv omezení českých občanů, jejich pohybu. Současná podoba nouzového stavu se českých občanů nijak netýká a bude to tak i v případě, že Sněmovna odsouhlasí naši žádost na prodloužení nouzového stavu o dalších 30 dnů. Slouží k jediné věci a to je zvládnutí migrační krize tak, aby neměla negativní dopad na české občany.

Nouzový stav pomohl v uplynulých týdnech státním úředníkům, policistům, hasičům, lékařům, sestřičkám, vojákům, zaměstnancům v neziskovém sektoru a všem dalším, kteří se na tom podíleli, zvládnout obrovskou uprchlickou vlnu, která nemá v historii obdoby. Nejenom samozřejmě v historii České republiky, ale ani v historii Evropy. Pomohl jim zvládnout tuto uprchlickou vlnu tak, že se nijak nedotkla občanů České republiky, což jsme považovali vždycky za důležité, a vždy jsme jasně říkali, že tomu tak bude a že se o to snažíme. I přesto – a to si musíme uvědomit – že nejsme stát, který sousedí s Ukrajinou, tak jsme jedna ze zemí, kterých se uprchlická krize dotýká absolutně nejvíce, i proto, že jsme pro řadu ukrajinských uprchlíků tou cílovou destinací, tou cílovou zemí.

My jsme okamžitě po vpádu ruských vojsk na Ukrajinu začali organizovat pomoc prvním uprchlíkům. Tady chci znovu zdůraznit, jsou to především ženy a děti a jsou to lidé, kteří utíkají před válkou prakticky jenom s tím, co mají na sobě. Nejsou to lidé, kteří by hledali lepší sociální nebo ekonomické podmínky. Jsou to lidé, kteří si chtějí zachránit svůj život.

Jako první v Evropě jsme přišli s okamžitým udělením víza strpění, které později nahradila prakticky totožná, prakticky identická, celounijní dočasná ochrana. Umožnili jsme tak lidem, kteří prchají před válkou, legalizovat jejich pobyt, zajistili jsme jim spolu s obcemi a kraji ubytování a umožnili jsme jim vstup na trh práce. Dočasnou ochranu jsme k dnešnímu dni udělili přes 348 tisícům lidem. Z dospělé populace jde především o ženy, které tvoří 72 %, které přišly se svými dětmi, které tvoří 37 % těch uprchlíků. Co je důležité, už toto číslo je důležité, protože prakticky ten, kdo k nám přijde, je registrován a to v jiných evropských zemích zdaleka tak není.

Ale ještě vám řeknu jednou číslo, které je mimořádně důležité: 50 000 dospělých z těchto uprchlíků, kteří přišli v posledních týdnech, 50 000 dospělých je už v pracovním procesu, je na trhu práce, stojí na vlastních nohách. To je důležité si uvědomit. Ti lidé, kteří jsou zaměstnáni, už nejsou závislí na státu, na naší podpoře, naopak odvádějí do sociálního a zdravotního systému, přispívají na něj a stojí na vlastních nohách. Padesát tisíc dospělých během několika týdnů z těch, kteří přišli, už pracuje.

Během pár dní jsme po celé České republice zřídili krajská asistenční centra pomoci Ukrajině. V únorových, březnových, dubnových mrazech nemusel spát nikdo na ulici ani v nějakých provizorních místech. Dvakrát týdně koordinuje situaci Ústřední krizový štáb v čele s panem ministrem vnitra, jak to má podle krizového řízení být. Samozřejmě se všemi složkami

pomoc v regionech koordinovalo Národní asistenční centrum pomoci Ukrajině. Prakticky okamžitě vznikla nonstop linka v ukrajinštině, začali jsme veškeré důležité informace zveřejňovat v ukrajinštině na stránkách Ministerstva vnitra. Zřídili jsme během několika dnů webové stránky nasiukrajinci.cz, kde našli Ukrajinci, kteří sem přicházeli, informace, které potřebovali, ale kde také měli všechny potřebné informace čeští občané, kteří chtěli nabídnout pomoc Ukrajině a ukrajinským uprchlíkům. Kromě toho jsme okamžitě začali připravovat, a taky připravili, finanční podporu pro české občany, kteří ubytovávají uprchlíky. Využili jsme i toho, co moderní stát nabízí a co by moderní stát měl dělat: umožnili jsme uprchlíkům využívat datové stránky a digitální identitu, aby nemuseli na úřady, pokud nechtějí.

Musím říct, že všechno to, co tady říkám, ty kroky a ta čísla, jsou důvodem, proč nás dnes oceňují v zahraničí, proč říkají, že Česká republika je modelový příklad toho, jak to může fungovat a jak se dá taková uprchlická vlna zvládnout. My samozřejmě ale neděláme jenom kroky, které reagují na tu aktuální situaci, které řeší ty problémy ze dne na den. Díváme se i dopředu a děláme kroky strategické. Připravili jsme materiál, který stanovil strategické priority vlády pro středně- a dlouhodobé zvládnutí situace. Je tam třináct programových strategických priorit a cílem je, abychom zvládli uprchlickou vlnu i v dalších měsících stejně dobře, jako jsme ji zvládli v těch prvních krizových týdnech.

Ano, samozřejmě, jak jsem říkal, čelíme bezprecedentní vlně. Byly dny, kdy do České republiky přicházelo 17 000 uprchlíků denně, a to nebyly lehké chvíle. Tehdy samozřejmě nešlo zvládnout vše hladce, ale jak už jsem říkal, celkově jsme to zvládli snad nejlépe v Evropě a jezdí se k nám ze zahraničí dívat, jak náš systém krajských asistenčních center funguje.

Dnes samozřejmě ty počty přicházejících – a vy, kteří to sledujete, tak to dobře víte – nejsou zdaleka tak vysoké, pohybují se mezi 1 200 a 1 800 denně, nicméně stále odpovídají typovým plánům pro nouzový stav. A my pořád potřebujeme mít možnost flexibilně reagovat na aktuální problémy. I proto vláda připravila a schválila takzvaný lex Ukrajina II, což je jedno z důležitých opatření, které umožní v příštích týdnech a měsících zvládat uprchlickou vlnu, ať už bude jakkoliv silná, i bez nouzového stavu. Ale potřebujeme během těch příštích 30 dnů, nebo toho měsíce, který chceme navíc, schválit tuto legislativní úpravu, tak abychom všechny nástroje pro řešení uprchlické vlny bez nouzového stavu měli.

Jak jsem řekl na začátku, o prodloužení nouzového stavu žádáme v souvislosti s uprchlickou krizí na Ukrajině naposledy. Jejím důvodem, důvodem té žádosti, není a nikdy nebylo omezování svobod českých občanů ani nějaké nákupy bez transparentních výběrových řízení, nebo co zaznívalo jako kritika. Jediným důvodem, proč žádáme o prodloužení nouzového stavu, je, že chceme uprchlickou krizi zvládat i nadále co nejlépe, tak, aby se nijak nedotkla českých občanů a současně abychom byli schopni pomoci maminkám a jejich dětem, těm, kteří utíkají před válkou a chtějí si zachránit svoje životy.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, já vám děkuji, že tomu rozumíte, a prosím vás o to, abyste podpořili náš návrh a vyhověli žádosti vlády o prodloužení nouzového stavu o 30 dní.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji panu premiérovi. Nyní za předkladatele předstoupí taktéž ministr vnitra Vít Rakušan. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuji, paní předsedkyně. Pane premiére, kolegyně, kolegové, dámy a pánové, dovoluji i mně za předkladatele – za chvíli se posadím ke stolku a budu bedlivě poslouchat debatu, která bude v Poslanecké sněmovně následovat, a plně doufám, že bude konstruktivní, věcná. Dopředu říkám, že nebudu odpovídat na každé jednotlivé vystoupení individuálně, pokusím se to vždycky po několika vystoupeních sumarizovat a poté se přihlásit s konkrétními odpověďmi na vaše dotazy, které tady jistě v konstruktivní debatě budou vzneseny.

Dovolte mi na začátek říci, že vláda České republiky splnila v nouzovém stavu to, co slibovala, a to především, že nouzový stav použije tak, jak je definován v krizové legislativě, jako krizový instrument, který řeší konkrétní danosti krize, kterou způsobilo Rusko svou agresí na Ukrajině, že se tento nouzový stav na rozdíl od těch předchozích covidových nedotkne žádným způsobem běžného života občanů v České republice, nikoho nezavřeme doma, nikomu nezkrátíme provozní dobu, nikoho nezavřeme v jeho okrese, aby z něj nemohl vycestovat. Troufám si říci, že většina občanů České republiky v těch posledních týdnech ani nezaregistrovala, že se pohybujeme v režimu nouzového stavu.

My samozřejmě vnímáme, že nouzový stav jako takový nemá po všech těch letech zavírání doma úplně dobrou pověst. Ta covidová krize byla bezprecedentní a vystavila nás, celou společnost, obrovské zkoušce. Na druhé straně je potřeba si skutečně uvědomit, že v současné době musíme uplatňovat některá krizová opatření, která bez nouzového stavu prostě uplatnit nejdou, anebo kdybychom se pokoušeli nějakým lopotným způsobem je obcházet, například bychom označili migrační krizi za událost takového rozsahu, která si vyžaduje nějaká krizová opatření, tak se za několik týdnů a měsíců dostaneme do stavu, že soud zcela po právu bude naše jednotlivá vyhlášená krizová opatření bořit jedno za druhým a my se dostaneme do velmi nekomfortního stavu vůči všem, kteří konzumují třeba i nějaké finanční plnění vyplývající z těch krizových opatření jako takových.

Dovolte mi uvést pár konkrétních příkladů, pro které ještě potřebujeme nouzový stav v České republice. Nebudu říkat, že to odpovídá všem typovým plánům. To pravděpodobně bude odpovídat i za měsíc, číslo příchozích do České republiky. Ale velmi konkrétně. Pokud chceme v součinnosti s kraji zajišťovat ubytovací kapacity, tak kdybychom dnes nevstoupili nebo bychom vystoupili po 31. 5. z režimu nouzového stavu, velmi zkomplikujeme život lokálními autoritám, které nám celou dobu pomáhají – a já jim za to děkuji, ať jsou to starostové, nebo hejtmani – tu migrační krizi zvládat, hledat lidem ubytování, poskytovat jim ho. Zároveň ne veškeré typy ubytování, které v současné době poskytujeme, odpovídají běžným normám pro poskytování ubytování v České republice. Nicméně při tom návalu lidí, kteří sem přišli, prostě i takové formy ubytování potřebujeme a k tomu také je zapotřebí v současné době konzumovat to, co nám umožňuje nouzový stav.

Zjednodušíme procesy v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí, vyplácení dávek. Zároveň bychom nemohli bez nouzového stavu zachovat například zkrácenou dobu tří dnů, do kterých uprchlíci musí hlásit změnu místa pobytu. Opozice tady zcela po právu se ptá, kde ti uprchlíci jsou, kolik jich je a podobně. Já tady v debatě budu představovat velmi podrobný a konkrétní systém, jak se dostaneme k přesným číslům toho, kde a kolik máme lidí z Ukrajiny v České republice. Zatím to jsou mnohokrát jenom odhady. Pro vaši informaci, z toho pilotního projektu zatím vyplývá, že údaje v cizinecké policii sedí z nějakých 75 % plus minus. My potřebujeme přesnější údaje a k tomu potřebujeme opatření, aby lidé měli povinnost do tří dnů hlásit změnu svého pobytu.

Zároveň součinnost Policie České republiky na krajských asistenčních centrech pomoci Ukrajině, kdy vykonávají v podstatě i tu úřední činnost, kterou obvykle vykonávají úředníci odboru azylové a migrační politiky, to je také instrument, který využíváme právě díky tomu, že tady máme nouzový stav. Ale jak řekl pan premiér, my ho chceme naposledy. A budeme potřebovat i vaši součinnost a pomoc a rozumný přístup Poslanecké sněmovny.

Přijdeme s takovou novelizací lex Ukrajina, která umožní, abychom od července neměli nouzový stav, abychom ošetřili ta nejobolavější místa, která bez nouzového stavu v současné době nemůžeme vlastně vykonávat. V tom případě ale potřebujeme, aby v červnu Sněmovna fungovala, aby v červnu Sněmovna běžela, aby výbory daný materiál projednaly, aby daly svá stanoviska, připomínky. A k tomu, kolegyně a kolegové, ten měsíc potřebujeme. Je iluzorní předpokládat, že toto se stihne za čtrnáct dnů. To je věc, na kterou měsíc nouzového stavu potřebujeme. Pokud nám říkáte "informujte nás transparentně, otevřeně, projednávejte ve výborech", ano, to se ale nedá za čtrnáct dnů navrhovaného nouzového stavu opravdu stihnout.

Potřebujeme ten měsíc, potřebujeme vaši součinnost, potřebujeme, aby Poslanecká sněmovna nešla cestou obstrukcí ohledně lex Ukrajina, protože nemůže platit věta A i věta B zároveň. Pokud někdo z opozice říká: nechceme nouzový stav a nebudeme pro něj hlasovat – neříká to celá opozice, já to vím, říkám část opozice – říká větu A a za B by obstruovala lex Ukrajina, tak to nedává smysl. Potom jsme mimo legislativní rámec, abychom mohli uprchlickou krizi řídit. To znamená, pokud někdo říká: nechceme nouzový stav, my říkáme: pojd'te nám pomoci s tím, abychom během těch třiceti dnů, o které vás dnes, Poslaneckou sněmovnu, žádáme, zvládli projít legislativním procesem se všemi náležitostmi a měli jsme na konci června takový instrument, který nám umožní řídit a menezovat další strategické kroky ve věci zaopatření, případně přijímání uprchlíků do České republiky.

A ještě mně dovoluňte jeden údaj. Často se říká, a je to taková okřídlená věta opozice o tom, že ministerstva utrácují a nevyplisují výběrová řízení a stát utrácí peníze. Dovolte mi statistiku za jednotlivá ministerstva: Ministerstvo práce a sociálních věcí, zakázky bez výběrového řízení v době nouzového stavu – nula. Ministerstvo zemědělství, veřejné zakázky bez výběrového řízení v době nouzového stavu – nula. Ministerstvo průmyslu a obchodu – nula. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – nula. Ministerstvo obrany – nula. To znamená, všechny tyto resorty nemají žádné výdaje.

Za Ministerstvo vnitra se jedná o zakázky, které jsou k 16. 5. v souhrnné výši 82 milionů zaokrouhleně. Mohu vám tady přečíst ty nejdůležitější záležitosti, bude vám to samozřejmě předloženo. Bylo to pronajímání ubytovacích kapacit v penzionech, hotelech, uskutečňovala Správa uprchlických zařízení. Aby měli poslankyně a poslanci jistotu, poslal jsem interní audit Ministerstva vnitra do této organizace, který dopodrobna prověřil veškeré hospodaření v době nouzového stavu – bez závad. Zároveň se jednalo o pořízení vízových štítků za 16,3 milionu korun. Potom se jednalo o pořízení cestovních průkazů totožnosti a osvědčení o registraci pro OAM za 11,7 milionu korun, 8,3 milionu korun stál nákup lehátek, karimatek, spacích pytlů, transfuzních vaků, reflexních vest, regálů, praček, vysavačů, vařičů. Objednatelem byl Hasičský záchranný sbor a Policie České republiky. A nakonec za 3,5 milionu pořízení průkazů a povolení k trvalému pobytu.

To je všechno, za co stát v nouzovém stavu utrácel. Takže tento argument je prosím lichý. A samozřejmě podobným způsobem budeme, respektive nebudeme postupovat i v těch dalších 30 dnech, které nás čekají. Dokonce si troufám říci, že výdaje za resort vnitra už se také budou blížit skoro nule, protože ty základní věci máme nakoupeny. Maximálně budeme někde pořizovat nějaké dotisky anebo reagovat na rychlé potřeby, které nám tady vyplývají.

Tedy znovu opakuji, souhrnem argumentů, které jsem přednesl, nouzový stav nezneužíváme vůči občanům České republiky. Nezneužíváme ho žádným způsobem ani ekonomicky. Nouzový stav budeme potřebovat naposledy, pokud se nám povede logicky, racionálně a po projednání s vámi v rámci 30 dnů schválit a projednat novelizaci lex Ukrajina. Děkuji vám za pozornost. (Potlesk právě poloviny sálu.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji panu ministrovi za uvedení bodu. Nyní ještě načtu další došlé domluvy a jednu, která je naopak stažena, to je paní poslankyně Margity Balaščíkové, která svoji omluvu z dnešního dne ruší. Naopak se omlouvá mezi 15.00 a 16.30 pan poslanec David Kasal. Pan poslanec Pavel Klíma prodlužuje svoji omluvu na celý pracovní den a pan poslanec Josef Kott se omlouvá mezi 15. a 17. hodinou z pracovních důvodů.

Než otevřu rozpravu, připomínám, že podle § 109m odst. 2 a 3 zákona o jednacím řádu při zkráceném jednání o návrhu na vyslovení souhlasu s prodloužením nouzového stavu se projednání ve výborech nekoná, nelze v rozpravě uplatňovat faktické poznámky, poslanec může vystoupit v rozpravě nejvýše dvakrát a Sněmovna může rozhodnout o omezení řečnické doby

až na pět minut s tím, že omezení řečnické doby se vztahuje i na poslance pověřeného přednést stanovisko poslaneckého klubu.

Nyní tedy rozpravu otevírám. O slovo přihlášení s přednostním právem pan předseda Jakob, pan předseda Okamura, paní předsedkyně Schillerová a za klub SPD je pověřen dnes přednést stanovisko klubu pan místopředseda Rozvoral. To jsou přednostní práva. Následně jsou do obecné rozpravy přihlášení, nebo rozpravy, vede se jedna rozprava, páni poslanci a paní poslankyně Nacher, Dostálová, Hrnčář, Kettner a pan poslanec Ryba dvakrát.

Nyní tedy s přednostním právem pan poslanec, předseda klubu Jakob. Prosím.

Poslanec Jan Jakob: Děkuji, vážená paní předsedkyně. Vážený pane premiére, dámy a pánové, já bych chtěl na úvod velmi poděkovat panu premiérovi a panu vicepremiérovi za to, jak precizně, ale přitom stručně a věcně představili tu agendu, kterou dneska budeme projednávat, tedy prodloužení nouzového stavu. A já pevně věřím, že v tomto duchu se ponese i ta diskuse následující.

Chtěl jsem v tuto chvíli upozornit, že tato schůze je svolána podle § 109m jednacího řádu Poslanecké sněmovny, tudíž se na dnešní jednání nevztahuje standardní § 53 našeho jednacího řádu, který omezuje čas jednání a možnost hlasování, tudíž můžeme jednat a hlasovat bez omezení po celou dobu i po 21. a další hodině, dokud tento bod neprojdeme. Takže to jenom jsem chtěl na úvod naší diskuse říct, abychom s tím všichni počítali. A věřím, že ta diskuse opravdu bude věcná a že dneska i budeme hlasovat, a pevně věřím, že nouzový stav prodloužíme o těch 30 dní, které, jak tady padlo, jsou nezbytné pro to, abychom my tady, ale i Senát následně, mohli projednat a schválit tu novou verzi lex Ukrajina, tedy lex Ukrajina II, tak, aby po těch dalších 30 dnech už žádné prodloužování nouzového stavu nebylo potřeba. Pevně věřím, že tedy dnes se takto vyrovnáme s tím posledním nezbytným prodloužením nouzového stavu tak, aby se vláda, abychom se všichni my na těch nižších úrovních v krajích, v našich městech s tou uprchlickou krizí zvládli dobře popasovat.

Takže moc podporuji tento návrh. Věřím, že diskuse bude věcná, že ji zvládneme i dříve, než jsou standardní časy pro projednání. Ještě jednou upozorňuji, že můžeme jednat, jak dlouho chceme, dokud nebude tento bod projednán. Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já také děkuji. Konstatuji, že s náhradní kartou číslo 15 dnes hlasuje pan místopředseda Skopeček. Nyní je tedy s přednostním právem přihlášen pan předseda Tomio Okamura. Pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, dnes tady stojíme před žádostí vlády Petra Fialy z ODS, která chce opět prodloužit nouzový stav o další měsíc, tedy až do konce června. Hnutí SPD nesouhlasí se současným vládou vyhlášeným nouzovým stavem a budeme hlasovat proti prodloužení nouzového stavu. A SPD bude jedinou stranou, která tady hlasuje proti prodloužení nouzového stavu, protože vládní pětikoalice navrhuje prodloužení o měsíc, do konce června, a hnutí ANO navrhuje prodloužení o 14 dnů. Takže se nám to tady pěkně odlišilo. A znovu opakuji, že hnutí SPD bude hlasovat proti prodloužení nouzového stavu. A nehlasovali jsme, ani pro současný nouzový stav jsme také nehlasovali.

Vláda svoji žádost zdůvodňuje nutností vytvořit další prostor pro řešení situace kolem migrantů z Ukrajiny v oblastech nařizování ubytování majitelům ubytovacích zařízení a možnostech vládní finanční kompenzace nákladů na migranty krajům. Na to však vláda nouzový stav nepotřebuje. Zastáváme názor, že současnou situaci lze řešit nástroji standardní legislativy. Ubytovaní lze řešit s poskytovateli třeba dohodou a zvýšené náklady krajům lze provádět například změnami parametrů zákona v rámci rozpočtového určení daní. Současná

vláda navíc již měla rovněž tři měsíce na to, aby problematiku s ubytovacími kapacitami pro migranty řešila a přijala k tomu příslušnou legislativu.

Navíc nouzový stav trvá v České republice již téměř nonstop více než dva roky, což nemá nikde v Evropě obdobu, ani v zemích, které se podobně jako my potýkají s migrační vlnou z Ukrajiny. Vláda Petra Fialy chce neustálým prodlužováním nouzového stavu posilovat svou moc na úkor moci zákonodárné i soudní. Hnutí SPD odmítá toto zneužívání institutu nouzového stavu, a jak jsem říkal, budeme hlasovat proti prodloužení nouzového stavu.

Premiér Petr Fiala z ODS i ministr vnitra Rakušan z hnutí STAN opakovaně našim občanům veřejně lhali, když říkali, že vládou vyhlášený nouzový stav nebude mít vliv na občany v České republice. Vy nevidíte, co jste způsobili na pražském Hlavním nádraží? Vy nevidíte, co jste způsobili na úřadech práce, kde si již zcela oprávněně na neúnosnou situaci stěžují pracovnice těchto úřadů a chtějí dávat výpovědi? A všichni víme, jak díky nouzovému stavu schvalujete v utajovaném režimu miliardy z veřejných peněz, ostatně to zveřejnila i mainstreamová média. Miliardy, které teď létají do vzduchu, ale neplatí ani pan Rakušan, ani pan Fiala, ale všichni občané této země. Takže se našich občanů vámi vyhlášený nouzový stav sakra dotýká.

Mnozí stávající ukrajinští migranti zneužívají naši republiku a vláda Petra Fialy z nás dělá doslova užitečné idioty. Bohužel se v krátké době plně naplňují moje slova v souvislosti s Ukrajinci, za která jsem byl ještě před pár dny tvrdě napadán některými médii a politiky vládních stran. No tvrdě, já si z toho stejně nic samozřejmě nedělám, protože my jsme o své pravdě přesvědčeni. A už i hejtmani to začínají veřejně podporovat, začínají veřejně podporovat to, na co jsem veřejně jako první politik upozorňoval, a kritizoval jsem neschopnost Fialovy vlády.

Například hejtman Ústeckého kraje Jan Schiller včera řekl – cituji: "Zaznamenáváme, že už přicházejí lidé, kteří nejsou úplně zasaženi válkou a na svém území mohou žít a nejsou ohroženi na životě." – Na svém území na Ukrajině. A dále řekl toto – cituji: "Tak jak komunikujeme s ostatními hejtmany, tak nám to připadá jako sociální turistika, kdy Ukrajinci zjistili, že náš systém je hodně štedrý na pomoc." – No systém, který nastavila vláda Petra Fialy a ministr vnitra Vít Rakušan za naše peníze. Pokračuji v té citaci: "Jsou případy, kdy se tu uprchlíci zaregistrují, vezmou si finanční pomoc a zmizí dál do Evropy, nebo se dokonce vracejí zpátky na Ukrajinu." – Uvedl hejtman, že dochází ze strany běženců k využívání systému. No, řekl bych ke zneužívání systému. Ke zneužívání špatně nastaveného systému vládou Petra Fialy. Ohledně nepřizpůsobivých ukrajinských migrantů, které do České republiky přivedla vláda Petra Fialy, včera v televizi CNN Prima dále hejtman Schiller řekl – cituji: "Zjistili jsme, že jde o lidi, kteří neumějí číst, psát, dokonce ani použít obyčejný záchod a zapnout rychlovarnou konvici. Očividně nikdy nepracovali a pracovat nebudou. Takoví lidé potřebují tak velkou péči, že na každého takového uprchlíka bychom potřebovali jednoho pracovníka, jednoho českého pracovníka, který se o ně bude starat, a na to skutečně takovou kapacitu nemáme." – Konec citátu hejtmana.

Takže pane ministře Víte Rakušane, to je skutečný stav. Takže nás tady balamutit nemusíte, chtělo by se mi říct obelhávat, ale dobře, budu používat obalenější, zaobalenější výrazy. Ale taková je realita, tak nám to tady nemalujte narůžovo, my tomu opravdu věřit rozhodně nebudeme, protože my víme, jaké jsou skutečnosti v praxi. Takže z nás tady opravdu nemusíte dělat hlupáky, když my tady všichni víme, jak to je v skutečnosti. Prostě krátce řečeno, nekompetentní vláda Petra Fialy včetně zcela neschopného ministra vnitra Víta Rakušana za hnutí STAN nás všechny přichází doslova pěkně draho. A to doslova. Přivedli naši republiku do zmatku a do chaosu a ani po několika měsících nejsou schopni předložit strategii dopadů migrační vlny na české občany.

A tady na chvíli odbočím. V uplynulých dnech jsme se dozvěděli, že vláda Petra Fialy z ODS definitivně vzdala boj s růstem cen. Ekonomický poradce premiéra Petra Fialy Štěpán

Křeček veřejně jménem Fialovy vlády napsal – cituji: "Boj s inflací jsme prohráli. Nyní již pro naši vládu neexistuje myslitelný způsob, který by prudký růst cen dokázal rychle zastavit." – Konec citátu. A já na tohleto vládě říkám jediné možné, co na to lze říct: podejte okamžitě demisi! Za této situace by měl zakročit i prezident Zeman, protože to, že tahle vláda diletantů, kteří za půl roku zničí celou naši republiku a miliony občanů uvrhnou do chudoby, taková vláda přece musí jít okamžitě pryč. Bezradný premiér, který po pár měsících vzdává boj za svoji zemi a hodí občany přes palubu, musí ihned skončit. Prostě jen škodíte naší republice a našim občanům a nepomáháte jim. A taková vláda, která nechce pomoci lidem se zdražováním, a když hlavní oficiální ekonomický poradce premiéra řekne, že jste boj s inflací prohráli a že už nevíte, jak to řešit, tak taková vláda je přece našim občanům úplně k ničemu.

Ale pojďme se vrátit k debatě o nouzovém stavu. Všichni bychom měli znát zákon, který definuje, kdy se smí nouzový stav vyhlásit. Vláda může vyhlásit nouzový stav v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost. Takže chce vláda otevřeně přiznat, že migrační vlna je živelní pohroma? Protože tento důvod je skutečně k zamyšlení. Ten důvod, kvůli kterému to chcete vyhlásit, je k zamyšlení, protože ty důvody jsou jasně definovány. Podpora skutečných obětí války, pomoc lidem prokazatelně na útěku před bombardováním je správná a potřebná. To, co ovšem dělá vláda Petra Fialy, není pomoc jen uprchlíkům před válkou. To, co vláda dělá, je v rámci nouzového stavu lákání i ekonomických migrantů do naší republiky a zneužívání peněz našich daňových poplatníků.

Moje slova potvrzují i oficiální ukrajinští představitelé. Velkou část migrantů totiž odsuzují i sami Ukrajinci. Poradce prezidenta Zelenského Sergej Leščenko řekl – cituji: "Z těch čtyř milionů, kteří odešli, byl jen asi milion v nějakém skutečném ohrožení. Někteří odešli, protože zpanikařili. Někteří odešli, protože hledali záminku k odchodu. A jen někteří odešli proto, že byli skutečně ohroženi." – Konec citátu poradce prezidenta Zelenského Sergeje Leščenka. A česká vláda, vláda Petra Fialy, je jak – no chtěl jsem říct z Marsu, ale jestli je to urážka nově podle vlády, tak vlastně nevím, co už mám říct. (S úsměvem.) Mně poměrně Mars připadá jako zajímavá planeta.

Ale pojďme dál. Podle světových médií byl uplynulou nedělí poprvé den, kdy se více Ukrajinců na Ukrajinu vrací než odchází. Ukrajinské matky s dětmi to v rozhovorech pro světové televizní štáby zdůvodňují tím, že je v jejich lokalitách, odkud na Ukrajině pochází, bezpečno. Já sám jsem to viděl ve světových zprávách na vlastní oči v neděli večer. A byly tam rozhovory s ukrajinskými maminkami přímo na polsko-ukrajinské hranici, které se ve velkém vrací zpátky na Ukrajinu, a ptaly se jich ty televizní štáby: proč se vracíte? Odpovídaly na kameru: protože je tam bezpečno v těch místech, kde my žijeme, bydlíme, normálně tam funguje život.

Takže podle mého názoru by měla začít Fialova vláda již ukončovat Ukrajincům z bezpečných oblastí povolení k pobytu v České republice a vracet je nazpátek domů, aby budovali svoji zemi. Stejně jako tyto ukrajinské matky s dětmi, které se již vrací na Ukrajinu. Ony se samy od sebe tam vrací. A i my všichni víme, že na drtivé většině území 45milionové Ukrajiny, která má rozlohu 600 000 kilometrů čtverečních, tedy skoro devětkrát více než naše republika, válka nebyla a není. Vláda Petra Fialy a ministra vnitra Víta Rakušana vůbec s těmito fakty nepracuje. Vy jenom říkáte: přijmeme všechny, a neomezeně, a integrujme. Ale já říkám, že to způsobí, a už to způsobuje, velké sociální pnutí v České republice, tahleta vaše nezvládnutá politika, tenhle nezvládnutý systém.

V tomto smyslu Fialova vláda dokonce představila vládní strategii ohledně nových statisíců ukrajinských migrantů v České republice. Cituji: Budeme muset smazat rozdíl mezi příchozími a našimi občany. Zanedlouho se z uprchlíků stanou také čeští občané, uvedl v televizi Prima poslanec vládní TOP 09 Ondřej Kolář. Hovořil o vládní strategii. Takže noví voliči Fialovy vládní koalice, které klesá důvěra našich občanů? Vládní koalice, kde tři z pěti

koaličních stran jsou na nebo pod hranicí volitelnosti, pod pěti procenty? Já se ani nedivím, že o tom hovoří poslanec TOP 09, kteří měli v posledním průzkumu tři procenta. Katastrofálně poklesli. Ale to se může stát každému z nás. Ale mluvím o tom, jak o tom hovoří teď.

A jak to bude tedy vypadat pro naše občany s dostupností zdravotní péče, v přetíženém školství a situaci na pracovním trhu? Kvůli přílivu migrantů se také strmě zdražilo nájemní bydlení například v Praze, takže mnozí naši občané si nemohou dovolit ani pronájem bytu. A kdy si Fialova vláda konečně udělá čas na pomoc českým občanům se zdražováním energií, potravin, bydlení a pohonných hmot? Asi nikdy. Protože tady ekonomický poradce premiéra Petra Fialy Štěpán Křeček to přece už veřejně napsal. Já jsem to sám viděl, jak to napsal. A bylo to i v médiích. Jménem vaší vlády řekl: Boj s inflací jsme prohráli. Nyní již pro naši vládu neexistuje myslitelný způsob, který by prudký růst cen dokázal rychle zastavit. – Takže vy jste zlomili hůl už nad vším úplně. Ale znovu říkám, to je na okamžité odstoupení. Protože jestli nemáte řešení, tak to pusťte už někomu jinému. Tohleto občany nemají čas, když jim chodí složenky za všechno možné a musí to platit.

Dále ministr zdravotnictví Vlastimil Válek z TOP 09 v neděli v televizi Prima jménem Fialovy vlády řekl k vládní strategii ohledně nepřizpůsobivých romských ukrajinských migrantů toto, cituji opět: Musíme Romům najít lokalitu v České republice, kde budou moci vést svůj způsob života, mimo Prahu. Hledáme cestu, jak jim umožnit, aby se jim žilo tady v České republice co nejlépe a aby zároveň neohrožovali ostatní. Konec citátu vicepremiéra a ministra zdravotnictví za TOP 09 Vlastimila Válka. Takže vláda uznává, že tito migranti ohrožují naše občany, a přesto je chtějí nechat v naší republice? A zase všechny dávky budou platit naši občané? Lidé mimo Prahu navíc volili TOP 09 zcela minimálně. Tak proč jim chtějí ministr Válek a ministr Rakušan za hnutí STAN dělat ze života peklo? Navíc všichni víme, že na Zakarpatské Ukrajině, odkud tito Romové přicházejí, stejně jako na většině území Ukrajiny válka neprobíhá.

To jsou všechno ty otázky, na které je potřeba odpovídat a na které jste tady nikdy neodpověděli. Minulý týden tady byl bod Strategie vlády ohledně migrantů z Ukrajiny. V úterý, když jsem tyto otázky pokládal, tak jste zbaběle odešli ze sálu a přerušili jste schůzi. Když to přišlo na přetřes minulý týden jiný den, tuším, že to byl pátek, tak jste tomu zase vyhradili tak krátký čas a ještě se na faktické poznámky nahlásili vládní poslanci, aby se opoziční poslanci té debaty nemohli zúčastnit. Takže další podraz ze strany vlády.

A ministr vnitra Vít Rakušan, když tady představoval tu vaši strategii, ve které není ani slovo na těch 34 stranách o dopadech na české občany, tak neřekl o českých občanech ani slovo. No tak vám se přezdívá "ukrajinská vláda". A já se tomu ani nedivím. Vy nejste vláda česká. Vy jste jenom na papíře česká vláda, ale vůbec zájmy českých občanů pochopitelně nehájíte. Pochopitelně říkám, protože vás znám. Pro vás je Brusel a Washington na prvním místě. A my za nás říkáme, že hnutí SPD není ani proruské, ani pročínské, ani proamerické, ani probruselské. Pro nás je Česká republika na prvním místě.

A naši občané se oprávněně ptají, kde budou ty konkrétní lokace pro umístění nepřizpůsobivých romských a ukrajinských uprchlíků? Kdy konečně ministr vnitra Rakušan přestane zatajovat, do jakých konkrétních měst a obcí umístí velké skupiny až 1 500 romských migrantů, které tady chce Fialova v uvozovkách ukrajinská vláda nechat? Občané z celé republiky nám zděšeně píšou, jelikož nechtějí mít v blízkosti žádné nepřizpůsobivé migranty a žádné nepřizpůsobivé lidi hlavně nechtějí mít v blízkosti. Za hnutí SPD říkám, že tady žádné další nepřizpůsobivé lidi nechceme. Připomínám, že vládní koalice naposledy před 14 dny zamítla zákon SPD, už jsou to tři týdny, zamítla zákon SPD na ukončení zneužívání dávek nepřizpůsobivými, protože vláda Petra Fialy prostě nepřizpůsobivé podporuje.

A vláda dokonce mluví o integraci. Premiér Fiala říká, že počítá s tím, že tady většina migrantů zůstane. To jsme všichni slyšeli v médiích. No to je přece úplně ořesná strategie! Já říkám, že by se integrovat neměli, protože bychom měli počítat s tím, že se vrátí domů. Na

většině území Ukrajiny válka neprobíhá, čile se obchoduje, jezdí tam na návštěvu světoví politici a i maminky s dětmi se masově samy od sebe vracejí zpátky na Ukrajinu, jak jsem říkal. Podle mého názoru lze také zajistit pro mnoho uprchlíků bezpečné ubytování přímo na Ukrajině, třeba pod patronací OSN. A nemluvím o nějakém stanovém městečku. Lze přece vybrat celá bezpečná města. Vždyť samy ukrajinské maminky s dětmi se tam už vracejí.

SPD jasně říká, že je potřeba pomáhat přiměřeně. Pomáhat ano, ale přiměřeně a pouze na nezbytně nutnou dobu a jen skutečným válečným uprchlíkům, ne ekonomickým migrantům a bohatcům v mercedesech a audi za miliony. A po ukončení tohoto konfliktu ať se vrátí zpátky budovat svoji zemi.

Ale zpátky k nouzovému stavu, který vyhlásila vláda Petra Fialy a chce ho prodloužit až do konce června. Nouzový stav se může vyhlásit jen s uvedením důvodů na dobu určitou a pro určité území. Současně s vyhlášením nouzového stavu musí vláda vymezit, která práva stanovená ve zvláštním zákoně a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají. Jinými slovy, pokud není žádný velký problém ve Zlíně, v Chebu nebo v Bruntálu, tak je protizákonné, aby nouzový stav platil i tam, a naopak je třeba, aby vláda v takovém případě definovala, kde je ta nouze, kde je ta krize, a vyhlásí stav nouze pro to ono konkrétní místo s odůvodněním, proč a jaká omezení jsou tam nezbytně nutná. Každý občan, když se podívá kolem sebe, vám vzápětí jasně řekne, že nouzový stav není potřeba nikde.

Nekompetentní Fialova vláda už dnes vidí průšvih, který sama sobě a svým občanům vyrobila, a je zjevné, že nemá odvahu říct, že to prostě zpackali. Tak jako tak je nutné pořád opakovat, že veškerou odpovědnost za veškeré problémy našich občanů v České republice v souvislosti se zdražováním a s ukrajinskými migranty a se zhoršováním dostupnosti zdravotní péče pro naše občany nese koaliční vláda Petra Fialy, tedy vláda ODS, STAN, TOP 09, KDU-ČSL a Pirátů. Nesete plnou odpovědnost vůči všem občanům naší republiky. A my to budeme každý den připomínat.

Ve skutečném stavu nouze se totiž kvůli premiérovi Fialovi a vládě Petra Fialy ocitá čím dál větší část občanů České republiky. Pod hranici chudoby je aktuálně už 16 % domácností. Loni v prosinci, tedy před nástupem Fialovy vlády, to bylo pouze 9 %. I tak je to dost. Více než 30 % domácností je ve velkých finančních problémech. A za vaší vlády stoupl o 40 % počet nových exekucí. Nouzový stav, ve kterém si budete vládnout a utrácet bez kontroly, nouzi našich občanů nesníží, bohužel ji jen a jen prohloubí.

Takže to je přesně to nastavení toho pomyslného zrcadla. Zatímco SPD říká, že ve stavu nouze... do stavu nouze se dostávají miliony českých občanů, a do finančních problémů, kvůli zdražování, tak vy vůbec ten nouzový stav českých občanů a českých rodin nevidíte a pořád tady dokola říkáte, že musí být nouzový stav pro ukrajinské migranty. To je prostě šílené. A vysvětluju vám to tady už půl roku, té vaší vládě, a je to, jako když hrách na zeď hází. Já to nechápu. Já to nechápu, jak... zase bych chtěl říct natvrdlý, ale neřeknu to, protože natvrdlý, prý to není slušné slovo. Já si myslím, že je. Dobře, nepoužiji to.

No, podívejme se, co způsobila politika premiéra Fialy a ministra vnitra Víta Rakušana a potažmo v tomto případě je přímo odpovědný také předseda KDU-ČSL a ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka, jakou frustraci jste způsobili na Úřadu práce. Pracovníci Úřadu práce, čeští pracovníci pochopitelně, říkají úplně už otevřeně a pravdivě, cituji: vyplácíme na dávkách víc, než bereme na přepážce. Takže vy dáváte ukrajinským migrantům více peněz, než mají vůbec plat pracovnice Úřadu práce. To je prostě úplně nehorázné, co vy tady předvádíte. A úřednice z Úřadu práce mluví o nahromaděné frustraci, kterou se svými kolegyňami zažívají a která rozhodně s koncem stávkové pohotovosti nezmizela.

Pracovnice varují – a my plně stojíme jako SPD za pracovníky Úřadu práce a za všemi pracujícími a slušnými občany – že pokud se situace nezmění, bude docházet k masivnímu propouštění. Říkají, že v dnešní době, kdy máme takovou inflaci – a vláda s tím nic nedělá

a nechce dělat, s tím zdražováním – tak stejně hrozí, že značná část lidí odejde. Ale vláda prostě valí jenom pomoc Ukrajincům, pořád dokola, a na české občany úplně kašlete. A říkají tady: jedna kolegyně už dala výpověď, už to neunesla.

Mimochodem, abych dokreslil situaci na úřadech práce, ale to je jenom malý kamínek v mozaice, protože ta situace je kvůli této vládě na mnoha jiných místech také stejná, že po téměř deseti letech pobírá tady paní Lenka, pracující na úřadu práce v Ústeckém kraji, plat cca 27 000 hrubého měsíčně. A ta situace je tam teď kvůli vaší vládě, kvůli té špatné strategii, kvůli těm chybám, co děláte, kdy jste udělali z České republiky nejlepší bankomat na světě, jak už jsem tady citoval i hejtmany – a všimněte si, že já veškeré své vyjádření mám podložené citáty, protože já vím, že jste ale v koalici hluší, doufám, že to není urážka, že já vždycky tady ocituji zdroje, a pak vždycky se řekne, že Okamura tady něco říká, já vám to tady cituji vždycky pečlivě všechno ozdrojované, takže se z toho vůbec nemůžete vymluvit, z té vaší odpovědnosti.

Takže bych skutečně byl rád, aby ta debata zůstala věčná, a doufám, že pan ministr vnitra odpoví na tyhle citáty hejtmanů, pracovníků úřadů práce, ale hlavně konečně, pane ministře, odpovězte na to, zdali se zhorší úroveň vzdělání pro naše děti ve školách, jak to vidíte s dostupností zdravotní péče, protože už víte, že se začíná čekat, že počet pediatriů není nafukovací, konkrétně řečeno je jich 2 000 cirká v České republice. Už před dvěma měsíci říkali, už jenom na základě toho stavu před dvěma měsíci říkala jejich asociace, že by musel každý vzít do databáze v průměru 50 dětí navíc, takže to není samozřejmě technicky vůbec možné, že jo?, ošetřit tolik dětí navíc, když je jenom jeden pediatr, ještě jsou vyššího věku, jak víte, vesměs. Takže na tyto otázky je potřeba, na situaci na trhu práce je potřeba také odpovědět. Protože mně třeba píše řada občanů, kteří dělají v manuálních profesích, ale jsou to i pracovníci ve službách typu kadeřnice, pedikérky a tak dále, že mají strach o to, že budou vytlačeni ukrajinskými migranty z trhu práce a samozřejmě podseknou se mzdy, jo? Ta situace na trhu práce, to jsem od vás neslyšel ani slovo ještě ohledně tohotohle. A nemluvte prosím o situaci na trhu práce z hlediska ukrajinských migrantů. Já se ptám na ty obavy českých občanů, jo? Nás se lidé ptají na ty české občany, že když přibude počet dětí, samozřejmě obrovsky přibývá počet dětí ve školách a učitel je jenom jeden a ony neumí česky, tak logicky rodiče mají obavy, a oprávněné obavy, že se zhorší výuka, teď od září samozřejmě mají obavy hlavně, jak to bude.

No a zpátky na úřady práce. Takže poslední měsíce tady říkají úřednice úřadů práce, že musí chodit vypomáhat s těmi humanitárními dávkami, které vy jste tak neadekvátně nasadili. Tady se dává dávka na dospělého 5 000 a i opakovaně dává česká vláda, v Polsku je to v přepočtu 1 700, a jenom jednorázově pro dospělého. Slováci, Maďaři to mají taky cca v této výši. Proto říkám, že vy tady cíleně lákáte migranty sem, a pak se vám to vymklo pochopitelně z rukou, protože jste to špatně vyhodnotili, tu situaci.

No a ta pracovníce úřadu práce říká, a není sama, že teď, jak jim tam ministr Jurečka a pan ministr Rakušan a premiér Fiala udělali tenhle systém, jak z nás udělali ten nejlepší bankomat, jak už potvrzují i hejtmani – a mimochodem, potvrdil to i mluvčí brněnského magistrátu, teď nemám tady to jméno, ale taky jsem to už zveřejnil, bylo to v mainstreamu, říká, že i podle poznatků brněnského magistrátu, že si vyberou dávku, a pak odchází i do zahraničí, říká. Takže bankomat zdarma a šupky buď zpátky na Ukrajinu, anebo někam dál, ale i zpátky na Ukrajinu. Takže to je prostě systém úplně neuvěřitelný.

A teď k těm pracovníkům úřadů práce. Oni třeba chodí ráno do práce v 7.15 – abyste věděl, pane ministře – a domů se vrací až v půl deváté večer. A nemají proplácené přesčasy v pracovní dny. A právě proto je ten problém, že samozřejmě – a už tady říká úřednice s rodinou: přijdu, sednu si a usnu. Protože přesčasy, pokud nejsou o víkend, tak nejsou prý vůbec ani proplácené. A poslední měsíce už počítají přesčasy v desítkách hodin na osobu, měsíčně samozřejmě. To je ta situace, kterou vy tady máte. A vzbuzuje to samozřejmě pnutí ve společnosti, a oprávněné.

Já bych ještě úplně na závěr chtěl tady připomenout, že vláda bohužel ani po třech měsících – chápu, když to bylo zkraje, ale teď už to samozřejmě nikdo nechápe, že jste to zanedbali – nevyvrátila oprávněné obavy českých občanů z dopadů uprchlické vlny na sociální jistoty, zdravotnictví a školství. Oprávněné obavy našich občanů. Takže by bylo skutečně dobré, protože dodnes ministři Fialovy vlády absolutně neodpověděli na tyto otázky hnutí SPD, které máme od občanů, je to výběr otázek od občanů, protože jak už jsem tady říkal, mně píše v průměru 3 až 5 tisíc lidí denně, píšou mi občané, denně, denní průměr je 3 až 5 tisíc lidí, takže mi s tím musí pochopitelně pomáhat několik spolupracovnic, abychom dokázali v rámci našich možností těm občanům odpovědět a reagovat. Takže ten průřez je poměrně značný. To znamená – dobře, můžou se některé osoby opakovat, ale 3 až 5 tisíc krát 30 dnů, no tak to se pohybuje kolem 100 000 a více dotazů a otázek měsíčně a reakcí. Takže to je opravdu velké, velké množství.

Ano, můžete si říkat stokrát, jsou to možná do značné míry naši voliči, ale jsou to občané. Jsou to občané a před ústavou jsme si pochopitelně všichni rovni, byť vy si to, jak víme, úplně nemyslíte. Je potřeba vyvrátit, je potřeba, aby tady pan ministr vnitra, nejlépe pan premiér, ale ten už zase mezitím odešel, aby... (Hlas mimo mikrofon.) Pan premiér, ano, aby na tyto otázky odpověděl. A jsou dvě otázky ohledně těch dopadů na kvalitu a dostupnost našeho zdravotnictví a školství, na zhoršení situace na trhu práce, bezpečnost či na strmý růst cen nájmu a nákladů na bydlení pro naše občany. Všechno jsou to důsledky té migrační vlny z Ukrajiny, toho nezvládnutého systému ze strany vlády. Vládní přístup k řešení uprchlické vlny je taky nadále nesystematický, nahodilý a prostě způsobuje mnohá rizika pro naše občany.

Takže úplně na závěr ještě jednou zopakují, že z výše uvedených důvodů poslanecký klub SPD bude hlasovat proti prodloužení nouzového stavu. Děkuji za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Já tedy načtu další omluvy. Pan místopředseda Jan Skopec se dnes omlouvá od 17 hodin do konce jednacího dne z pracovních důvodů, pan ministr Michal Šalomoun se omlouvá od 16.30 do konce jednacího dne z pracovních důvodů a pan poslanec Petr Sadovský od 16.30 do konce jednacího dne bez udání důvodu.

Nyní s přednostním právem přihlášená paní předsedkyně klubu ANO Alena Schillerová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Dámy a pánové, pane ministře, páni ministři, dovoluji mi, abych tady před vás předstoupila s krátkým svým projevem, nebo shrnutím pár myšlenek k žádosti, se kterou vláda předstoupila. Takže vláda před nás opět předstoupila s žádostí o prodloužení nouzového stavu a já se musím přiznat, že mě to trochu překvapilo. Překvapilo mě to proto, protože když poslouchám vyjádření ať už pana premiéra Fialy, nebo pana vicepremiéra a ministra Rakušana, ale i dalších členů vlády, tak v podstatě neustále zaznívá chvála. Nebo spíše bych měla říct samochvála. V těch vyjádřeních se neustále opakuje, že uprchlickou krizi vláda zvládá skvěle, a vlastně má člověk skoro až pocit, že všechno je zalité sluncem a natřeno nazeleno. Až tak nazeleno, že jsem nabyla dojmu, že už nouzový stav vlastně není ani potřeba.

Chápu, že když vládu nechválí nikdo jiný, tak se po těch zádech musíte poplácat sami, ale stejně bych byla ráda, aby to zde zaznělo, protože opravdu to tak není. Vláda v mnoha věcech selhala a nadále selhává. Některé věci ještě napravit jdou, některé už jsme ale prošvihli. Mnohé z toho vám ani nechci vyčítat, ta situace je nová, určitě složitá a chyby se dají očekávat. Proto bych ale očekávala možná jistou míru pokory, kterou bohužel nevidím.

To, co vyčítám v první řadě, je chaos. Dodnes nevíme, kolik lidí tu vlastně máme. Nevíme, kde se pohybují, nevíme, kolik lidí se vrací, nevíme, kolik lidí tu v tuto chvíli plánuje zůstat déle, neznáme ani profesní profil těchto lidí. To jsou ale jen ty základní údaje a většinu z nich

jsme měli získat už při první registraci. Teď to vláda chce dohánět, ale to už samozřejmě půjde velice těžko. Tam jste skutečně zaspali. A já bych zde chtěla panu premiérovi, případně panu vicepremiérovi Rakušanovi, pokud bude mít lepší informace, položit úplně základní otázku: Kolik je v České republice v tuto chvíli uprchlíků? Dlouhodobě se pracovalo s číslem 340 000. Ještě začátkem května pan vicepremiér Rakušan tvrdil, že lidé přicházejí, ale i odcházejí a situace je stabilní. V neděli, tuto neděli, co byla, jsme se v Otázkách Václava Moravce ale najednou dozvěděli, že už 140 000 lidí odešlo a v tuto chvíli se u nás nachází 200 000 ukrajinských uprchlíků. Když pomínu, že jsme ale nezaznamenávali v posledních dnech žádné zprávy o nějakém hromadném opouštění České republiky, tak včera na jednání sociálního výboru od lidí z Ministerstva vnitra bylo řečeno, že to tak není, a naopak je zde těch lidí o 10 000 více, tedy 350 000. Jak to tedy je? Ten rozdíl je přece naprosto zásadní a jedná se přitom o zcela základní údaj, ve kterém bych čekala, že budete mít přehled. Jak se chcete o ty lidi postarat, jak je chcete integrovat, jak je chcete umístit na pracovním trhu, když ani nevíte, o kolika lidech to ve skutečnosti je?

O další nezvládnuté situaci víme všichni. Týká se romských uprchlíků na hlavním nádraží. Několik stovek lidí, převážně matek s dětmi, v naprosto žalostných podmínkách žilo mnoho dnů a až poté, co jsme na problém začali společně s médii upozorňovat a primátor Hřib, vlastně pirátský primátor Hřib, začal přes média dávat vládě ultimáta, tak se začalo alespoň něco dít. Spíše to obnažilo celý problém, a jiný problém, a sice že vláda neumí ty lidi relokovat v rámci republiky. Chybí motivace jak pro ty lidi, tak do dnešního dne i intenzivní komunikace s kraji v této otázce.

A tím se dostávám k dalšímu problému a možná i klíči k tomu, proč se kupí chyba za chybou, a to je neustálá absence jakéhokoliv plánu, jak se vypořádat s konkrétními situacemi. Chybí strategie. Sněmovna při minulém prodloužení nouzového stavu přijala usnesení, že pan vicepremiér a ministr Rakušan musí strategii představit. On sám ale namísto strategie představil jen jakási východiska. Po našem tlaku představil minulý týden další dokument, ale ten se také nedá nazvat strategií, ani s přimhouřením obou očí. Naše volání po strategii není jen bezúčelným pruzením vlády – omlouvám se, musím to tak říci, protože přesně tak k tomu vláda přistupuje. Chceme, aby vláda byla na ty situace připravena, aby věděla, jak bude postupovat. Pokud bude potřeba část uprchlíků relokovat, aby věděla, jak vlastně s tímto problémem naložit, a pokud bude nastávat problém s nedostatkem míst ve školách a školkách, problém s pediatrií, tak jak ho řešit. Jak řešit problém s přetížením kapacit v Praze, aby koaliční primátor nemusel dávat vládě ultimáta a podobně.

Abych ale nebyla jen negativní, tak přece jen někdo zaslouží za zvládnutí uprchlické krize velké poděkování. Jsou to lidé, naši občané, kteří pomáhali a pomáhají, jak mohou. Znovu se ukázalo, jak solidární a nápomocní umíme být, jak kdykoliv si to situace opravdu vyžaduje, umíme nezištně pomoci. Já už jsem to několikrát řekla, ale velmi ráda to zopakují. Lidem patří velké díky.

A druhé pozitivum vidím v tom, že tentokrát je vládní žádost o prodloužení nouzového stavu na 30 dnů. Ne že by to byla sama o sobě dobrá zpráva, ale je to určitý posun. Posun v tom, že už nepřicházíte s návrhem, který je i podle většiny významných ústavních právníků protiústavní. Vám to sice nevadilo, protože jak jsme se dozvěděli od paní předsedkyně Markéty Adamové Pekarové, proč absolvovat tak vysilující a zbytečnou debatu na půdě této ctné Poslanecké sněmovny, což dohromady s jejím dalším výrokem, že opozice by měla sedět v koutě a šoupat nohama, vypovídá o vaší představě parlamentní demokracie.

Prodloužení nouzového stavu o 58 dnů bylo každopádně nepochopitelně dlouhé, a jak jistě víte, my jsme vám nabízeli podporu pro prodloužení o 30 dnů. Pokud teď ale říkáte, že toto je poslední žádost, protože do konce června připravíte taková legislativní opatření, aby nouzový stav už dále nebyl třeba, tak já se logicky musím zeptat: Co jste dělali doteď? Proč jste takovou změnu už nepředložili? Ptám se zejména proto, že určitě nejen já mám v paměti vaše vyjádření – pane vicepremiére a ministře Rakušane – že nouzový stav je přiznání selhání vlády.

Pamatuji si také předvolební plakáty koalice SPOLU, na kterých stálo: už ani den nouzového stavu! Tak víte, kolik takových dnů bude? Pokud projde vaše žádost, bude jich 119. Ale já vám to nevyčítám. Mohla bych vás tady obvinít z pokrytectví, ale já jsem si jista, že to lidé sami vidí a jistě si to vyhodnotí. Jediné, co vám mohu vyčíst, je, že jste ty legislativní úpravy nepřipravovali od samého začátku, když pro vás byl nouzový stav sprosté slovo.

Já samozřejmě mluvím s hejtmany, našimi hejtmany, a znám důvody, proč oni ten nouzový stav potřebují. A musím říct, že pokud někdo odvádí při této krizi skutečně dobrou práci, tak jsou to právě kraje a hejtmani. A to je i hlavním důvodem, proč my jako klub hnutí ANO většinou pravděpodobně prodloužení nouzového stavu podpoříme, i když s největší pravděpodobností, my se ještě poradíme, až vyslechneme všechny argumenty a odpovědi na naše otázky, pravděpodobně ne v té lhůtě, o kterou žádáte. Ne snad proto, že by nás vláda o té potřebě přesvědčila, zatím rozhodně ne, ale přesvědčili nás hejtmani a kompetentní lidé, kteří tu krizi skutečně řídí. Náš klub, přestože jsme v opozici, se nebude chovat stejně, jako se chovaly vaše strany v době, kdy jste byli v opozici a hejtmani stejně tak volali po prodloužení nouzového stavu během covidu. My skutečně nebudeme politikařit a hazardovat s osudy lidí. Nezlobte se, ale musím to připomenout. Covid byl tenkrát na vrcholu, kapacity nemocnic byly na hranici, někde dokonce i za hranicí a pacienti se museli převážet. Žádali jsme vás o prodloužení nouzového stavu. Ministr s vámi jednal, vysvětloval situaci, prezentoval data. Žádali vás i vaši hejtmani, ale vy jste se rozhodli pro politiku a nouzový stav neprodloužili. My teď žádná data nedostáváme, nikdo s námi ani nejednal. Přesto v této otázce politikařit odmítáme. Děkuji vám. (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Další je přihlášen s přednostním právem, protože dnes zastupuje omluveného pana předsedu Fialu, pan místopředseda klubu hnutí SPD Radek Rozvoral. A jenom připomenu, že jsou ještě další dvě přednostní práva – místopředseda Havlíček a místopředsedkyně Mračková Vildumetzová, pak následují ostatní přihlášení. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Rozvoral: Děkuji za slovo. Paní předsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové, vážení členové vlády, dovoluji mi krátce vystoupit k projednávanému bodu na dnešní mimořádné schůzi Sněmovny, která byla svolána kvůli žádosti vlády o souhlas s prodloužením doby nouzového stavu. Vláda Petra Fialy tak předkládá další návrh o prodloužení nouzového stavu, kdy prý vycházela z požadavku ministra vnitra Víta Rakušana, aby se mohla lépe vyrovnat s důsledky přílivu ukrajinských uprchlíků do České republiky. Sám ministr vnitra Vít Rakušan v nedělních Otázkách Václava Moravce vysílaných v České televizi dne 15. května tohoto roku hájil prodloužení nouzového stavu kvůli migrační krizi a ubezpečoval přítomné, že se jedná v této souvislosti o poslední prodloužení nouzového stavu. Současně platný nouzový stav by měl skončit k poslednímu květnu a tento nový vládní návrh požaduje jeho prodloužení do konce měsíce června 2022.

Těmto slibům ale poslanci z poslaneckého klubu hnutí SPD nevěří a mohu zde konstatovat, že hnutí SPD tento návrh o prodloužení doby nouzového stavu v žádném případě nepodpoří a budeme hlasovat proti jeho prodloužení. Dle hnutí SPD je nutné už nezatěžovat naše občany opatřeními vyplývajícími z nouzového stavu, která jim mohou bránit k plnému využívání jejich práv a svobod vyplývajících z Ústavy České republiky a Listiny základních práv a svobod, které jsou součástí ústavního pořádku České republiky. Zde jenom připomenu, že tak dlouhé období omezující občany v jejich právech nemá období v žádném z evropských států. Pomalu se tak nouzový stav stává běžným stavem v České republice, což už musí skončit.

Nyní si dovoluji malou sondu do nedávné historie a připomenu vyhlášený nouzový stav v České republice během pandemie koronaviru, který vyhlášovala vláda Andreje Babiše. Poprvé byl nouzový stav v souvislosti s covid-19 vyhlášen 12. března 2020. Vláda při něm vyhlásila zákaz soukromých i veřejných akcí, zákaz vstupu do sportovních a kulturních zařízení,

omezila provoz restaurací a některých obchodů či dočasně uzavřela státní hranice. Tento nouzový stav nakonec platil 66 dní, konkrétně do 17. května 2020. Podruhé byl nouzový stav vyhlášen minulou vládou od 5. října 2020. Opětovné vyhlášení nouzového stavu doprovázela od podzimu znovu celá řada opatření, jako uzavírání všech typů škol, zákaz hromadných akcí, omezení pohybu a kontaktu s lidmi, uzavření většiny prodejen a služeb. Sněmovna nejprve souhlasila s prodloužením do 20. listopadu, poté do 12. prosince, do 23. prosince, do 22. ledna a do 14. února 2021. Bezprostředně na něj od 15. února navázal nouzový stav vyhlášený na žádost hejtmanů a podobná situace se opakovala ještě jednou. Nouzový stav tak definitivně skončil až 11. dubna 2021. Potřetí vyhlásila nouzový stav končící vláda Andreje Babiše dne 25. listopadu 2021 a skončil 25. prosince téhož roku.

Nyní připomenu nouzový stav vyhlášený vládou Petra Fialy. O jeho vyhlášení na 30 dnů kvůli migrační krizi způsobené ruskou invazí na Ukrajinu rozhodla Fialova vláda na jednání ve středu 2. března 2022. Začal platit 4. března a měl skončit 2. dubna. Následně dne 29. března 2022 byl nouzový stav vyhlášený v souvislosti s uprchlickou vlnou z Ukrajiny po ruské invazi prodloužen o dva měsíce a potrvá do konce května. Sněmovna toto prodloužení schválila po téměř devíti hodinách hlasy poslanců pětice koaličních stran. O jeho případném prodloužení opět musí rozhodnout Poslanecká sněmovna, a proto vládnoucí pětikoalice svolala tuto mimořádnou schůzi.

Svůj argument vláda odůvodňuje tím, že důvody pro prodloužení nouzového stavu konzultovala v rámci strategické skupiny, která v součinnosti s legislativním odborem Ministerstva vnitra připravila návrh hlavních důvodů pro další prodloužení nouzového stavu. Ty dále rozpracovala do čtyř bodů: 1. Aktuální počty uprchlíků. 2. Fungování ubytovacích kapacit a úhrada nákladů. 3. zajištění činnosti státních orgánů. A 4. legislativní opatření navázaná na nouzový stav, kde právě spatřujeme největší nedostatky a kde vyčítáme dlouhou nečinnost v přípravě potřebných zákonů, které bylo nutné připravit i v průběhu koronavirové pandemie. Nyní je to ještě doplněno s přípravou a zpracováním novel zákonů, které byly přijímány v souvislosti s řešením uprchlické vlny, takzvané zákony lex Ukrajina. Na to bezprostředně navazuje zajištění funkčnosti a provázanosti IT systémů státní správy, kterými jsou řešeny informace a opatření v uprchlické vlně.

K tomu si dovoluji citovat z příslušného ústavního zákona, že nouzový stav je státní krizové opatření vyhlášené v případě závažných živelních, ekologických nebo průmyslových katastrof, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost. Jeho vyhlášení upravuje ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Nouzový stav vyhláší vláda, v případě nebezpečí z prodlení premiér, přičemž vláda jeho rozhodnutí do 24 hodin od vyhlášení schválí, nebo zruší. Vláda o vyhlášení nouzového stavu musí neprodleně informovat Poslaneckou sněmovnu, která může vyhlášení zrušit. Nouzový stav se může vyhlásit nejdéle na dobu 30 dnů a uvedená doba se může prodloužit jen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny.

Současný nouzový stav odůvodňuje premiér Fiala tím, že má zefektivnit pomoc ukrajinským uprchlíkům a těm, kteří se o ně bezprostředně starají, a též aby jim bylo zabezpečeno odpovídající ubytování. Dle předsedy vlády se toto prodloužení nouzového stavu nedotkne českých občanů. K tomu bych rád znal odpovědi na otázky, které z toho plynou, například to, jestli přijatá opatření nezhorší přednostní zdravotní péči o naše seniory a zdravotně postižené osoby, co si máme domyslet pod přijímáním opatření pobytu cizinců, a že se to našich občanů týkat nebude. Vždyť v případě vyhlášeného nouzového stavu lze například nařizovat hoteliérům a osobám poskytujícím ubytovací služby, aby poskytli svoje ubytovací kapacity ve prospěch uprchlíků, a tak jim nařídít, aby ve svých ubytovacích zařízeních poskytli například ubytování romským osobám majícím maďarské a ukrajinské občanství. Ty se hromadně se svými početnými rodinami přemísťují do České republiky, neboť velmi rychle našly cestu, jak náš štědrý sociální systém zneužít ve svůj prospěch. Na vládu bychom chtěli v této souvislosti apelovat, aby těmto praktikám zamezila a přijala důsledná a rychlá opatření, aby k takovému

situacím nedocházelo. Je to výsměch hlavně všem našim slušným a pracujícím občanům, pro které toho naše vláda do současné doby moc neudělala.

V době vyhlášeného nouzového stavu mohou být také prováděny nákupy bez výběrových řízení. A právě pro případy, aby se takovým praktikám zabránilo, neboť mohou být zneužívány, hnutí SPD nouzový stav odmítá. S hoteliéry, majiteli penzionů či rekreačních středisek pak může vláda a hejtmány o ubytování v jejich ubytovacích zařízeních jednat, a nikoliv jim to nařizovat. To je součástí práce politika spočívající v tom, že umí nabízet přijatelné kompromisy vedoucí k vyřešení konkrétních problémů. Na prvním místě by měli všichni mít zájmy našich občanů a prosperitu České republiky. Ubytování lze řešit s těmi, co tyto služby nabízí, třeba dohodou a zvýšené náklady krajům lze provádět například změnami parametrů zákona v rámci rozpočtového určení daní. Současná vláda navíc již měla rovněž tři měsíce na to, aby problematiku s ubytovacími kapacitami pro migranty řešila a přijala k tomu příslušnou legislativu.

Vláda by měla podniknout takové kroky, aby veškerá opatření v souvislosti s migrační vlnou šlo účinně řešit prostřednictvím stávající krizové legislativy mnohem mírnějšími opatřeními, než je nouzový stav, a to například vyhlášením stavu nebezpečí. Ten je nejnižším z krizových stavů, který mohou orgány České republiky vyhlásit v reakci na mimořádnou událost, jako je například současná migrační krize, a není ji možné odvrátit v ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek integrovaného záchranného systému nebo subjektů kritické infrastruktury. Stav nebezpečí upravuje krizový zákon, který ale zasluhuje zpřesnění výkladových pojmů, aby všechny činnosti zde uvedené měly právní ukotvení a na jejich výklad nešlo nahlížet z více úhlů pohledu.

Krizový zákon upravuje stav nebezpečí jako jeden ze tří krizových stavů. Právní úpravu krizových stavů lze považovat za poněkud roztržštěnou, když nouzový stav a stav ohrožení státu je upraven v ústavním zákoně o bezpečnosti České republiky a právní úprava stavu nebezpečí je jako jediná obsažena v krizovém zákoně.

Vážené dámy a pánové, k projednávanému prodloužení nouzového stavu bych ještě uvedl, že je zde i rozporný komentář ústavních soudců, kteří se k nouzovému stavu už v minulosti vyjadřovali. Za připomenutí stojí teď zmínit situaci v rámci projednávání předchozího prodloužení nouzového stavu. Plán prodloužit stav nouze do konce května budil obavy zejména ústavních právníků, podle kterých žádost vlády nemusí být v souladu se zákonem. Tímto jsem chtěl upozornit na to, že tento legislativní krok vlády spočívající ve vyhlášení nouzového stavu opakovaně musí být řádně podložen věcnými argumenty tak, aby splňoval zákonnou oporu. Za zmínku stojí i výroky právníků k problematice takzvaných mimořádných stavů, kde uvedu hlavní nedostatky ústavního zákona o bezpečnosti, které dosud zazněly v odborné diskusi, ať už šlo o judikaturu, nebo o poznatky nauky.

Vzhledem k značnému počtu a významu těchto nedostatků je na první pohled zřejmé, že ústavní zákon o bezpečnosti má daleko k ideálnímu ústavnímu předpisu pro regulaci mimořádného vládnutí v České republice. Ústavní zákon o bezpečnosti totiž nikde přímo a jednoznačně nestanovil, v jaké právní formě se jednotlivé mimořádné stavy vyhlášují a jakou právní formu mají následné akty mimořádného vládnutí podnikané v jejich rámci. S problémem stran formy mimořádného vládnutí u nás je pak nerozlučně spojena jednak otázka soudního přezkumu mimořádného vládnutí, jednak vztah mimořádných stavů a opatření k Listině základních práv a svobod. Ústavodárce se totiž ani slovem nezmínil o kompetenci obecného soudnictví a Ústavního soudu ve vztahu k mimořádným stavům a opatřením, což přineslo judikaturní rozpor a právní nejistotu.

Nyní zmíním ty nejdůležitější nedostatky, které obsahuje ústavní zákon o bezpečnosti České republiky. Za prvé je to absence výslovného uvedení principu mimořádného vládnutí. Za druhé nestanovení právní formy vyhlášení mimořádných stavů a formy opatření vydaných za mimořádného stavu. Za třetí je to nevyjasnění otázky soudního přezkumu. Za čtvrté nevyjasnění

vztahu ústavního zákona o bezpečnosti k Listině základních práv a svobod, zejména ve vztahu k omezování práv a svobod občanů. A za páté vztažení principu civilní kontroly pouze k zákonné úpravě.

Tím jsem chtěl jenom připomenout vládě, že si zřídila post ministra pro legislativu, který by měl se svým aparátem přednostně vyřešit tyto dva velmi důležité zákony, které jsem zmínil, a jejich provázanost ostatní legislativou. Pro úplnost znovu tyto zákony připomenu. Je to ústavní zákon č. 110/1998 Sb., zákon o bezpečnosti České republiky, a zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů.

V hnutí SPD zastáváme také názor, že současná vláda nepředložila kvalitně zpracovanou vládní strategii ke zvládnutí migrační krize obsahující kroky vedoucí k vyřešení tohoto problému s tím, aby byly dopady na české občany co nejnižší. Požadujeme, aby se vláda zaručila, že se pro naše občany nezhorší kvalita zdravotní péče a její dostupnost. Též požadujeme po vládě garance, že se nezhorší kvalita výuky na všech typech škol. Delší dobu také vyzýváme vládu, aby konečně začala řešit rostoucí ceny všech důležitých komodit a ceny základních potravin. Zatím se jen projevuje bezradnost vlády vedoucí k pomoci našim občanům. Vládní přístup k řešení uprchlické vlny z Ukrajiny je jednak i nadále nesystematický a nahodilý a způsobuje mnohá rizika pro občany České republiky.

Závěrem jenom připomenu, že žijeme v České republice a blaho našich občanů by mělo být pro všechny politiky zastoupené zde v Poslanecké sněmovně prioritní, čímž neříkám, že bychom neměli pomáhat válečným uprchlíkům z Ukrajiny. Hnutí SPD jasně říká, že pomoc ukrajinským válečným uprchlíkům musí být přiměřená, pouze na nezbytně nutnou dobu a nesmí probíhat na úkor občanů České republiky. Podoba pomoci nesmí ohrozit sociální smír v naší zemi, nesmí vyvolat sociální pnutí a nesmí ohrozit a omezit přístup českých občanů k veřejným službám typu zdravotnictví či školství a snížení poskytování již tak dlouho odkládaných zdravotních výkonů.

Prodloužení doby nouzového stavu, tak jak to navrhuje současná vláda, hnutí SPD nepodpoří, neboť odmítáme jeho případné zneužití, a proto budeme hlasovat proti prodloužení doby nouzového stavu. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Hezké odpoledne, dámy a pánové. Přebírám řízení schůze a budeme pokračovat v projednávání. Následně vystoupí pan místopředseda Karel Havlíček s přednostním právem. Prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Vážená paní místopředsedkyně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, nouzový stav je přiznání selhání vlády. Možná si vzpomínáte, přibližně před rokem to řekl tehdy jeden z lídrů opozice, dnes vicepremiér pan Vít Rakušan. Už ani den s nouzovým stavem, to bylo zase heslo tehdy uskupení SPOLU. Určitě si vzpomínáte na jaro 2021, kdy byla kritická situace v celé Evropě, v rámci covidu samozřejmě, kdy byly plné nemocnice a kdy jsme do slova a do písmene prosili Poslaneckou sněmovnu o to, aby se prodloužil nouzový stav, a nebylo tak učiněno. Nebýt tehdy hejtmanů, kteří se k tomu postavili velmi zodpovědně, tak nastala skutečně kritická situace.

Rok se s rokem sešel, máme zde další krizi a u vlády je tehdejší opozice, která změnila názor. Já tomu rozumím, je to o odpovědnosti, je to o tom, že se snaží, aby ta krize se zvládla pokud možno nejlépe, jak je možné, tak jako jsme se snažili my. Co mi u toho ale chybí. Chybí mi u toho určitá dávka pokory. Ano, může se přijít se stoosmičkou, dá se všechno přehlasovat, konečně dopadne to tak zřejmě. Ale dá se to řešit i tak, že se přijde, že se omluví dnešní koalice, tehdejší opozice, za svůj přístup, který byl před jedním rokem, že věcně zdůvodní to, proč se nouzový stav zavádí opět, proč bude pokračovat, ať už je to z důvodu krajů, z důvodu zásobníků plynu, a že se bude dávat na nejkratší možnou dobu 30 dnů a poté se to vždycky prodlouží. Tak

to poslední už nedopadlo, silou se to protlačilo na výrazně delší dobu, nyní je pravda, že to je o 30 dnů.

Místo omluvy se ale bagatelizuje celý stav, vytváří se zdání, že je rozdíl mezi nouzovým stavem covidovým a nouzovým stavem ukrajinským, ačkoliv mezi tím žádný rozdíl není. Je to stále tentýž nouzový stav. Pravda je, že se v tom režimu toho nouzového stavu mohou využívat různé nástroje v různé míře, ale je to stále tentýž nouzový stav. Ano, jedním z důvodů je i doplňování plynu do zásobníků. Já tady chci být objektivní. Já se určitě neshodnu s panem ministrem průmyslu na tom, jak se doplňoval plyn do zásobníků zejména v březnu, ale nechci teď do toho tahat další politické šarvátky. A musím uznat to, že v současné době se již doplňuje plyn do zásobníků poměrně slušně, a hlavně pokud chceme dnes pokračovat s doplňováním plynu do zásobníků, chceme to přikázat NET4GASu, aby vypisoval aukce, tak to nezvládneme bez nouzového stavu. To je prostě realita. To znamená v dané chvíli, pokud chceme, aby se zásobníky plnily i nadále, tak k tomu nouzový stav potřebujeme.

Když si dám všechno na misky vah, jakkoliv se mi nelíbí přístup, jakkoliv můžu střílet do koalice, tak nakonec zvítězí určitá dávka odpovědnosti a zjednodušeně řečeno zavřu oči, zacpu si uši a zvednu ruku pro to, aby nouzový stav byl nakonec schválen. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane místopředsedo. A nyní vystoupí s přednostním právem paní místopředsedkyně Mračková Vildumetzová. Prosím, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Vážená paní místopředsedkyně, vážení páni ministři, vážené kolegyně, kolegové, i já bych ráda vystoupila a vyjádřila se k dnešnímu sněmovnímu tisku, který tady již máme v tuto chvíli s tím, že chce být znovu prodloužen nouzový stav o dalších 30 dnů. Určitě si pamatujeme, že když byla sněmovna, kde se předkládalo těch 58 dnů, tak už se nám tady říkalo, že s největší pravděpodobností už k tomu danému stavu nedojde. Samozřejmě to prodloužení nouzového stavu, nebo vůbec že tady máme nouzový stav, je spojeno s tím válečným stavem na Ukrajině, ale musím konstatovat, že to, co se v současné chvíli děje na území České republiky ohledně přijímání uprchlíků z Ukrajiny, je jeden velký zmatek a chaos.

Já jsem to řekla několikrát, že ta první vlna, kterou jsme zvládli, a především ji zvládli občané svou pomocí jak humanitární, finanční, starostové, hejtmani, hasiči, policisté, lékaři a záchranáři, tak ta se zvládla. Ale teď je tady ta druhá vlna a to je ta vlna adaptační a integrační. Tam tedy musím říct, že je mnoho věcí a všechno to stojí na jedné věci, to je na té, že se nám nejdříve slibovalo, že tady budeme mít migrační plán do konce března, potom do 14. dubna, a pořád tady ten plán nemáme.

Mě velmi překvapilo, když pan ministr vnitra v neděli vystoupil v České televizi a řekl, že už tady nemáme 340 000 uprchlíků, ale že jich tady máme 200 000. Mě překvapilo, že pan redaktor se nezeptal, jestli by to mohl nějakým způsobem pan ministr vnitra doložit. Protože když se dneska zeptáte kteréhokoliv starosty, hejtmana, tak vám neřekne – a neví to, protože bohužel ty systémy nefungují, nejsou propojené – kolik uprchlíků na svém území má.

Jsem hrozně ráda, že po nějaké době, kdy se s panem ministrem vnitra přeme, kdy tedy musím říct, že se na mě i mračí, že pořád chci ten plán, tak že přiznal, že ta evidence prostě není. Pravdou je, že určitě vynakládá úsilí. Teď přišel s tím dalším systémem, který bude nad všemi těmi systémy. Ale on se pravidelně schází s hejtmany a každý týden říká: ano, dojde k propojení toho HUMPO a dojde k propojení s informačním systémem cizinecké policie. Ale pořád to není. Ty týdny utíkají a my opravdu bez té evidence se neposuneme nikam. To je klíčový údaj, podle kterého musí ti starostové a hejtmani plánovat další věci, které jsou navázané na školství. Musí vědět, kolik budou potřebovat kapacit v mateřských školách, v základních školách, středních školách. Kde tedy vidím obrovskou mezeru, je v oblasti

zdravotnictví. Protože tam si myslím, že se tomu podle mého názoru nevěnuje taková pozornost, která by se tomu měla věnovat.

Musím to říct i ze své zkušenosti, protože jsme měli v pondělí krajské zastupitelstvo, kde jsme měli jako jeden z bodů informace ohledně uprchlické krize. Velmi mě tedy překvapilo, že pokud jsme chtěli po vedení kraje údaje ohledně kapacit v rámci školství a v rámci zdravotnictví, a i jsme k tomu dali usnesení, tak to usnesení nebylo podpořeno, nebylo přijato. Když jsme také chtěli, aby se zastupitelé zabývali tou situací – to znamená, protože každý kraj k tomu má zřízené výbory, jako my máme na půdě Sněmovny, to znamená školský výbor – tak to také nebylo podpořeno. Já si myslím, že jsou to jedny z neklíčovějších věcí, čím by se v tuto chvíli měli krajští zastupitelé zabývat. Měli by se k tomu sejít a měli by to řešit. Takže mě velmi ten přístup překvapil a velmi mě tedy překvapilo, že krajští zastupitelé "nemají v Karlovarském kraji nárok" na údaje, kolik je volných kapacit, a jestli tedy by to mohlo být v současné chvíli namodelováno na ty počty, o kterých víme. Také mě překvapil v Karlovarském kraji ten počet, že tedy u nás je zhruba zaregistrovaných 11 000, a podle toho, co jsme se tam dozvěděli, tak z toho je 4 500 dětí. Mě ten počet docela oproti tomu, když hovoří pan ministr vnitra v rámci žen a dětí, tak mě trochu překvapil, ale ony se ty údaje mohou rozcházet, protože nemáme pořád ta řádná čísla.

Zároveň pan ministr vnitra řekl, že v tuto chvíli probíhá v některých městech pilotní projekt ohledně toho, na co my také poukazujeme, a to je to, že tím, že není ta řádná evidence, tak my prakticky nevíme, kde ti lidé jsou. Zároveň může i dojít ke zneužívání té pomoci, té pětitisícové dávky. Tady musím říct, že jsem, pane ministře, od jednoho statutárního města obdržela ten výstup a musím tedy říct – vy hovoříte o tom, že 70 % těch lidí bylo zastiženo na té adrese. Tak já kdybych to vzala, tak 427 lidí bylo zastiženo, ale pak 117 jich nebylo zastiženo, ale bylo řečeno, že se na adrese zdržují, popřípadě krátkodobě odcestovali na Ukrajinu, kdy lze očekávat, že se vrátí. To je to, o čem my hovoříme, že může dojít k takzvané té sociální turistice i ohledně vyplacení té dávky.

Já jsem zaregistrovala, že pan ministr práce a sociálních věcí v současné chvíli také dělá opatření, a to především taková, že ti lidé budou popřípadě muset dojít na ten úřad práce. Ale já jsem pořád přesvědčena o tom, že všechna tato opatření měla přijít daleko dříve, že je to všechno pozdě. Že kdybychom udělali ta opatření dříve, která jsme vám říkali, popřípadě moji kolegové na bezpečnostním výboru, kdy říkali už v březnu: pane ministře, bylo by dobré, když lidé přicházejí, aby měli to razítko v tom pasu. Už v březnu jsme vám to říkali na bezpečnostním výboru. Zároveň moji kolegové říkali, že by bylo dobré, aby docházelo k tomu, že aby ti lidé třeba byli vyfotografováni. Nebo aby, z tohoto pohledu... Víím, že to určitě na začátku nebylo jednoduché, ale myslím si, že teď ten čas je už tak dlouhý, že některá ta opatření se mohla daleko dříve nastavit.

Je tady i vidět, že třeba když cizinec vůbec nebyl zastižen, nepodařilo se ověřit, zda se na adrese nachází, tak je opravdu vidět, že jsou ty údaje velmi rozlišné, že ti lidé nejsou na těch adresách. Já jsem třeba včera viděla reportáž v televizi ohledně pronajímání těch fyzických osob a velmi mě překvapilo, jak ten člověk, který pronajímal, tak říkal, jak je velmi jednoduché vyplnit ten formulář na získání finančních prostředků za to ubytování. Že tam musí tedy uvést nějaké číslo ohledně toho člověka, ale že tam může zaškrtnout i kolonku, že pokud to neví, tak přesto jsou mu ty finanční prostředky vyplaceny.

Teď kdybych to zhodnotila s tím v rámci zvyšování cen energií, co lidé musí všechno podstoupit ohledně vyplňování tolika formulářů, tak jsem přesvědčena o tom, že to, co my neustále říkáme, že tady máme dvě krize. Máme tady krizi uprchlickou, o které jsme tedy přesvědčeni, že není dobře řízena. Pak ale máme tady tu krizi hospodářskou, kterou tedy neřešíte vůbec. Myslím si, že zvyšování cen energií, pohonných hmot, potravin, že tady máme obě krize a je nutné obě ty krize řešit najednou.

To, že nemáme plán, je určitě velmi špatně a bez toho plánu se v žádném případě neobejdeme. Já musím říct, že velmi sleduji mediální výstupy, kdy jste řekl, že je strašně nutné, aby nouzový stav byl prodloužen, a to především ohledně ubytování, a že to je také vázané i na rychlé proplácení peněz krajům. Já bych se chtěla zeptat, kolik jste do současné chvíle krajům dali finančních prostředků. Já vám na to odpovím. Nula. Takže za 80 dní kraje neobdržely ani korunu.

Vy jste dnes tady správně, a za to bych vám chtěla poděkovat, řekl, že skoro žádný resort neutratil žádné finanční prostředky, pouze resort Ministerstva vnitra zhruba 82 milionů. No víte, pane ministře, ony ty prostředky utratily města, obce a kraje, a to už v mnohamilionových částkách. Ale od státu neobdržely ani korunu. Vy jste řekli krajům, že dostanou 10 milionů, ty jsou v rozpočtu v rámci právě těchto krizových řízení, ale kraje neobdržely ani tuto částku, která v žádném případě nepokryje jejich náklady ohledně krajů, ale ony musí vyplácet právníkům osobám, to znamená městům, obcím, penzionům, hotelům, s těmi ony uzavírají smlouvy a musí jim to proplácet. Takže tohle mě velmi překvapilo, že to je tedy důvod pro prodloužení nouzového stavu.

Pak mě tedy velmi překvapilo, že dalším důvodem pro prodloužení nouzového stavu je, aby bylo možné propojovat ty systémy. A já se ptám, proč nejsou propojené po tolika dnech.

Takže za 80 až 90 dnů jsme to nezvládli a teď za 30 dnů to zvládneme? Můžu tomu věřit, že se to zvládne, když se to nezvládlo doteď? To datum se pořád posouvá. Včera jsem se dozvěděla, že tedy zase nějaké údaje budou až 1. června. Tak já nevím, já prostě pořád říkám, že údaj o tom, kolik tady lidí je, jaké mají vzdělání, jaké jsou profese, jestli tady chtějí zůstat nebo nechtějí zůstat, chápu, že na to nemůžou odpovědět úplně, ale je nutné, abychom měli takový dokument, který nám namodeluje právě situace jak příchodu uprchlíků, tak kteří tady popřípadě zůstanou, kteří budou vázáni právě na oblasti školství, zaměstnanosti a zdravotnictví.

No a teď největší problém, který tady je, je s tou situací, která je v Praze na Hlavním nádraží, kde tedy – já pořád poukazuji na to, že byť jste 14. dubna nepředložil žádný plán, ale nějaký dokument, který v žádném případě žádnou strategii a plánem není, tak tam byla uvedena jedna věc, že Správa hmotných rezerv pořídí 17 modulárních jednotek pro 150 lidí, ale já pořád nevím, kde ty modulární jednotky jsou a proč se tedy v Troji stavěly vojenské stany a proč tam nemohly být modulární jednotky.

Pak vnímám, že jste otec dětí a já jsem také maminka dětí, a říkáte, já se nemohu koukat na to, jak ty děti spí na tom nádraží. Ale oni tam spí pořád dál, každý den, a včera překročilo to číslo 600 a nikdo to neřeší. Je to každý den horší a horší. Včera pan primátor Hříb oznámil, že 31. května ukončí činnost neziskové organizace, které na Hlavním nádraží pomáhají. Tak co se bude dít 31. května? Kde tedy budou ti lidé 1. června?

A můj dotaz je hlavně ten, že vy jste tady dneska řekl, že my nechceme popřípadě schválit a prodloužit nouzový stav a že až se schválí lex Ukrajina, tak že už nebude potřebný nouzový stav. A proč jste s tím lex Ukrajina nepřišel před dnešním schvalováním prodloužení nouzového stavu? Vždyť my jsme lex Ukrajina schvalovali 11. března. Já si myslím, že už do té doby jsme tady popřípadě mohli reagovat právě na některé ty věci a mohla tomu předcházet ta novela a všechny věci, které se tedy zjistily, daleko dříve, než zase aby se tady nouzový stav prodlužoval.

Řekněme si na rovinu, že ty věci, které dnes jsou v nouzovém stavu, tak se prakticky pak jakoby přemístí do lex Ukrajina. Pravdou je, že já jsem dnes dostala ten sněmovní dokument, protože dnes jste ho předložil, takže já si ho určitě nastuduji a budeme k němu určitě vést rozpravu. Ale překvapilo mě, že tady zaznívá, že nechceme nouzový stav, ale já si myslím, že jste mohl už s tím lex Ukrajina přijít ještě předtím, než vyprší nouzový stav, což je 31. května. Takže já opravdu vnímám, že ty věci nejsou dělány dobře, a vnímám to tak, že prodloužení nouzového stavu, byť vnímám, že ho starostové a hejtmani potřebují, tak je především proto, že nemáme ten plán. Já jsem prostě přesvědčená o tom, že kdybychom ten plán měli,

kdybychom na ty věci daleko rychleji reagovali, tak jsme je mohli promítnout do novely zákona, takzvaného lex Ukrajina, a v žádném případě jsme již nouzový stav prodlužovat nemuseli.

Já, pane ministře, určitě vím, že budete reagovat, a popřípadě podle vaší reakce si když tak také ještě dovolím reagovat. Děkuji vám všem za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s přednostním právem vystoupí pan ministr Rakušan. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já jsem splnil slib, že nebudu reagovat po každém vystoupení a zkusím to vždycky nějak souhrnně. Máme tady sérii končících přednostních práv. Máte také posluchače určitě v rámci České republiky, protože nejenom Tomio Okamurovi lidé píší, tak mně teď tady někdo poslal Andreje Babiše, jak tam stojí před takovými těmi transparenty "ani chalupu uprchlíkům". Tak já si jenom vzpomínám, že ta rétorika té vaší péče o to, kdo potřebuje pomoc, se v čase výrazně mění.

Nicméně, paní místopředsedkyně, prostřednictvím další paní místopředsedkyně, já bych vás jenom chtěl poprosit, nepoužívejme tady v té debatě, jinak se to zase dostane do nějakých emocí, slova jako "pan ministr přiznal". Já chápu, že jste stínová ministryně vnitra, a ten policejní žargon se tam do toho vtírá, ale zkusme se skutečně bavit věcně. Já nevím, co jsem přiznal, já jsem nikdy nic nepřiznal, já jsem něco řekl, něco jsem někdy konstatoval a z toho prostě vycházejme, ale takové to vzájemné usvědčování a přetahování, to si myslím, že není úplně ta cesta, jakou diskusi vést.

Asi by bylo dobré si ty podklady během týdne trochu refrešnout, obnovit, to znamená malinko si zjistit informace, jak se ty věci vyvíjejí. Já chápu, že tady byla dlouhodobá stížnost hejtmanů na to, že nejsou propojeny systémy. Od 13. 5. je systém HUMPO propojen se systémem CIS, respektive do systému Humpo se nalily údaje ze systému CIS, což by bez nouzového stavu nešlo, protože to jsou údaje cizinecké policie, ale v tom nouzovém stavu a krizovém řízení je používat můžeme. Můžete si teď verifikovat, od 13. 5. jsou systémy propojeny.

A pokud se ptáte, co ještě dál chceme propojovat, že už to dávno mělo být propojeno, no, těch systémů je víc. Je tady třeba dávkový systém MPSV, který do toho může nalít další informace, mohou se tam objevit informace z OSPODu, abychom měli přesnou představu, jaké dítě v nouzi tady v České republice je. Že je to třeba dítě bez dozoru a podobně. To je to dočasné zpřesňování údajů, o kterém vy mluvíte. Ale jak říkám, ta informace nebyla správná, ale chápu, tady mám informační výhodu, že tu krizi se snažím řídit každý den, ne jenom jednou týdně o ní mluvit, ale že prostě ty krizové štáby zasedají, účastním se strategické skupiny a mám určité informační náskok, což k té mé funkci patří, a to vám určitě nezazlívám.

Situace – razítko v pase mohlo být v březnu. V březnu přišlo do pražského KACPU 17 500 lidí. V ten vrcholící den. A my jsme lidem před válkou dokonce pomáhali, že jsme je vlaky Českých drah dokonce přes tu hranici převezli a kontrolovali jsme je ve vlaku. Přijeli na nádraží, všichni byli ztotožněni. My jsme pomáhali lidem, kteří přechali před volbami – před volbami ne, to budeme prochat my všichni, před válkou. (Oživení v sále.) A byli to lidé, kterým v té chvíli šlo o život. Šlo jim o život. A vy jste je chtěla zastavovat v té chvíli na ukrajinsko-slovenské hranici a dávat jim razítko do pasu? Prostřednictvím paní místopředsedkyně. My jsme je kontrolovali našimi policisty, které jsme vyslali na Slovensko, bylo jich 85, přímo v tom vlaku. Pokud přijeli na pražské KACPU nebo jakékoli jiné KACPU v republice, prošli klasickou kontrolou a ve chvíli, kdy nepředložili doklad totožnosti, anebo byl závadový, procházeli lustrací na cizinecké policii. Samozřejmě docházelo k fotografování, docházelo k zanášení biometrických údajů a jejich kontrole v ukrajinském systému. Tedy my jsme měli povědomí, kteří lidé sem přišli.

A já nemohu prozrazovat utajované informace. Mohu říct jenom velmi obecně, že nebyla na našem území detekována osoba, která by představovala strategicko-bezpečnostní riziko pro Českou republiku. Naopak, v sousedních státech jich několik takových detekováno bylo. U nás v České republice přes činnost všech složek ano. A my jsme naopak byli zemí, která ty lidi od první minuty všechny ztotožňovala.

Pokud vyčítáte, že jsme neměli povědomí o tom, kde ti lidé žijí, a já jsem to uznal, v tom máte jistě pravdu. Ti lidé nahlásili pobyt, mnozí z nich nesplnili svoji informační povinnost, neodhlásili se, odjeli, změnili místo bydliště, na to musíme reagovat adekvátním způsobem. Vy jste zmínila, nevím, ta čísla si přesně nepamatuji, nepoznamenal jsem si, omlouvám se, nějakých 450 lidí že sedělo, přes stovku nesesedělo, to znamená, nedohledali se na tom místě. No dobrá, ale to je stále relativně slušný počet, který vychází z údajů CISu ve dvou místech, Havířov, Vimperk, to odpovídá těm 75 nebo 77 procentům shody a dohledaných lidí. No a ty ostatní právě místním šetřením v návaznosti na vydání další dávky budeme prověřovat stejně jako české lidi, kteří ubytovávají, budeme žádat při výběru toho příspěvku ubytovatelů, aby doložili, že to ubytování lidí z Ukrajiny stále trvá. Dostaneme se určitě k nějakému procentu, třeba 85, 90. Nikdy nebudeme mít stoprocentní povědomí, protože ti lidé se přemisťují.

A pokud tady narážíte na to, že vám neodpovědí stále ještě Ukrajinci, co budou dělat? No neodpovědí! Oni doufají, že skončí válka! Vy na to stále zapomináte! Oni jsou tady kvůli tomu, že je tam válka. A jejich odpověď teď uprostřed května je: Pokud skončí válka, v září budeme s dětmi doma. Pokud válka neskončí, budeme v září tady u vás.

A my samozřejmě ty modely připravujeme. Nevím, jestli jste viděla ukázkou toho dashboardu, stačí říct, předvedeme. V té prezentaci, kterou jsme vám dali, je. Tam se ta data pouštějí a vznikají vám přesné překryvy ukazující, kde je volné zdravotnictví, kde je volné školství, kde jsou volné ubytovací kapacity, byť samozřejmě ty v České republice vyčerpány jsou. A nevyčítejte mi nějaký odhad! Já jsem uváděl 100 až 140 tisíc lidí, že tady nemusí být. Odpovídají tomu údaje FRONTEXu, odpovídají tomu údaje, ale my nejsme hraniční zemí, my jsme uprostřed Schengenu. My nemáme přechod hranice jako Poláci. My nemáme přechod hranice jako Slováci, kteří vidí, kolik lidí se jim vrací. My máme nějaké odhady vycházející z celoevropského měřítka. Máme nějaké odhady od operátorů mobilních sítí, ale jsou to samozřejmě odhady, se kterými pracujeme, a teď je upřesňujeme. Máme pilotní projekt a dohodu s hejtmany, se kterými komunikuji každý týden. Tady není nekomunikace. Každý týden. Teď na naší poradě v úterý byli tři ministři, kolega Kupka, kolega Jurečka a já, řešili jsme s hejtmany dvě hodiny nejrůznější věci, které je trápí. Tady není žádná nekomunikace. Naopak, je velmi konkrétní a velmi korektní, musím říct. Ta debata napříč politickým spektrem s hejtmany je velmi korektní a věcná, což občas ta naše tady bohužel postrádá.

Tedy tyhle informace se zpřesňují. A proč jsem mluvil o začátku června? No proto, že je to termín dohodnutý s hejtmany. Tak já prostě vycházím z toho, že něco někomu na určité úrovni slíbím a tomu chci dostat. A hejtmani říkají, že pro to, aby byli schopni adaptovat systém školství, tak chtějí datum 1. června. Já jsem jim řekl: ano, uděláme maximum pro to, abychom datum 1. června splnili. Proč jsem ještě zmiňoval 1. červen? Protože má být spuštěn celoevropský systém registrací dočasné ochrany, který i naší policii výrazně pomůže v tom, abychom detekovali lidi, kteří přicházejí případně do České republiky pouze s tím důvodem, aby tady konzumovali nějakou dávku, a pokusí se ji konzumovat ještě v jiné zemi Evropské unie.

Mimochodem, tato výzva na vytvoření tohoto systému prokazatelně pochází z dílny České republiky. My jsme to přednesli a my jsme navrhli model, jak by to propojení systému mělo v rámci Evropské unie fungovat. Takže i tady na tom mezinárodním poli se snažíme.

Přijde mně hrozně nefér jedna vaše poznámka, prostřednictvím paní místopředsedkyně. Mně přijde hrozně nefér poznámka, že vyplňování toho papíru o tu dávku je jednoduché a podobně. No jaké by mělo být? My jsme ho dávali lidem, kteří utíkají před válkou, neznají

cizí jazyk, neznají úřední postupy v České republice. A co jiného jsme pro ně měli vytvořit než superjednoduchý formulář, aby jim ta dávka, ze které tady budou žít ty mámy s dětmi, o které vám, prostřednictvím paní předsedající, tolik jde, tak aby se rychle dostaly k finančním prostředkům, za které těm dětem koupí jídlo? A ono to fungovalo. Paní místopředsedkyně, já mám ukrajinskou rodinu doma. Tím se nevytahuji, považuji to přirozené. A já vím, jak jim pomohlo, že tu dávku dostali rychle. Dostali ji tak rychle, že si mohli za to opatřit nějaké jídlo. A ano, jestli tohle bylo motivem k tomu přijít do České republiky, tak je to naše vynikající vizitka mezi ostatními zeměmi, že jsme byli schopni lidem prchajícím před válkou rychle a efektivně pomoci. A já si myslím, že bychom na to v České republice měli být pyšní.

Ale jak na paní předsedkyni Schillerovou, tak na paní místopředsedkyni Vildumetzovou: Já fakt netvrdím, že je to bez chyb. Nikde. A netvrdím, že jsme je neudělali. Netvrdím, že jsme něco nemohli udělat lépe. Dokonce ani netvrdím, že mě debata s vámi na různých platformách nepřinesla k nějakému progresu a k nějakému zlepšení stavu. Ale tak by to snad mělo být. Proto to děláme. Nebo to děláme pro politickou exhibici? Nebo se snažíme přijít s nějakým řešením, které nás posune? Zaplat' pánbůh za to, pokud na jakékoliv platformě padne nějaká dobrá myšlenka. Já vám za to určitě děkuju, padlo jich dost a ty věci posouváme společně dál.

A teď vždycky vidím deskripci popisu na Hlavním nádraží. Ta je dobrá, ta je kvalitní. Popsat tu situaci umí každý. Říct, že je to humanitární katastrofa, to také mnozí umí, ale nikdy jsem neslyšel od opozice v této věci věcné řešení. Já se těším na další vystoupení paní místopředsedkyně, protože s tím věcným řešením určitě přijde.

Já vám řeknu, jaká řešení děláme my. A co děláme? A pokud jste zkušený politici, tak víte, že nějaké postupy začnou fungovat dlouhodobě a nezačnou fungovat hned. A ten efekt se projeví. Za prvé, všechny složky v České republice k tomu určené dostaly pokyn i fungovat v zahraničí, aby zjistily, aby nedochází k nějakému organizovanému zločinu. Na tom se pracuje, ty výstupy z toho budou. Jestli tady nejsou ti lidé obětí nějakého podvodu při příchodu do České republiky. To je jedna možnost, kterou děláme. Jednal jsem s maďarským ministrem vnitra o tom, aby ty lustrace probíhaly rychleji. Dnes pan policejní prezident Vondrášek informoval, že ta dohoda existuje, vyladili si přesnou rychlou linku, data posílána z České republiky do Maďarska, jaký mají Maďaři limit na tu lustraci, a ta lustrace se zrychlí. To znamená, že my budeme mít povědomí o těch lidech, kteří na tom Hlaváku jsou, mnohem rychlejší. A podle toho také budeme moct konat ty další kroky.

Další záležitost, která se v této věci udělala na mezinárodním poli, byl hovor s ukrajinským ministrem vnitra, který i v té špatné situaci, kdy ukrajinská policie přišla o 1 500 aut a věnuje se jiným činnostem, slíbil, že bude i jejich kriminální policie situaci v Zakarpatí velmi bedlivě mapovat. To jsou kroky, které se dají udělat v této chvíli.

Další věc. Na tom nádraží jsou tři skupiny lidí. A to jsem od vás také neslyšel. To není jednolitá masa. Na tom nádraží není 1 500 Maďarů, kteří tady nemají nárok na ubytování.

Jedna skupina jsou lidé, kteří dostali dočasnou ochranu v České republice a na to nádraží se vrátili. Vrátili se za komunitou, protože ubytování v menších skupinách jim nevyhovovalo. To je jedna skupina. Ti lidé, pokud odmítnou ubytování v České republice, odmítnou přidělené ubytování, pozbývají potom nárok na ochranu. To vyplývá z institutu dočasné ochrany.

Druhá skupina jsou lidé, kteří jdou do procesu prověření dvojího občanství. A to nemusí být vůbec jenom Romové. Tam jdou lidé, u kterých se může predikovat, že třeba nehovoří ukrajinsky, hovoří maďarsky, a dostávají se do režimu kontroly. Ty se pokoušíme posílat do městečka v Troji, kde čekají na to, až se dokončí proces téhle lustrace s Maďarskem.

No a třetí skupina je nejproblematictější. To jsou lidé, kteří mají maďarský pas, to jsou lidé, kteří v České republice nemají žádný nárok na finanční podporu, nemají nárok na ubytování, protože mají pas jiné členské země Evropské unie. Pro tyto lidi necháváme vytisknout leták, kde jim v maďarštině dáváme informace o tom, jaké sociální dávky jako

občané Maďarska mohou dostat v Maďarsku, a jasně je tam informujeme o tom, že v České republice nedostanou ani korunu. Pro tyto lidi Ministerstvo dopravy organizuje nebo bude organizovat speciální vlaky a budeme jim nabízet odjezd do Maďarska. Jestli vyslyší, nevyslyší, to je samozřejmě otázka na diskusi.

Ale zároveň odmítám tu větu, že po 31. 5. bude humanitární katastrofa u nádraží a v blízkosti. To nebude. My tam budeme mít nadále front desk, kde budou zástupci odboru azylové a migrační politiky, budou tam policisté, budou tam hasiči, budou tam zástupci romského neziskového sektoru a tito lidé budou poskytovat právě ty primární informace, kam a jakou cestou se vydat. Začínají na Hlavním nádraží, to možná i pražští poslanci potvrdí, fungovat hlídky, ve kterých je policista v civilu, zástupce romského neziskového sektoru, vykonávají terénní práci a to už na Hlavním nádraží běží v téhle chvíli. Do 31. 5. ve spolupráci s neziskovým romským sektorem, včera u mě bylo jednání s romským neziskovým sektorem, asi pět organizací, zároveň tam byla zástupkyně ombudsmana a dohodli jsme se na tom, že romské neziskové organizace jsou schopny zajistit, pokud jim stát bude proplácet těch 250 korun, které proplácí jiným ubytovatelům, na vlastní náklady ubytování humanitárního typu pro tyto příchozí. Tedy co největší počet se jich snažit dostat zpátky tam, kam by patřili podle své státní příslušnosti, to znamená do Maďarska. Další věc – poskytnout jim ubytování humanitárního typu, které tady funguje.

Lex Ukrajina. Lex Ukrajina přece budeme novelizovat ještě mnohokrát. Že jsme to ještě neudělali? To je přece zákon, který i z toho strategického dokumentu vychází jako něco, co reaguje na tu aktuální potřebu. Lex Ukrajina budeme novelizovat určitě ještě během června dalšími záležitostmi, které nám právě umožní to, abychom tady neměli nouzový stav. My přece reagujeme v průběhu na to, jak se ta situace tady vyvíjí.

Co se krajů týče, podle pana ministra financí Stanjury není pravda, že žádný kraj nedostal nic. Ale ty náklady vyčíslily v současné době čtyři nebo pět krajů v takové formě, jak bylo Ministerstvem financí požadováno. Nicméně každý kraj ty peníze samozřejmě dostane. A ty kraje to od začátku vědí. Vědí to od první schůzky, na které pan ministr financí Stanjura byl přítomen. A já vůbec nechápu, že se tady vyjadřuje nějaká pochybnost. Ano, je to nějaká administrativní náročnost, něco se musí dokládat, a podle pana ministra to zatím udělaly čtyři nebo pět krajů. Tak prostě až to udělají další, tak ty peníze samozřejmě proplaceny budou. Ale proboha, tady nikdo nezpochybňuje, že hejtmani napříč politickým spektrem odvedli absolutně skvělou práci a bez nich bychom to nezvládli. A právě i pro ně potřebujeme ten nouzový stav, o který vás dneska tady žádáme.

Já se ještě podívám u paní kolegyně Schillerové, ale já si myslím, že ty základní věci jsem tady řekl, protože byly z velké míry shodné. Možná ještě jednu poznámku – komunikace kraje versus relokace. Ale to je zase po dohodě s hejtmany, to je po dohodě s panem primátorem Hřibem, se všemi. My jsme si řekli, že do 31. 5. – a to je i v rámci strategického dokumentu a podkladů, které máte, stanovený termín – předložíme relokační mechanismy. Takže vy nám furt vyčítáte, že jsme něco neudělali a nemáme strategii, a my podle té strategie včetně stanovených termínů postupujeme. To je prostě takové trochu legrační. A vyčítat nám, že jsme nepředstavili relokační mechanismy... Já o tom s těmi hejtmany jedním. A budeme k tomu mít pracovní schůzku, myslím si, že online bude zítra nebo v pondělí, teď diářově nevím, v úterý pravidelné jednání s hejtmany, budeme si verifikovat ty výstupy, budeme srovnávat nejrůznější motivační faktory, finanční, pozitivní ohledně školství, zdravotnictví a do 31. 5. to chceme mít hotovo. To jsme hejtmanům přislíbili na našem jednání. Toto je napadání nějakého postupu, které je vlastně trochu mimo mísu, protože hejtmani to potřebují, a sami to říkali, pro to, aby měli adaptovány zdravotní, školské systémy, potřebují to mít během června hotovo, my jim to během června dodáme. Tak jako nevyčítejme věc jenom pro výčítku samotnou, ale vyčítejme si něco, co opravdu a reálně nefunguje.

Samozřejmě jsem připraven reagovat potom i dál, ale teď zase nechám chvíli příležitost ostatním a budu reagovat zase souhrnně. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovařová: Děkuji, pane ministře. A nyní s přednostním právem se ještě přihlásila paní místopředsedkyně Mračková Vildumetzová. Prosím, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji, paní místopředsedkyně, za slovo. Já bych si dovolila jenom krátce reagovat na pana ministra vnitra. Určitě děkuju, že velmi pečlivě mě poslouchal, že na některé věci reagoval. Musím tedy říct, že se mi úplně nelíbilo, když říkal, že přiznal... Já si toho vážím, pane ministře, že po těch debatách, které jsme spolu měli, a několikrát jsem poslouchala, že je všechno zalité sluncem a že to není pravda, že ta evidence je, tak že pak jsme opravdu došli k tomu, že to tak není a že opravdu my vůbec nevíme, kde ti lidé jsou, a známe pouze ty registrované, kteří se zaregistrují. Ale pokud bychom se zeptali – a vy určitě k tomu máte taky cestu a víte to, že ti starostové prostě nevědí, kolik těch uprchlíků mají na svém území.

Ohledně propojení systému HUMPO a CIS v rámci toho cizineckého informačního systému, tak ano, v tuto chvíli probíhá testování. Ale já jsem prostě přesvědčená o tom, že dneska, kdy jsme už 80. den od zahájení válečného konfliktu, že už to mohlo být propojené. A musím říct, že já jsem nikdy neřekla, že nekomunikujete s hejtmany. Já vím, že se s nimi opravdu scházíte pravidelně. Ale pravdou je, že hejtmani vás vždycky vyzvou k nějakému úkolu a uplyne týden, uplyne čtrnáct dnů, uplyne měsíc a ten úkol pořád není splněn. A jedna z těch věcí, a ta klíčová, je například ta evidence, je to propojení těch systémů.

Zároveň si myslím, že hejtmani vás také žádali, abyste popřípadě řešil právě tu pětitisícovou dávku, jestli by nemohla být sjednocena v rámci států EU, protože v některých těch státech, například se uvádí Polsko a Maďarsko, je ta dávka v daleko nižší částce, zhruba kolem 80 eur, a že prakticky tohle může také způsobovat příchod některých lidí, kteří třeba nemusí před tou válkou prchat, a že sem prakticky jdou, aby tu pětitisícovou dávku získali.

Také mi trochu vadí, protože já si myslím, že jsem určitě člověk v rámci nějakého sociálního citění, kdy vždycky když nějakým způsobem něco řeknu, tak vy řeknete, ti lidé prchali před válkou. Já s vámi, pane ministře, samozřejmě souhlasím a vím, že na začátku to určitě nebylo jednoduché. Ale mám obavu takovou, že ani teď ti lidé tam nemají to razítko, že vy jste to pořád s ukrajinským ministrem vnitra ani doteď nedojednal. Co já jsem měla možnost zaregistrovat v médiích, tak doteď jste schůzku neměl. Chápu, že to není jednoduché. (Ministr reaguje mimo mikrofon.) Už jste ji měl tedy. Ale minulý týden bylo řečeno, že se posouvá na tento týden.

Ale jsem přesvědčena o tom, že kdyby to opatření přišlo dříve, vždyť ohledně pražského nádraží nebo nádraží v Brně a tak dále, to nebylo v únoru a v březnu. Tohle se začalo dít na přelomu dubna a května. To znamená, že pokud by se s tím opatřením přišlo na začátku dubna, tak bychom dneska možná to pražské nádraží plně neměli. Ale to je přesně to, že se mělo bezprostředně a rychle reagovat. A jestliže moji kolegové na bezpečnostním výboru na to upozorňovali, a v tu chvíli na to nebyl čas, a vnímám to tak, že 24. února asi nebyl, ani v březnu. Ale myslím si, že v dubnu už se ten čas mohl najít a že jsme to mohli daleko dříve požadovat. A neměli bychom podle mého názoru dneska na nádraží 600 uprchlíků, kteří nemají doklady.

Vy teď řešíte ty tři skupiny. Já jsem samozřejmě dneska vaši tiskovou konferenci velmi bedlivě poslouchala. Ale já také poslouchám, že vy říkáte, jsou tam ty děti. Ale ony jsou tam dál. A dny běží. A nějakým způsobem se to nikam neposouvá. A když jsem včera četla tady článek, tak z toho je tady patrné, že pokud na konci května přeruší činnost krajské asistenční centrum, tak nechceme vytvářet paniku, ale kam tedy ti lidé půjdou? Asi bychom toto nějakým způsobem vědět a řešit. My znova a pořád říkáme: potřebujeme ten plán, potřebujeme ty modely. Myslím si, že kdybych se vás dneska zeptala, jestli víte, kolik lidí se vrátilo na Ukrajině, tak to číslo také nevíme. Myslím si, že vy říkáte, že se posouváte, tak já pořád chci, abyste nám ten plán představil. Chci, aby byl třeba na bezpečnostním výboru, aby ta debata pokračovala.

Říkáte, že to máte připravené. Já jsem to do současné chvíle neviděla. A určitě i moji kolegové tady, především ti, kterých se to dotýká z praktické činnosti, starostové, tak oni vám řeknou, jakým způsobem to funguje, nebo spíše nefunguje.

Musím říct, že v rámci fakt třeba zdravotnictví mě velmi překvapilo, že se řekne: my víme, že máme nedostatečné kapacity dětských lékařů. Ale pořád mi nikdo neřekl, jak se to tedy bude řešit. My jsme tady měli nedostatek dětských, praktických lékařů, zubařů, gynekologů, i když tady nebylo zaregistrovaných 340 (tisíc) uprchlíků. A my teď říkáme, že to jako zvládneme? Že nebude žádný problém? Může mi někdo říct, jak to zvládneme? A pořád mi to nikdo neřekl. Já si tedy myslím, že ty kapacity budou nedostatečné. A tak to je.

A ještě jednu věc. Říkáte – nádraží, a že je pořád řešení. Já se vás pořád ptám, pane ministře, když jste 14. dubna předložil tu studii, jak já to nazývám, tak jste tam měl napsáno, že Správa hmotných rezerv pořídí 17 modulárních jednotek pro 150 lidí. A já se pořád ptám, kde ty modulární jednotky jsou? Má je ta Správa hmotných rezerv? Proč je tedy nepoužijeme? Proč máme v Troji postavené vojenské stany? Od 14. dubna v rámci vyhlášení nouzového stavu to přece Správa hmotných rezerv mohla pořídít.

To jsou mé reakce na vaše vystoupení. Určitě děkuji za tu reakci. Ale pořád prostě zastávám názor, že uprchlická krize není dobře řízena a že na spoustu věcí se dalo reagovat daleko dříve, a v mnoha věcech vidím zmatek a chaos. Děkuji vám.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Hlásí se ještě někdo s přednostním právem? Není tomu tak. Nyní bychom tedy otevřeli rozpravu. Otvírám rozpravu a mám zde přihlášeného jako prvního do rozpravy pana poslance Patrika Nachera. Prosím, pane poslanče, máte slovo. Jen na počátku opět připomenu, že v rozpravě nejsou možné faktické poznámky a poslanec může vystoupit pouze dvakrát v rozpravě. Ano? Prosím, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, paní místopředsedkyně. Předpokládám, že vystoupím pouze jednou. Opět mám, už počtvrté, čest být na prvním místě – dvakrát u nouzového stavu, dvakrát u pandemického zákona. Dneska je to rekord, že už jsem po necelých dvou a půl hodinách na řadě. Bohužel mě mrzí, že tady je tak málo poslanců a kromě pana ministra vnitra i málo členů – jeden ministr. (Ministr Baxa, jediný ve vládní lavici, reaguje.) Ano, ano, ano, říkám jeden člen vlády.

Já se to zase pokusím pojmout trochu jinak. Schválně jsem si tady vytiskl svůj příspěvek k nouzovému stavu 29. března. A musím říct, že bych tam – a použiji svoje oblíbené slovo, což je konzistentnost, což by politik měl být – tak já bych tam nezměnil ani slovo. Ale já se tentokrát té minulosti a tomu rozporu, který já tam skutečně cítím, to se na mě nemůžete nikdo zlobit, že ti samí politici, kteří se před rokem přeli o každý den nouzového stavu, tak nyní tady jej navrhuji opakovaně, mně prostě přijde, že to je jasný rozpor, ale k tomu už se vracet nebudu.

Já jsem si tady našel z minula, to je jediná poznámka, kde se vrátím k minulosti: Vláda nesmí zneužívat nouzový stav, říká Petr Fiala. Prodloužení nouzového stavu, jediné když vláda předloží důvody a řekne, jaká opatření v té době zavede. Tak tímhle bych se chtěl řídit. Jsou to slova premiéra. Takže bych se s dovolením ptal přítomného pana ministra vnitra, který tady poctivě sedí.

Chtěl bych se zeptat, čím to, že opakovaně vlastně nouzový stav máme jenom my jako Česká republika? Proč jej nezavedlo třeba Polsko, které jak na počet obyvatel, tak i v absolutních hodnotách má množství, řeší množství uprchlíků neskonale vyšší? Když jsem se díval do jiných zemí v Evropě, tak pokud jsem si to našel správně, tak kromě Itálie, kde to je ale nějaký setrvalý stav, nevím, jestli ještě doteď, tak nikde jinde nouzový stav nebo něco, co by mohlo být podobné, není. Jinými slovy, v čem je ten zakopaný pes, že u nás musíme pro tyto

situace vyhlášovat nouzový stav? A víte, že já jsem se na to ptal konzistentně, i když to bylo kvůli covidu a interpeloval jsem vlastní ministry. Takže můj dotaz je stále stejný. Proč musíme vyhlášovat nouzový stav, když v ostatních zemích, i v těch, které řeší větší počty uprchlíků, to zvládnou bez nouzového stavu?

Druhý dotaz. Jak jde ta žádost o nouzový stav do souladu s informacemi, které probleskávají v médiích o tom měnícím se počtu uprchlíků? Kolegyně už tady o tom hovořily, tak já už do toho hlouběji nebudu zabrušovat. Budu se věnovat jinému aspektu. Ale zaznamenal jsem, že tady je 340 000 uprchlíků, teď se jich 140 000 vrátilo. Teď je otázka, jestli to je pravda, nebo není? To znamená, tady ta čísla jsou tak rozdílná. Ale co je spojuje, je, že počet uprchlíků v tuto chvíli, jak jsem pochopil i z úst vás, pane ministře, se snižuje. To znamená, čísla se snižují, ten tlak se tedy logicky také snižuje, přesto je zapotřebí prodloužit nouzový stav.

Zajímalo by mě také, jaká je přesně konkrétně přidaná hodnota toho nouzového stavu, co by se dělo 1. června, kdyby ten nouzový stav nebyl. To znamená, co způsobí, co je to, co tady může vláda zavést díky nouzovému stavu, co by nemohla zavést, kdyby ho neměla, a jakým způsobem a co to přinese k řešení té krize. To mně přijde jako legitimní dotaz, asi nejčastější, se kterým se na mě obrací občané a který zajímá logicky i mě. Ano, rozumím tomu rozdílu, že nouzový stav tento a nouzový stav loňský je v tom, že předtím byla omezena práva občanů třeba v cestování, navštěvování restaurací a podobně, ale shodneme se zároveň v tom, že nouzový stav je nějaký právní rámec a v rámci toho právního rámce vláda může dělat některá rozhodnutí bez Sněmovny ve zrychleném řízení a podobně, výběrová řízení a tak dále, a to, jestli to využije, nebo ne, pro tuto chvíli je věcí vlády, to znamená, je to nějaký právní rámec. To, že to se neděje teď, neznamená, že by se to nedělo za 14 dnů. Jinými slovy, ten nouzový stav je vždycky takový jakoby bílko šek a je potřeba vědět, co za ním je.

Stejně tak jako další dotaz, jak vláda využila těch dosavadních 88 nebo 89 dnů v nouzovém stavu a v čem vlastně vláda udělala posun, jak využila tohoto období nouzového stavu? A je záruka, že těchto 30 dnů je posledních? Nebo je to 30 dnů a pak to bude o dalších 30 dnů a bude to pokračovat dál? Ptám se, jako jsem se ptal tehdy ministra, tuším, Adama Vojtěcha, a pak jsem se ptal i už nového ministra Válka, jestli tam už je vidět světlo na konci tunelu z hlediska prodloužení nouzového stavu, jakkoliv teď to české občany nebo občany České republiky neomezuje.

Tady použiji jednu tezi, kterou říká vláda, že to zvládá bravurně nebo perfektně, takže se nabízí otázka, proč potřebuje prodloužení nouzového stavu? Tak bych si mohl sám odpovědět, aby to dál zvládla bravurně, což pak ve mně vyvolává samozřejmě logicky další otázku, že to vláda bude zvládat bravurně, pouze když bude nouzový stav. Nebo je schopna zvládnout tu situaci i bez nouzového stavu?

A teď, jaké jsou ty důvody v tisku, který vy předkládáte, tisk 791. Já to vezmu stručně. Nouzový stav aktuálně, jsem si tady vypsál, je zapotřebí a je využíván k nastavení třeba relokačních mechanismů ve vztahu ke krajům. Tady bych řekl OK. Já jsem pražský poslanec i zastupitel, ten problém je, že třeba ten posun na území hlavního města Prahy nastal nikoliv jakoby vlivem existence nouzového stavu, ten tady je furt, ale v této chvíli tlakem primátora hlavního města Prahy. A to tady říkám jako opoziční zastupitel, ano, který by ho mohl kritizovat, kdy on zatlačil, možná někdo řekne jako vydíral vládu, že v úterý zavře asistenční centrum, teď se to posunulo na konec května. V čem vláda využila nouzový stav pro to nastavení relokačních mechanismů, když v Praze je čtyřnásobný počet uprchlíků k poměru počtu obyvatel v porovnání se zbytkem České republiky? Legitimní dotaz z Prahy.

S tím souvisí důvod, který máte pod II: Nadále je nutné zajišťovat množství ubytovacích kapacit pro důstojné ubytování uprchlíků. To bych se chtěl zeptat, jestli toto lze zajistit – nebo nelze, tak to můžu opačně: bez nouzového stavu to zajistit nelze?

III – Zajištění činností státních orgánů. Nouzový stav umožňuje flexibilní, rychlejší koordinaci činností vedoucí ke zvládnutí krizové situace, zejména koordinaci pomoci osobám

prchajícím před ruskou agresí na Ukrajině. Opět, legitimní dotaz: K tomu je skutečně zapotřebí nouzový stav? Nebo je to možné zvládnout i bez něj na základě nějakého krizového řízení? Krizové opatření umožňuje vést zkrácené správní řízení, možnost rychlejšího, plynulejšího souběžného vyřizování sociálních dávek uprchlíkům i českým občanům. Teď je právě otázka, jestli tohle se přesně naplňuje – vy jste to sám tady řekl – ty různé skupiny, které se třeba objevují na Hlavním nádraží, ale ty tam jsou právě, některé z nich, že čekají na vyřizování těch věcí, takže při pohledu na tu situaci na Hlavním nádraží to nevyvolává dojem, že to je právě rychlé, efektivní řešení, ale spíše že to je jakoby standardní postup úřadů. Nic proti tomu.

A teď je tady jeden, prosím pěkně, bohužel až jako poslední odstavec, který by za mě, když mám být férový, a nejsem jenom destruktivní kritik, že řeknu, jsem v opozici, nouzový stav ne, a budu v zásadě dělat to, co dělala současná koalice, bývalá opozice, a to se týká nákupu a uskladňování plynu. To je ten poslední odstavec v tom vašem materiálu předkládací zprávy pro Poslaneckou sněmovnu: Na nouzový stav jsou též navázána opatření Ministerstva průmyslu a obchodu v oblasti energetiky vydaná podle § 12a odst. 1 písm. b) krizového zákona, která navazují na usnesení vlády ze dne 27. dubna 2022 o zabezpečení uskladnění plynu v zásobnících plynu na území České republiky pro zimní období 2022–2023.

To tedy musím říct, že to je třeba jedna z věcí, já jsem se nad tím zamyslel, která by mě obměkčila – my jsme se o tom bavili na klubu a vysvětloval mi to i kolega Karel Havlíček – že bych zvedl ruku pro tu zkrácenou dobu nouzového stavu, těch 14 dnů. Ale potom – a to bych chtěl poprosit, to bych požádal o vysvětlení pana ministra vnitra, mi tenhle jediný důvod, proč bych zvedl ruku pro těch 14 dnů, on nějakým způsobem trochu zamotal, tohle moje rozhodnutí, když řekl, že se prodloužení nouzového stavu netýká nákupů, tak jestli tím bylo míněno i nákupů toho plynu, nebo to bylo míněno nákupů něčeho jiného.

Já jsem rád, že my přicházíme s nějakou alternativou, protože těch 14 dnů tím, že my to schvalujeme vlastně 12 dnů před koncem, před vypršením nouzového stavu, to znamená, že kdyby se schválilo 14 dnů, tak je to odted' 26 dnů, to znamená 3,5 týdne. Za mě 3,5 týdne je dostatečná doba pro mě osobně třeba pro tento důvod, pokud to skutečně platí, ten nákup plynu, a pokud pan ministr myslel ty nákupy něčeho jiného, že se to netýká, tak pro to já bych hlasoval, pro těch 14 dnů.

Já bych vás moc, kolegyně, kolegové, jakkoliv vás tady moc není – nevím, jestli někdo poslouchá mimo sál, dneska to jde docela svižně, nikdo si nemůže stěžovat, že by se obstruovalo – (prosil) abyste přijali tuhle podanou ruku od opozice, kde my říkáme 14 dnů, hlasujeme, a já jsem vám tady řekl i ten konkrétní důvod a to je ten poslední odstavec vašeho zdůvodnění. Pro těch 14 dnů bych byl, mně to přijde férová nabídka. Pokud to odmítnete a budete trvat na 30 dnech, pro to já, nezlobte se, hlasovat nemohu. A budu se těšit na odpovědi pana ministra vnitra. Děkuji za vaši pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče, nicméně se vás musím zeptat, zda byste měl opět zájem o to se stát zpravodajem, tak jak je to podle zvyklosti. Minule jsme vám řekli, že by vám to slušelo, nicméně můžete se vyjádřit na mikrofon, zda byste tuto nabídku přijal? (Pobavení v sále.)

Poslanec Patrik Nacher: Ano, já jsem si to uvědomil, když jsem tam viděl své jméno na prvním místě, že to zřejmě na mě spadne, je to dějá vu, protože vy jste byla minule také za předsednickým stolem. Já bych nicméně tentokrát požádal nějakého svého kolegu, jestli by to převzal. Ne že bych nerad seděl další tři čtyři hodiny vedle pana ministra, minule jsme si to užili a popovídali, ale mám pocit, že by bylo fér, abychom se tak jako i poslanci prostrídali. Vy si pak tady ze mě děláte srandu, nosíte mi pití, tak ať si to užije někdo jiný. (Pobavení v sále.) Tak já s díky odmítám, jestli by se našel kolega...

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Čili vnímám to tak, že jste nabídku odmítl. (Pobavení.) A zaznamenala jsem návrh, že by se zpravodajem mohl stát pan poslanec Robert Králíček, pokud dobrovolně – dobrovolně prosím – pokud by proti tomu nikdo nic neměl, aby se tím zpravodajem stal. Zdá se, že vidím souhlas ze všech stran. Takže děkuji vám. (Potlesk.) To si zaslouží, ano, potlesk. Děkuji vám, pane poslance. Stáváte se tedy zpravodajem. A vám také děkuji.

Nyní je dále přihlášena paní poslankyně Klára Dostálová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Klára Dostálová: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, vážení členové vlády – účast je opravdu hojná, slovy dva. (Ministryně Černochová: Tři.) Já říkám vážený pane ministře, vážení členové vlády. Dobře, tak snad se ta účast trochu rozšíří, ale ty lavice prázdné u nouzového stavu samozřejmě vyvolávají určité otazníky.

Já bych asi začala tím, že vždycky je dobré si uvědomit, že když je člověk v opozici nebo v koalici, tak je potřeba občas vážit slova, protože pak vás někdy v budoucnosti můžou opravdu nepříjemně dohnat, což se samozřejmě podařilo panu ministrovi Rakušanovi, který prohlašoval, že nouzový stav Česká republika nepotřebuje, protože to je znak selhání vlády. Samozřejmě, nám se to teď velmi hodí, protože můžeme použít jeho vlastní bič na něj samotného a na celou vládu České republiky.

Na druhou stranu já si dovoluji tady využít i slova mého ctěného kolegy pana doktora Maška, který ze zdravotních důvodů dnes nemůže být přítomen, který velmi správně položil i třeba na sociálních sítích mnoho otázek, které vlastně korespondují s tím, jak občané se snaží vlastně od politiků získat konkrétní informace. Ono totiž i z té předkládací zprávy zas tak úplně nevyplývá, co jsou ty skutečné důvody pro prodloužení nouzového stavu o dalších 30 dnů. Prostě je potřeba asi na to tedy odpovědět zcela na rovinu, protože i z těch vystoupení, která tady měl pan ministr, jsem pojala dojem, že vlastně všechno běží, že to nikdo nepotřebuje.

Takže já se tedy znovu budu ptát, proč potřebujeme nouzový stav? Je to tedy kvůli nákupům mimo výběrová řízení? Pan ministr říkal, že nikoliv, že to skoro nikdo nevyužívá. Já se tedy ptám jako další důvod: Je to kvůli těm uprchlíkům, kterých se 140 000 ztratilo ze země neznámo kam a zbytek bydlí neznámo kde? Nebo je to kvůli chaosu při vyplácení příspěvků uprchlíkům, z něhož se stala pomalu turistika za dávkou? Nebo je to kvůli přiznanému nezvládnutí situace s uprchlíky v Praze? Jak chceme vlastně lustrovat uprchlíky, když nevíme, kde jsou? Asi se tedy při registraci někde stala chyba a teď je otázka, jestli tedy vláda má dost statečnosti na to, aby tuto chybu přiznala.

Zároveň se samozřejmě musíme zabývat i tím, že víza dostali i ti, kteří jsou tu nelegálně nebo kteří tu pobývají nelegálně. Nyní více Ukrajinců odchází, což samozřejmě se opakovaně objevovalo v médiích, než přichází, a co s tím uděleným vízem tedy bude? Bude se to udělované vízum vracet, když se vrátili zpátky? Nebo vláda opravdu podprahově tady podporuje sociální a zdravotní turistiku? Jenom z Florence je vypravováno zhruba 4–12 autobusů denně, což se týká zhruba 200–600 lidí, kteří se tedy vrací zpět, zemi opustí, a to vízum, to jim tedy zůstává a mohou se sem zase vrátit, to znamená do Schengenského prostoru, tak aby samozřejmě mohli za tou sociální turistikou třeba i dále?

Co se týká sdílení informací EU, tam prostě nějak nám to nefunguje, prostě mezi těmi zeměmi v podstatě se ty informace nevyměňují. A já se ptám, jestli toto je důvodem pro nouzový stav, tak jak je možné, že jsme jedinou zemí Evropy, která využívá pro tuto situaci, k řešení migrační krize, války na Ukrajině, nouzový stav? Jak to, že to nevyužívají ostatní země? Když jste to vyčítali nám u covidu, tak my jsme zdaleka nebyli jedinou zemí, která musela přistoupit k nouzovému stavu, ale dneska jsme ojedinelí. Takže co? Takže ty systémy jinde fungují a nefungují tedy jenom u nás? To jsou samozřejmě relevantní otázky.

Stejně jako můj předřečník, pan kolega Nacher, vaším prostřednictvím, i já tam vidím jeden důvod, který je skutečně hoden zřetele, a to je samozřejmě doplnění zásobníků plynu. Pak tomu samozřejmě svým způsobem rozumím, ale vzhledem k tomu, kolik dnů v nouzovém stavu už jsme, tak i já, pokud by vláda souhlasila s těmi 14 dny, tak určitě těch 14 dnů podpořím.

Jedním z důvodů, o kterých i hovořil pan ministr, je zajištění ubytování. Chtěla bych tady trošičku ale pana ministra požádat, zda by si se svým kolegou v rámci vlády nemohl tedy promluvit o tom, jak tedy nastavit to, aby skutečně obce a kraje měly zájem o ten program, který vyhlásilo Ministerstvo pro místní rozvoj právě proto, aby až ti hoteliéři, samozřejmě kteří chtějí zahájit svoji turistickou sezónu, budou dávat vlastně výpovědi z ubytování těm konkrétním lidem, tak aby je přijaly, aby měly dostatek ubytovacích kapacit obce a kraje. Stát měl ambici, že do tohoto programu dá zhruba jednu miliardu, ono je to přesně 900 milionů korun. K dnešnímu dni toho využilo zhruba prostě opravdu pár příjemců za 48 milionů.

Je přece logické se ptát, kde je problém. Proč tedy to ta města, kraje a obce nevyužívají? Já se pokusím to tady shrnout, jenom aby pan ministr si udělal ten obrázek, protože vy jste tam nakumulovali strašně moc podmínek pro ty jednotlivé obce a města.

Tak za prvé, ta podpora tam je 120 000 na jednoho uprchlíka, pokud rekonstruujete byt, 40 000, pokud rekonstruujete ubytovnu. Do toho všeho samozřejmě, pokud je tam potřeba opravdu nějaká širší renovace, nebo dokonce rekonstrukce nebytových prostor, tak to samozřejmě nestačí, protože určitě nechceme, aby v jednopokojovém bytě bydlelo 12 uprchlíků, na které by se to násobilo.

Vedle toho není vyřešena veřejná podpora. Další jeden z momentů, co se má komunikovat s Evropskou komisí, proč v období uprchlické krize nedají pardon z veřejné podpory? Protože obce moc dobře vědí, že statut uprchlíka je jenom na jeden rok. Ale udržitelnost těch projektů pro obce je na pět let. A starosta se přece logicky musí zeptat, co já budu dělat ty další čtyři roky, když už tam nebudu mít ty lidi se statutem uprchlíka? A ministerstvo jim říká, pokud už nebudete mít lidi se statutem uprchlíka, musíte to překloupat do režimu veřejné podpory. Ale zeptejte se těch starostů. De minimis mají všichni vyčerpáno a služby v obecném hospodářském zájmu, tam se samozřejmě dělá ta nákladová mezera, což je pro obce náročné.

Zároveň ministerstvo říká, že po dobu pěti let máte regulované nájemné, to znamená 74 korun na metr čtvereční. Logicky se samozřejmě ptají ti starostové a starostky, když to musím udržet pět let, koho tam já tedy budu ubytovávat, protože samozřejmě pro ně by bylo kvůli nákladům na bydlení lepší klasické tržní nájemné nebo nájemné v místě dostupné, a ne takto regulované nájemné. A vedle toho, aby toho nebylo málo, tak tam chybí ta motivační složka. Dneska všechny obce bojují s obrovským nárůstem cen energií, a vy jim dáte kofinancování 15%! Takže nejenom že mají málo peněz na tu rekonstrukci, mají tam nesmyslně dlouhou udržitelnost, ale ještě jim řeknete, budete kofinancovat 15 procenty. Proč to není motivační, aby to pro ty obce bylo nějakým způsobem zajímavé?

A když už jsme u těch absurdních věcí, tak se podívejte na nezpůsobilé výdaje toho programu. Nezpůsobilým výdajem jsou inženýrské sítě. Jak chcete umístit mobilní domek na parcelu, když tam nemůžete připojit ty sítě? A opět si to mají všechno zaplatit ty obce samy jako takové. Ministerstvo tam napsalo, že si vyhrazuje právo zkrátit tu výzvu, ty lhůty na výzvu. Já bych se moc přimlouvala za to, abyste se dohodli na vládě, že se to zastaví, přepracují se ty podmínky, aby to pro ty starosty, obce a města bylo skutečně zajímavé, motivační, aby jaksi skutečně to pomohlo té uprchlické krizi, aby se daly opravdu zrekonstruovat velmi rychle ty byty, ať už jsou to i nebytové prostory. Víím, že se chystá pak další zákon na to, aby se kolaudovalo až poté, aby se samozřejmě změnil ty nebytové prostory na bytové.

Mám k tomu spoustu připomínek, ale to není předmětem dnešního jednání. Jenom jsem chtěla, aby věděla levá, co dělá pravá. Není možné říkat, že pomůžeme uprchlíkům, že jim nabídneme nové bytové prostory, a zároveň připravíme pro obce, pro ty, kteří to skutečně mají

zajistit, tak nevýhodné podmínky, že se do toho nikdo nehlásí. Děkuji. (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní poslankyně, a nyní vystoupí a je přihlášen řádně do rozpravy pan poslanec Jan Hrnčíř. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Hrnčíř: Děkuji za slovo, vážená paní předsedající. Vážené kolegyně vážení kolegové, rád bych konstatoval, že nouzový stav je přiznáním selhání vlády. Pokud jsou vám, milí kolegové z vládní koalice, tato slova povědomá, tak se nemýlíte. Jsou to slova nynějšího ministra vnitra Víta Rakušana na adresu bývalé vlády Andreje Babiše. Pokud pan ministr považuje nouzový stav za selhání vlády, proč tedy vláda, které je členem, znovu – a podotkl bych nesmyslně – žádá o jeho prodloužení? Je to snad přiznání vlády samotné, že prostě neví kudy kam, že selhala, že je naprosto a zoufale bezradná a snaží se to maskovat právě nouzovým stavem?

Rád bych zdůraznil, že pro další prodloužení nouzového stavu není naprosto žádný právní důvod. Znovu připomínám, že nouzový stav je určen pro situace, které nastaly nečekaně a je třeba je rychle a efektivně vyřešit, a z toho důvodu je pro něj stanovena třicetidenní lhůta. Po dobu těchto 30 dnů má vláda dostatek času, aby nastavila optimální řešení daného problému. Toliko teorie. A co dělá naše vláda? Už několikátý měsíc vydává chaotická opatření, reaguje na situace s tragickým a až absurdním zpožděním a stále více a více dokazuje, že absolutně neví, co má vlastně dělat. Namísto sebereflexe žádá o další a další prodlužování nouzového stavu. Faktem je, že vládní koalice nynější situaci naprosto nezvládá. Zejména špatně nastavený systém sociálních dávek pro uprchlíky zapříčinil mimo jiné i ekonomický turismus a doslova drancování našeho sociálního systému.

U tohoto bych se rád na chvíli zastavil. Byla to vláda, která na námitky opozičních poslanců proti tragicky špatně nastavenému systému sociální pomoci ukrajinským uprchlíkům označila za xenofobní a neopodstatněné. Jaká je realita? Stále více se ukazuje, že naše námitky byly správné a oprávněné, že ne všichni uprchlíci jsou skutečně lidé prchající před válkou a že se zřejmě potvrzují podezření na výhodný byznys s ekonomickým turismem, kdy si k nám ukrajínští občané pouze přijedou pro dávky, a poté následně odjedou, ať už do jiné země, nebo dokonce zpátky domů na Ukrajinu. Toto doslovné dojení našeho sociálního systému je samozřejmě na úkor našich občanů. Občanů, kteří jsou postiženi nejhorším pádem životní úrovně od roku 1993 a kterým vlastní vláda soustavně odmítá účinně pomoci.

Také bych rád připomenul incident z minulého týdne, kdy zde předseda hnutí SPD Tomio Okamura tlumočil dotazy občanů znepokojených nedostatkem komunikace ze strany vlády i jejími často nelogickými kroky. Co udělala vláda? Namísto uklidnění situace, poskytnutí konkrétních odpovědí a představení jasně a obhajitelné vládní strategie na pomoc ukrajinským uprchlíkům utekla ze sálu. Přitom se nelze divit, že bezradnost vlády a její chaotická rozhodnutí ohledně pomoci uprchlíkům z Ukrajiny vnášejí do společnosti pochyby a obavy. Čeští občané mají pocit, že se pomoc děje na jejich úkor. Bojí se o svou bezpečnost, a bojí se zcela oprávněně, neboť vláda absolutně nemá přehled o pohybu uprchlíků ani o tom, komu a jak vlastně pomoc poskytuje. Lidé se bojí o své zdraví a o zavlčení u nás již zcela nebo téměř vymýcený chorob, které se na Ukrajině z důvodu špatně dostupné lékařské péče, špatné hygieny nebo nedostatečné proočkovanosti stále ještě vyskytují. Co na to vláda? Označí tyto obavy za xenofobii, extremismus, nebo dokonce i fašismus. Přitom je pravdou, že přicházející uprchlíci neprocházejí žádnou lékařskou kontrolou a není jim ani nařízena karanténa. Tedy opět místo nabídnutí účinného řešení vláda vlastní občany pouze umlčuje. A umlčet chce zjevně i opozici a její možnost vládu kontrolovat. Neustálé prodlužování nouzového stavu je omezováním demokracie, neboť znemožňuje parlamentu řádně konat svou práci. Je to nepřiměřené a v této situaci absolutně nedůvodné posílení moci samotné vlády, přičemž opozice zjevně má, jak také

podotkla předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová, sedět v koutě, mlčet a šoupat nohama.

Oficiálním důvodem pro prodloužení nouzového stavu je jeho údajná potřeba v případě nařizování ubytování majitelům ubytovací zařízení a z důvodu vládní finanční kompenzace nákladů na migranty krajům. Ve skutečnosti však na toto vláda nouzový stav nepotřebuje. Vše lze a mělo být řešeno v rámci standardní legislativy. Naopak narůstá obava z možného zneužití nouzového stavu z důvodu odpadnutí povinnosti vypisovat výběrová řízení na státní zakázky, a to i na ty v řádech stamilionů korun. A opět opozice nemá v této chvíli žádný účinný nástroj, jak tomu případně zabránit. Toto je prostě ohýbání demokracie a s tím já nemohu v žádném případě souhlasit. Proč tedy dále prodlužovat nouzový stav? Nač vystavovat další bílko šek vládě, která nebyla za tři měsíce schopna najít účinná řešení a přijmout příslušnou legislativu? Proč nadále omezovat demokracii v tomto státě? Já nevidím jediný důvod! Proto prodloužení nouzového stavu nepodpořím. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji a nyní vystoupí pan poslanec Zdeněk Kettner, připraví se pan poslanec Ryba. Prosím, máte slovo.

Poslanec Zdeněk Kettner: Děkuji za slovo, paní předsedající. Dámy a pánové, já mám to štěstí – nebo smůlu, jak to říct? – že jsem si nouzový stav zažil především z pozice obyčejného občana, a samozřejmě jsem poctivě sledoval přenosy z Poslanecké sněmovny, sledoval jsem noviny, sledoval jsem televizi. A žijeme v digitální době a ty jedničky a nuly jsou takové mršky podšité, které zanechávají digitální stopu, která je odhalitelná, a já jsem si tou stopou tak trošičku zabrouzdal a malinko jsem se vrátil do minulosti.

Než se tedy vrátím k té minulosti, tak si řekněme, k čemu vlastně ten nouzový stav slouží. Co vlastně umožňujete vládě? Tady se pořád říká, že občanů se to nedotýká a tak dál. Ano, nedotýká, ale může se to dotýkat. A pokud se někdo potom, vláda, rozhodne využít tyto možnosti, tak už tomu není, jak zabránit. Takže co to vládě umožňuje? Omezit svobodu pohybu, shromažďovací právo nebo vlastnické a užívací právo k majetku, zakázat vstup či pohyb osob na vymezených místech, uložit pracovní povinnosti. Pak je tady bod přijímat opatření k pohybu cizinců. Mluvíme o problematice pražského nádraží, ale ten nouzový stav tady trvá doposud a k pohybu cizinců využít nebyl. Co je myslím asi nejzásadnější, co umožňuje nouzový stav, tak je rychlejší nákup především armádních zakázek. To si myslím, že tady trošičku bych se obával, protože pokud se jedná o armádní zakázky, rozhodně to není z našich kapes, je to z kapes daňových poplatníků, takže se to v přeneseném slova smyslu setsakra dotýká našich obyvatel.

A teď se vrátím, teď udělám takový exkurz do minulosti, kterou jsem si prožíval jako běžný občan. A já tady budu konkrétně citovat, například současného předsedu vlády pana Fialu, kdy: Podpoříme nouzový stav za konkrétních podmínek, například podrobný plán restartu ekonomiky, a musí se zahájit opravdu odborné diskuse o tom, jak obnovíme ekonomiku. Myslím si, že v současné době té ekonomiky se to setsakra dotýká, ale já nic takového konkrétního tady zkrátka nevidím.

Opět pan předseda vlády v minulém volební období: A pokud to bude na nezbytně krátkou dobu. Není možné protahovat donekonečna situaci, kdy má vláda téměř všechnu moc a nikdo ji nemůže hlídat. Ono se něco změnilo? Takže teď už se to hlídat jakoby může. Co bránilo minule a nyní nebrání? Nerozumím úplně tomu.

Dále tady máme vyjádření pana Válka přímo na oficiálních stránkách TOP 09: Nouzový stav nefunguje. Utahování šroubů je cesta bolševika. Naprosto souhlasím. Takže teď asi bolševik nevadí.

Dále tady máme citaci paní Němcové: Vláda zneužívá nouzový stav k tomu, aby vytvářela výhodu pro některé podnikatelské subjekty a likvidovala jiné. Vláda s námi nehraje fér. Není-li schopna připravit alespoň trochu srozumitelná pravidla na základě ověřitelných dat, má se poroučet, ne se držet u moci. Možná to můžu brát jako výzvu i na současnou dobu. A nouzový stav je protiústavní. Takže předtím to nouzový stav byl protiústavní, nyní není.

A poslední, s dovolením, pan ministr vnitra pan Rakušan: Nouzový stav je přiznáním selhání vlády. V Lidovkách 29. září 2020. Takže já to můžu brát i ze současného hlediska jako takovou konstruktivní sebekritiku, kterou vítám.

A na závěr: Já budu samozřejmě hlasovat proti. Ale já to myslím konstruktivně. Ona totiž v minulém volebním období opozice neustále říkala, že krizový stav se dá zvládnout i bez nouzového stavu. A protože já jsem velice přející člověk, tak tím nezvednutím hlasu pro nouzový stav, chci dopřát tu možnost současné vládě, aby ukázala, jak se bez nouzového stavu taková krizová situace zvládá. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Srdečně zdravím a nyní s přednostním právem paní ministryně. Prosím.

Ministryně obrany ČR Jana Černochová: Děkuji. Já velice stručně, pane kolego, omlouvám se, myslím si, že některé věci je zapotřebí zopakovat, byť je tady říkal jako předřečník pan ministr vnitra Rakušan. Není pravda, že bychom nouzový stav zneužívali k vypisování výběrových řízení na ministerstvech, a na Ministerstvu obrany už vůbec ne. Je to lež!

Takže zopakuji to, co tady říkal pan ministr Rakušan. Ministerstvo práce a sociálních věcí – nula veřejných zakázek za využití nouzového stavu. Ministerstvo zemědělství – nula veřejných zakázek za využití nouzového stavu. MPO – také nula za využití nouzového stavu. MŠMT – opět nula za využití nouzového stavu. A jak jsem říkala, Ministerstvo obrany – další nula, neuzítí nouzového stavu na vypisování veřejných zakázek.

Pokud to tady padne znovu, tak já vystoupím, protože si myslím, že některé věci se prostě opakovat musí. Takže jenom možná těm kolegům, kteří tady třeba předtím nebyli, tak to zkuste také říct. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za váš příspěvek. A já chci upozornit, my nemůžeme nyní řešit faktické poznámky. Nyní je řádně přihlášen pan poslanec Drahoslav Ryba. A než přistoupí se svým příspěvkem, tak já načtu mezitím došlé omluvy. A sice omlouvá se pan ministr zdravotnictví Vlastimil Válek od 17 do 19 hodin z pracovních důvodů, poté se omlouvá pan poslanec Josef Kott mezi 17. hodinou a 17.30 z pracovních důvodů a je zrušena logicky omluva paní ministryně obrany od 17.35. A prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Drahoslav Ryba: Vážená paní předsedající, vážené členky a členové vlády. Já když jsem se připravoval na dnešní vystoupení, tak jsem si řekl, že to první, co udělám, tak bude takový možná právní vhlad neprávnicka. Nejsem právník, ale přesto tedy si myslím, že v této oblasti malinko mám co říct, a proto opravdu jenom několik vět na začátek.

Vláda dnes předložila materiál, ve kterém žádá o prodloužení nouzového stavu do 30. června. Historicky, když se vrátíme do doby, kdy vlastně zákon, krizový zákon začal platit, nebo vešel v účinnost, tak se dostáváme k datu 1. 1. 2000, a od vyhlášení nebo od zavedení tohoto zákona byl buď vyhlášen, nebo prodloužen nouzový stav jedenáctkrát. Což samo o sobě si myslím, není špatně, protože to svědčí o tom, že krizová legislativa jako taková funguje, a je správně, pokud se používá krizová legislativa tam, kde je to opravdu potřebné a nutné. A v tom je trošku zakopaný ten pes, kdy to potřebné a nutné je a kdy to potřebné a nutné není.

Jenom pro zopakování, nouzový stav je právní rámec, který může omezovat lidská práva, pouze právní rámec, který může omezit lidská práva, a proto si myslím – garantovaná tedy Ústavou ČR. A proč? Protože je zaveden ústavním zákonem, a to zákonem o bezpečnosti České republiky. A tady připomenu, že nedávno jsme tady hovořili o pandemickém zákonu, a já pořád mám ten názor, že pandemický zákon, protože zřetelně omezuje některá základní lidská práva daná ústavou, a pandemický zákon není ústavním zákonem, tak se domnívám, že je protiústavní.

Z tohoto pohledu si myslím, že nouzový stav, který je dneska vyhlášen, který dneska platí a o který vláda žádá ho prodloužit, je z tohoto důvodu legitimní. Neříkám, že je potřebný, ale nicméně legitimní a podle mě správný. Já když jsem se připravoval na tu dnešní schůzi, tak protože jsem tady nový poslanec, minulé období jsem tady nebyl, tak jsem opravdu věnoval asi osm hodin procházení stenoprotokolů, jak to tady probíhalo ve Sněmovně v roce 2020. A byť tedy nebudu číst všechny stenoprotokoly vám tady, protože tady rovněž nechci být do rána, tak alespoň pár poznámek jsem si udělal, a vidím, že tedy i moji někteří kolegové tento nápad měli, ale naštěstí jsem si ve většině případů vybral trošičku jiné citace.

Takže 43. schůze 7. dubna, pan ministr Rakušan dovolí, jeho citace. "My se ptáme, zda tento nouzový stav je skutečně takovou institucí, která musí být prodlužována donekonečna. Ano, my jako Starostové a nezávislí říkáme: do 30. 4. jsme schopni tento kompromisní návrh, ke kterému jsme došli, podpořit. Ale zároveň říkáme: my jsme ochotni se tady scházet co deset dnů, co čtrnáct dnů a vždy si poslechnout názor vlády, jak se situace posunula, jak se posouvají čísla, jak se vláda a odborníci dívají na to, že bude nutné udržet tento stav v běhu po další týdny. Doufejme, že ne měsíce. Ty informace potřebujeme, potřebujeme vidět, že se tady rozhoduje podle jasných kritérií. Nakonec mi dovoluňte říci, že nouzový stav jako zvláštní režim bychom neměli prodlužovat na dobu delší než nějakých čtrnáct, v tomto případě osmnáct dnů."

Tak to jenom připomínám, že dneska se tady bavíme o třiceti dnech. A my jako opozice dneska říkáme, že jsme ochotni se taktéž sejít za čtrnáct dnů a prodloužit to o dalších čtrnáct dnů.

Další citace. Pan premiér Fiala, tehdy tedy pan poslanec Petr Fiala, 7. dubna: "Na tomto místě musím vládě připomenout, že kdyby poslouchala opozici a kdyby se netvářila povýšeně, tak jsme tady v této Sněmovně na konci ledna měli řádnou debatu o nástupu pandemie a mohli jsme být na začátek krize lépe připraveni. A i proto dnes od vlády žádáme plán. A nežádáme plán jenom jeden.

První plán, který máme právo žádat od vlády, to je plán na obnovování svobod, na znovunastartování naší země. Já mluvím o přesném plánu, jehož součástí musí být to, jak ochráníme ohrožené skupiny, jak a koho za jakých okolností budeme postupně vracet do normálního života a podle jakých kritérií. A druhý plán bych nazval nové malé programové prohlášení vlády – aktualizované priority. Protože je jasné, že jejich dosavadní politika, politika, kterou vláda dělala do vypuknutí krize je nyní absolutně nepoužitelná a není možné, aby vláda existovala v nějaké nikomu a ničemu nezodpovědném modu další rok a půl. To je naprosto vyloučeno."

Pan Petr Fiala, 28. dubna: "My tady, dámy a pánové, rozhodujeme o naprosto zásadní věci. My tady nerozhodujeme o ničem menším, než je pravomoc vlády omezit práva a svobody občanů. A v takové situaci musíme být maximálně obezřetní a musíme pro to mít dobré důvody. O nouzovém stavu, který vládě uděluje výjimečné kompetence, které vláda může použít k omezování práv a svobod občanů – podotýkám může – není tam nic o nějakém jasném plánu, není tam nic o nějakém přesném harmonogramu. Není tam z toho nic, je to – omlouvám se, ale nevím, jak to jinak nazvat – je to byrokratické čtení podprůměrné úrovně, a ještě ne ani nějak rozumně poskládané."

A perla, která tady padla – a já jsem ji tedy dočetl, nebo zjistil, že ji použil i pan Vlastimil Válek, dnešní ministr zdravotnictví, v listopadu 2021 v pořadu Prostor: "Nouzový stav je zoufalé řešení lidí, kteří nezvládli situaci."

Samozřejmě bych mohl pokračovat, to ale nechci, protože si myslím, že těch citací už tady padlo dost, proto jsem i já je omezil. Já už slyším, v uvozovkách, ne že by na mě někdo pokřikoval, to rozhodně ne, ale slyším hlasy: no ale to byla jiná situace. Byla a nebyla. Máte pravdu v tom, že byla to jiná krize, jiná krize, která si vyžadovala jiná opatření. Ano. Byla to opatření, která omezovala lidská práva, lidské svobody podstatně více, než jsou opatření, která dnes používá vláda pro řešení této krize. Nicméně pořád to byla krize, kterou bylo potřeba nějak řešit, a byl použit krizový zákon.

Jinak samozřejmě ten obrovský problém, který já vidím trochu z té doby ještě možná zvenku. Ten největší rozdíl je v tom, že tehdy současná koalice byla v opozici a současná opozice – pardon, jenom jedna její část – byla u vlády. Také my voláme po přesném plánu, tak jako my chceme jasnou strategii, jejíž předložení schválila Poslanecká sněmovna. Pravda, zatím byl předložen materiál Stanovení strategických priorit vlády České republiky ke zvládnutí uprchlické vlny související s invazí Ruské federace na Ukrajinu, a bohužel zatím bez jakékoliv velké možnosti diskutovat o tomto materiálu. V rámci korektnosti bych chtěl poděkovat panu ministrovi, že dneska na bezpečnostním výboru jsme se dohodli, že bude šance tento materiál prodiskutovat s panem ministrem a že pan ministr se dohodne s panem předsedou výboru na tom, že uděláme separé jednání bezpečnostního výboru právě kolem této problematiky. Mohl bych ho hodnotit obdobně jako třeba tehdy pan Petr Fiala, ale nebudu to opakovat. Zdaleka ale není a nemůže to být strategie, ke které se podle mě vláda zavázala, a nemůže to být ani strategie v tak podrobné variantě, jako ji tehdy požadoval pan Petr Fiala.

Ve svých projevech jste za minulé vlády kritizovali prodloužení nouzového stavu o měsíc, a sami jste ho, už to tady také padlo, prodloužili o 58 dnů a teď tedy žádáte o další měsíc. Z mého pohledu to opravdu jsou názorové obraty a je to svým způsobem krátká paměť. Bohužel – asi zřejmě pro vás – se to teď trochu vrací k vám, protože se vám to určitě neposlouchá zrovna dobře, vrací se to k vám trochu jako bumerang.

Závěrem mi dovolu, protože já jsem se vždycky snažil být nějakým způsobem korektní a snažil jsem se být i faktický, tak jsem tady měl připravené tři dotazy. Ten jeden byl: jak chcete přinutit a vůbec oznámit uprchlíkům, že mají povinnost dostavit se k verifikaci jejich pobytu, když nevíte, kde jsou? Samozřejmě to neplatí u všech. Platí to – protože část se ví, kde jsou ubytováni, kde bydlí, ale velká část, nebo značná část těch uprchlíků se neví. Protože ano, chápu, že můžete v uvozovkách donutit, a je to asi správné řešení, když si přijdou pro výplatu dávek, že se budete dotazovat. Ale mám informace, že ne všichni ti uprchlíci pro ty dávky chodí. Takže asi se to úplně nepodaří, ale i za tu část, kde se to podaří, asi to stojí za to. Ale myslím si, že se to úplně nemůže podařit.

Děkuji panu ministrovi, že tady hovořil a dal informaci o tom, jaké nákupy – a vůbec nechci kritizovat armádu, protože to neznám – jaké nákupy byly realizovány na základě výjimky ze zákona o zadávání veřejných zakázek v § 2330 tohoto zákona v rámci nouzového stavu. Ale byl bych rád, kdybychom obdobnou informaci dostali po skončení krizového stavu v nějaké dohledné době, protože určitě by byla zajímavá a možná by to uklidnilo i některé kolegy.

Ta třetí, na kterou už jsem se tady jednou ptal, a zatím jsem nedostal odpověď pana ministra. Znovu se ptám, z jakého důvodu je mezi možnými omezeními – možnými omezeními – omezení uvedené v § 5 písm. f) zákona o krizovém řízení, to jest omezení práva na stávkou. Protože si myslím, že žádné stávky v této době kvůli ukrajinské krizi nehrozí, a nevím, z jakého důvodu to tam je uděleno. Děkuji vám.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Jenom se optám, jestli je zájem o odpověď pana ministra. Teď ne. Nebylo jasné. Dále je řádně přihlášen pan poslanec Jaroslav Bašta. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jaroslav Bašta: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, chtěl bych obrátit vaši pozornost na bezpečnostní rizika spojená s každou rozsáhlou migrací. Zneužití masových pohybů civilního obyvatelstva jako psychologické a taktické zbraně má poměrně krátkou historii. Poprvé k ní sáhlo nacistické Německo v roce 1940 při napadení Francie. Váleční uprchlíci tehdy zahltili komunikace a znemožňovali manévrování francouzské armády. Totéž ve větším a brutálnějším měřítku použila Rudá armáda ve východní Prusku o čtyři roky později. Od té doby je vynucená migrace civilistů součástí všech operací spojených s tím, co dnes nazýváme hybridní válkou. To je však jen jedna strana problému.

Ta druhá souvisí s faktem, že kromě obyvatel bezprostředně ohrožených válečnými událostmi se jako první stěhují lidé z okraje společnosti, případně ti, kteří o ekonomické migraci již dříve uvažovali. V případě ukrajinských uprchlíků statistika ukazuje, že ze zhruba 15 milionů vnitřních migrantů jich polovina zůstává na ukrajinském území, druhá polovina zvolila azyl za hranicemi své země. V případě České republiky se zatím jedná asi o 350 000 uprchlíků. Absolutní většina z nich, téměř 90 %, jsou ženy a děti. Ty opravdu nepředstavují žádné bezpečnostní riziko ani pro vlastní komunitu, ani pro Českou republiku.

Đábel se ale vždy skrývá v detailu, v tomto případě mezi 40 000 příslušníky migrující ukrajinské mužské populace. Jistá část z nich z hlediska ukrajinských zákonů pobývá u nás nelegálně. Když vypukla ruská agrese, všichni občané mužského pohlaví, kterým je více než 18 a méně než 60 let, nesmějí bez zákonem stanovených výjimek opustit území Ukrajiny. Zmiňují se o tom proto, že existují psychologické mechanismy, které ukazují, že když někdo poruší první pravidlo, první zákon, je pro něho velmi jednoduché porušit i ty další. A to už se děje. Policie a pracovníci organizací, kteří ukrajinským uprchlíkům pomáhají, poukazují například na dezinformování, zneužívání či okrádání nejzranitelnějších migrantů ze strany ukrajinských zločineckých struktur. Navíc zde máme před očima čítankový příklad operace ruských tajných služeb provozovaný dle scénáře známého z podzimu loňského roku u hranic Běloruska s Lotyšskem a Polskem. Použití kulturně odlišné organizované migrace má narušit dosavadní kladný stav Čechů k ukrajinským uprchlíkům. Mimo jiné také názorně ukazuje, jaký problém z hlediska veřejného mínění představuje dávková turistika.

Když se dívám na tyto neřešené negativní jevy, tak naprosto nechápu žádost vlády o prodloužení nouzového stavu. Proč chcete něco, co nedokážete v praxi využít? Migrantí představují bezpečnostní riziko... představující bezpečnostní riziko tvoří pouhých několik procent mezi válečnými uprchlíky. Ve spolupráci s ukrajinskými autoritami je naše úřady a bezpečnostní složky mohou snadno identifikovat a některým problémům následně zabránit.

Bohužel vláda a pod jejím vedením také státní správa se až doposud k migrační krizi chová spíše jako nadšená neziskovka, která má jediný zájem – štedře pomáhat. Proto se jí už podařilo částečně prohospodářit nadšení a důvěru českých občanů. Když k tomu připočtu dosavadní vládní historickou reakci na kritiku ze strany opozice, obávám se, že pokud vznikne nějaký seznam osob představujících bezpečnostní riziko, pravděpodobnost, že na něm místo lidí podezřelých z příslušnosti k ruskojazyčnému organizovanému zločinu budou spíše kritici vládní migrační politiky, je opravdu vysoká. Nevylučuji, že tímto choulostivým úkolem vláda pověří nějakou neziskovku typu Evropských hodnot či spolek CZ.NIC. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji za váš příspěvek. Další přihlášená je paní poslankyně Renata Oulehlová. Prosím, ujměte se slova.

Poslankyně Renata Oulehlová: Dobrý den, vážené dámy, vážení pánové, vážený pane ministře, paní ministryně, paní předsedající. Já bych si dovolila vlastně k tomu mému vystoupení použít dokument, který nám byl předán vládou dne 10. 5., a je to stanovení strategických priorit vlády České republiky ke zvládnutí uprchlické vlny. V tomto materiálu vidíme shrnutí činnosti a splněná opatření.

24. 3. (správně: února) začala válka na Ukrajině a 27. 3. v neděli již ve městě, kde jsem zároveň starostkou, už k nám přišly první zoufalé maminky s dětmi, které utekly před válkou. Byli jsme to my, města, kraje, občané, kteří okamžitě museli zareagovat. Touha pomoci těmto lidem byla opravdu veliká. Emočně to vůbec nebylo jednoduché, ale podařilo se.

Já bych se teď ráda zastavila u splněných opatření, kterými se vláda prezentuje, že pomohla, že pomáhá, že má splněno.

Ubytování a bydlení. My jsme potřebovali tu otázku řešit okamžitě. Nemohli jsme čekat, protože jsme ty lidi měli fyzicky u sebe, potřebovali jsme je ubytovat, potřebovali jsme jim zajistit jídlo, ošacení, takže jsme naplnili všechny své síly, a aniž by byla jakákoliv metodika, jakékoliv vedení směrem od vlády, tak jsme si museli umět poradit. Okamžitě jsme připravili to, co jsme na městech měli, kdo měl volné byty, nabídl byty, kdo měl volné ubytovací kapacity v ubytovnách, nabídli jsme ubytovny, někde to bylo vlastně kapacitně spojené, všechny druhy ubytování. Výborně zareagovali i soukromníci, nabídli byty, nabídli jakékoliv ubytovací kapacity. Tímto se nám vlastně podařilo tu vlnu zvládnout. K nám konkrétně největší vlna přišla v tom prvním týdnu a o všechny jsme se dokázali postarat.

Naproti tomu tedy vláda nás informuje o splněných opatřeních, ubytování a bydlení. Vypsali dotační titul, kterým MMR vlastně říká, že jsou schopni pomoci. Já bych k tomu jenom chtěla říct, že ten dotační titul je, pro dokreslení na byt jedna, dva, je omezený počtem osob, takže maximálně můžeme dostat dotaci 480 000. Byty, kterých by se to týkalo, tak většinou bývají ve stavu, že jsou neobyvatelné. Za 480 000 žádné město není schopno uvést byt do takového stavu, aby byl obyvatelný. Hovořím ze zkušeností v Sokolově, kde bohužel máme domy, které jsou už vybydlené uživateli... nebo uživateli dávek, lidmi, kteří nikdy nepracovali a pracovat se jim nechce. Nemluvíme o Ukrajině, opravdu ne. Jsou to byty, které nám zanechali lidi, kteří je prostě vybydleli. Takže za 480 000 nejsme schopni je opravit.

Další je udržitelnost pět let, kdy smíme ubytovat pouze osoby zasažené válkou na Ukrajině. Až když by tato podmínka, až když by tito lidé u nás nebyli, tak je smíme nabídnout někomu jinému jako sociální bydlení. Za ty byty nesmíme vybírat žádné platby, ti občané musí bydlet zdarma po dobu udržitelnosti, navíc tedy všechny tyto byty automaticky hlásíte na KACPU a budete se modlit, aby přišli lidé, kteří to opravdu potřebují.

Takže já si myslím, že nejsme jediné město, že my opravdu touto cestou nepůjdeme.

Další je zaměstnání a integrace na trh práce. Bohužel, jak tady už bylo mnohokrát řečeno, my opravdu nevíme profese těch lidí, ale pokud jsou ti lidé v našich bytech, v našich ubytovnách, myslím tedy města, pokud dokážou, i když jsou u soukromých ubytovatelů, se třeba kontaktovat s městem, s úřadem práce, tak jsme schopni a děláme to, jim individuálně pomoci. Pracovnice sociálního odboru s nimi opravdu obcházejí zaměstnavatele, navštěvují úřad práce, a musím říct, že se i daří těmto lidem práci najít. Ve většině případů aspoň ti, kteří jsou u nás, pracovat opravdu chtějí a práci si aktivně hledají.

Je tady jeden problém a to je, že my třeba v našem regionu jsme velice postižení tím, že nemáme lékaře. Nemáme pediatry, nemáme stomatology, nemáme praktické lékaře. Jsou okresy, kde je to už opravdu v tomto ohledu velice těžké. Na druhou stranu jenom v Sokolově nám přišlo šest lékařů z Ukrajiny. Máme z Ukrajiny stomatology, máme chirurga, máme mnoho profesí lékařů, které bychom opravdu moc potřebovali, bohužel pracují, podařilo se také najít práci, pracují za 18 000 hrubého. My bychom si tyto lidi rádi udrželi, tak já bych moc prosila, aby se nějakým způsobem, byť chápu, že to není jednoduché, ale my lékaře potřebujeme, lékaře tu máme, ale bohužel nemůžou léčit.

Dalším odvětvím je školství. Tady v tom materiálu je, že MŠMT vyhlásí dotační tituly. Bohužel všechny tyhle věci přišly strašně pozdě. Vezměte si, že my jsme opravdu hned v prvním týdnu měli ty děti, měli ty maminky a museli jsme konat. Děláme mnoho aktivit, oslovili jsme všechny sportovní kluby, které ukrajinské děti k sobě vzaly, umístili jsme je ve

školách, ve školkách. Město uvolnilo z rozpočtu 5 milionů na adaptační pobyty, aby se ty děti spolu sžily, vyjedou úplně všechny děti našich základních škol. Děláme opravdu různé aktivity. Z té dotace máme pouze adaptačního koordinátora, který se dá zaplatit, ale třeba máme mnoho ukrajinských učitelek, které ale nemůžou jít k dětem, můžou jít jako asistentky třeba do školky, ale to už si platíme sami, protože to už jde z rozpočtu měst.

Co mě bohužel velice trápí, pan ministr tady i mluvil o OSPODu, máme opravdu děti, které potřebují pomoc, které utekly s rodiči před válkou na Ukrajině – a co se stalo? Stát OSPODu snížil dotace na činnost, takže stát si objedná u měst a obcí službu, kterou nám vlastně není schopen pokrýt. U nás to konkrétně dělá milion korun, který musíme vzít ze svého.

Já chci jenom říct, že to, že se uprchlická krize zvládá, je opravdu, stojí to velké úsilí. Já bych si dovolila tady citovat pana ministra Rakušana, který řekl, že jdeme do Sněmovny s hlavou vztyčenou jako vláda, která zvládla migrační vlnu takových rozsahů, se kterými nikdo nikdy nepočítal. Ano, ta migrační vlna je opravdu velkého rozsahu, nikdy nikdo s ní nepočítal. Ale kdo by měl mít a právem tu hlavu vztyčenou, jsou hasiči, představitelé krajů, měst a obcí. Protože my jsme těm lidem opravdu pomohli rychle, pomohli jsme jim účinně, ale aspoň v těch prvních dnech to opravdu vláda nám nijak nezjednodušila. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji, paní poslankyně. Další řádně přihlášený je pan poslanec Radovan Vích. Prosím, ujměte se slova.

Poslanec Radovan Vích: Děkuji za slovo, paní předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážení členové vlády, dobrý podvečer. Já budu poměrně stručný, protože řadu z těch věcí řekli moji předřečníci z našeho poslaneckého klubu, případně poslanci našeho poslaneckého klubu s přednostním právem, takže já se opravdu jenom soustředím na to, co tady ještě dnes nezaznělo.

Vláda si přeje nechat tento nouzový stav prodloužit až do konce června. V poslaneckém klubu SPD jsme ale přesvědčeni, že už to není potřeba a Česká republika by se raději měla vrátit k normálnímu fungování bez nouzových stavů a případně mírnějším opatřením v rámci krizové legislativy. Již víc než dva roky neustálých nouzových stavů s různě dlouhými pauzami mezi nimi není nic, co bychom měli nadále chtít. Nouzový stav je situací zcela mimořádnou, určenou jen k rychlému vyřešení tak nezvladatelných problémů, že je nejde řešit jinak, běžně, za plného fungování státu a soukromého sektoru. Proto by s ním mělo být zacházeno jako s poslední možností, když už nejde jinak. Ale nyní už jsme v situaci, kdy lze postupovat jinak, a měli bychom to udělat. Vláda si na nouzový stav prostě zvykla a svým způsobem z pohodlně.

Podle mého názoru současnou situaci lze řešit nástroji standardní krizové legislativy, tedy ubytování lze řešit s poskytovateli třeba dohodou, anebo stavem nebezpečí, který mohou vyhlásit hejtmani, kteří následně mohou koordinovat ubytování, anebo určit takzvané věčné prostředky, což jsou mimo jiné služby včetně služeb ubytovacích. A já jsem přesvědčen o tom, že to vláda i pan ministr vnitra vědí. Na druhou stranu chápu to, že kraje to v současné situaci za tohoto stavu převzít nechtějí, protože pokud se dozvídáme informace o tom, že je tady 340 000 ukrajinských uprchlíků, ve čtvrtek, a v neděli se dozvíme, že jich je tady 200 000, to znamená 120 000 se jich zřejmě vrátilo na Ukrajinu, je evidentní, že není přehled o tom, kolik vlastně ukrajinských uprchlíků tady je, v kterých krajích. V každém kraji je situace jiná a neznáme ani skladbu těch lidí, kteří tady na tom našem území zůstávají.

Současná vláda navíc již měla rovněž tři měsíce na to, aby problematiku s ubytovacími kapacitami pro migranty řešila a přijala k tomu příslušnou legislativu, to znamená takzvaný lex Ukrajina. Jaký je přitom důvod, proč vláda žádá o další prodloužení nouzového stavu? Jsou to dost podle mého názoru slabé argumenty. Premiér Petr Fiala k tomu pro média uvedl: Zatím si dokážeme s tou nebyvalou vlnou uprchlíků dobře poradit, ale abychom v tom mohli pokračovat a situaci tak dobře zvládat dál, domluvili jsme se, že bude potřeba požádat Sněmovnu

o prodloužení nouzového stavu o dalších třicet dní. Ministr vnitra Vít Rakušan k tomu dodal, že nouzový stav je potřeba především kvůli ubytování lidí mimo jiné v místech, kde by to běžné předpisy neumožňovaly. A dalším důvodem prý je snadnější proplácení nákladů na humanitární ubytování samosprávám.

Tak proplácení nákladů na ubytování samosprávám přece nemůže být hlavním důvodem, aby na celém území České republiky platil další měsíc nouzový stav. Má snad státní správa problém zaplatit náklady, které jsou řádně zdokladované a vyúčtované? kladu si tuto otázku. Pokud něco ve státní správě a samosprávě nebo v jejich spolupráci tak zásadně nefunguje, už bych očekával, že příslušná ministerstva představí již před měsícem zmiňovaný lex Ukrajina, který by toto všechno řešil, a Sněmovna by jej jistě ráda bez odkladu projednala.

Připomenu ještě sporné minulé prodloužení nouzového stavu o téměř dva měsíce. A v tomhle jsem rád, že vláda upustila od toho kontroverzního nápadu nechávat si schvalovat prodloužení nouzového stavu na dobu delší než jeden měsíc, což je nesporné, že vláda udělat může. Nicméně i tak si myslím, že bychom jí tentokrát vyhovět neměli. Jinak SPD proti nouzovému stavu hlasuje opakovaně. Těch důvodů pro prodloužování nouzového stavu není dostatek a jsou podle mého názoru velmi slabé. Naopak je spousta důvodů pro návrat k normálnímu životu české společnosti bez nouzových stavů. Vždyť přece u nás žádný válečný stav není.

Co mě také pobouřilo, je tvrzení vládních představitelů, že na rozdíl od nouzového stavu během epidemie koronaviru tentokrát nijak neomezuje české občany. Nepřímo je to samozřejmě omezuje, oni to přece celé zaplatí ze svých daní.

Tedy ohledně migračních pravidel pro tuto vlnu z Ukrajiny je toho vhodné ještě více promyslet a vyhodnotit, ale především je už zbytečné znovu prodloužovat nouzový stav. Situace je víceméně podle mého názoru stabilizovaná. Nemáme nějaké zásadní problémy, které by nebyly řešitelné v rámci běžných zákonů krizové legislativy. Pokud by někde přetrvával velký problém a nešlo by to řešit jinak, viz romští uprchlíci na Hlavním nádraží v Praze, někteří s nejasným občanstvím, zůstává k dispozici mírnější instrument krizového řízení. Tím je stav nebezpečí vyhlášený na území určitého kraje, nebo více krajů, anebo na území hlavního města Prahy. Podle mého názoru tedy nouzový stav už zkrátka v této situaci nepotřebujeme, a proto nemohu podpořit další nouzový stav, o který žádá vláda na dalších 30 dní. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji a další řádně přihlášený je pan poslanec Vladimír Zlínský. Prosím, ujměte se slova.

Poslanec Vladimír Zlínský: Vážená paní předsedající, děkuji za slovo. Vážené dámy a pánové, vážený pane ministře, vážení představitelé vlády, musím se přiznat, že skutečně se mi bude hovořit těžce, protože hodně věcí, které jsem si připravil, tady už padlo. Tak doufám, že můj pohled bude do určité míry aspoň trochu jiný. Omlouvám se, některé citace budu používat, které tady už byly proneseny.

Uznávám, že ukrajinská válka vám přinesla velké problémy, ale i příležitost maskovat příčiny a potřebu racionálních vládních řešení probíhající globální ekonomické recese či krize, která se jednoznačně začala projevovat už před tímto konfliktem. Chápu i to, že za konání takzvaného vyššího dobra lze skrýt neschopnost či nevěli zastavit nebyvalou inflaci a neschopnost zajistit občanům České republiky levnější potraviny, plyn či pohonné hmoty, jak se to podařilo například v Maďarsku. Položme si na tomto základě tedy otázku: Co udělala vláda pro českého občana? V dnešní složité době, kdy potřebujeme spíše rozvážné diplomaty a mimořádné zdatné a odvážné ekonomy, a nikoliv politiky, kteří opakovaně prohlašují, že jsme ve válce, aniž bychom ji komukoli vyhlásili? Díkybohu.

Pro nouzový stav neexistuje dle mého názoru žádný zákonný důvod. Podle ústavního zákona 110 z roku 1998 o bezpečnosti České republiky – cituji: Nouzový stav se vyhláší, pokud je zde živelní pohroma, ekologická nebo průmyslová havárie, případně nehoda nebo jiné nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožuje životy, zdraví nebo majetkové hodnoty či vnitřní pořádek a bezpečnost. Konec citace.

Ze znění zákona lze vyvodit tento závěr: Možné ohrožení vnitřního pořádku a bezpečnosti jste způsobili vy sami tím, že jste nebyli schopni provádět dostatečnou a účinnou filtraci přicházejících ukrajinských migrantů vzhledem k místu jejich trvalého pobytu na Ukrajině a možného bezpečnostního rizika, které by tyto osoby mohly představovat pro naši bezpečnost.

Gradací tohoto problému se jeví příchod početných skupin osob romského původu s maďarskými pasy za účelem čerpání dávek, které jsou vyšší než na Slovensku, v Maďarsku nebo v Polsku, či jiná dávková turistika. Je otázkou, proč se nastavila taková hodnota těchto dávek u nás, když muselo být jasné, že to podnítl přesně takové vyústění, jaké nyní můžeme pozorovat. Jsou v naší republice skutečně o tolik vyšší životní náklady oproti ostatním zemím V4, aby bylo nutno mít u nás dávky dvakrát až třikrát vyšší než v těchto zemích? Odpovědné vládní orgány mohla varovat analogní situace, která se opakovala dříve v západoevropských zemích, kde většina migrantů mířila do zemí s nejvíce štědrým sociálním systémem. Nerovnováha v těchto dávkách mezi jednotlivými státy postiženými migrací je potom zákonitým vyústěním současné situace a základnou pro organizovaný příchod dalších osob, jejichž jedinou motivací je čerpání štědrých finančních prostředků, které jim vláda nabízí, nikoliv úprk před válečným běsněním. Toto může ukazovat buď na neschopnost a vnitřní vyprázdněnost vlády, nebo na záměrné nalákání co největšího počtu migrantů do naší republiky. Je bohužel záměrem těchto snah ukázat to, že tato vláda umí konat dobro stejně, jako jejich západoevropské vzory, nebo snaha trvale získat levnou pracovní sílu do naší ekonomiky trpící personální bídou? Pokud tato vláda skutečně podporuje Ukrajinu a prioritní je pro ni její obnova, potom je třeba přesvědčit všechny ukrajinské migranty k návratu do země jejich původu ihned po skončení bojů, protože obnova jejich země bez nich bude těžko možná.

Tvrdíte, že nouzový stav se našich občanů nikterak nedotkne. Rád bych tomu věřil, ale přece jenom předchozí život mě naučil určité ostražitosti. Prostřednictvím vašeho konání roztáčíte zakletý kruh, kdy nezamýšleným či případně záměrným konáním vytváříte problémy, a tím si otevíráte cestu k použití prostředků, které vám skýtají výhody pro snadná řešení možných vážných komplikací v blízké budoucnosti. Toto se zcela zásadně týká i současného nouzového stavu, který může být využit pro zvládnutí a potlačení občanských nepokojů v důsledku vážného zhoršení ekonomické situace našich občanů způsobené mimo jiné i vaší dosavadní činností, či spíše nečinností.

Nicméně i když jako určitý negativista chci skončit pozitivně, a proto vám, vážení představitelé koalice, říkám: mějte odvalu a zkuste vládnout bez nouzového stavu v rámci běžného legislativního rámce. Ukažte našim občanům, že vaše předchozí neslané a nemastné výkony byly pouze přípravnou fází na to, co jste slibovali před volbami, tedy že budete vládnout jinak a lépe než vláda předchozí, tedy bez nouzového stavu. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A další řádně přihlášený je pan poslanec Oldřich Černý. Prosím.

Poslanec Oldřich Černý: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, vážení přítomní členové vlády, byla to právě současná vládní pětikoalice, která před rokem mohutně protestovala proti prodlužování nouzového stavu. Minulý rok jste se tady u mikrofonu střídali jak na běžícím páse a mluvili jste o tom, jak je důležité jednat, používat stávající zákony a nouzový stav již neprodlužovat. Všichni téměř do jednoho jste tady pokaždé protestovali proti prodloužení nouzového stavu. Například na 83. schůzi Poslanecké

sněmovny o prodloužení nouzového stavu ze dne 11. února 2021 se u mikrofonu s argumenty proti prodloužení nouzového stavu vystřídali poslankyně a poslanci z tehdejší opozice, kteří jsou nyní součástí vládní pětikoalice. Říkali jste, jak je nutné mít jiný plán, že nouzový stav je výjimečný a nelze ho jen tak stále prodlužovat atd.

Musím samozřejmě podotknout, že tehdejší pandemie koronaviru a současná uprchlická vlna jsou opravdu jiné. Pandemie totiž zasáhla naši zemi podstatně více než uprchlíci z Ukrajiny. Bylo zavřeno mnoho provozoven, firem, restaurací, hotelů, zastavil se prakticky celý život v naší společnosti. To ale nyní nenastává. To znamená, že vláda by nyní měla tohoto výjimečného nástroje, nouzového stavu, využívat o to méně. Ale bohužel se tak neděje. Tedy jak jsem již říkal, na 83. schůzi Poslanecké sněmovny v minulém volebním období jste nouzový stav nechtěli a kritizovali jste tehdejší vládu, že je neschopná.

Z argumentů ze stejného dne, tedy z toho 11. února 2021, budu citovat výběrem třeba současného premiéra Petra Fialu: "Dámy a pánové," cituji, "na této schůzi podle mého názoru nejde o to, kdo chce a kdo nechce nevyhnutelná opatření proti covidu, protože to chceme všichni, my všichni chceme opatření proti covidu. Na této schůzi nejde o to, kdo si uvědomuje a kdo si neuvědomuje vážnost situace. Většina z nás si to uvědomuje, možná až na dva, ale naprostá většina z nás si vážnost situace uvědomuje. Nejde o to, kdo chce například pomoci zdravotníkům, aby měli všechno, co potřebují. To chceme doufám všichni. Na této schůzi jde o to, jestli společně využijeme příležitost a zastavíme nouzový stav jako jedinou odpověď vlády. Prostě to udělejme, prostě s tím teď skončíme a nahradíme tuto jedinou odpověď sérií rozumných opatření, takových, pro která, jak jsem říkal, tady existuje většina a která si přeje většina lidí. Já tedy navrhuji, abychom místo prodloužování nouzového stavu jako jediné odpovědi na všechny otázky, které tu jsou, začali společně všichni jednat o něčem jiném, o nahrazení nouzového stavu. Nahrazení nouzového stavu rozumnými a účinnými řešeními, která budou mít důvěru lidí, budou založena na faktech, budou se těšit širšímu konsenzu a budou skutečně fungovat. Dneska je čtvrtek, nouzový stav končí v neděli, můžeme jednat dál a máme možnost v příštích dnech toho spoustu udělat." Konec citace současného předsedy vlády Petra Fialy z 11. února 2021, kdy se tehdy zde ve Sněmovně projednávalo prodloužení nouzového stavu.

Dále uvedu příklad současného ministra pana Mariana Jurečky, který například ve svém protestu proti nouzovému stavu ve stejný den upozorňoval na to, že tehdejší vláda by měla používat jiný zákon, a to ten o veřejném zdraví, a ne nouzový stav. Cituji: "Jaké jsou konkrétní možnosti vlády od pondělí, když nepojedou v režimu vyhlášeného stavu nouze, ale pojedou podle zákona o ochraně veřejného zdraví či podle jiných zákonů? Dovolím si tady vzít přímo některé části tohoto zákona. Takže zákon o veřejném zdraví § 68 jasně dává kompetenci k tomu, aby se řešila otázka ochrany před zavlečením infekčních onemocnění ze zahraničí, a tady má vláda nástroje k tomu, aby vytvářela parametry, jaká opatření má vláda udělat při tom, když budou cestovat lidé ze zahraničí do České republiky. Takže v této oblasti neprodloužení stavu nouze nebude mít vůbec žádný vliv. Otázky vyčlenění lůžek, koordinace apod., která tady také zazněla z úst pana ministra Zaorálka, opět § 69 odst. 1, jasně hovoří o tom, že toto lze dělat mimo stav nouze. Nošení roušek, ochranných pomůcek je opět možné dělat podle tohoto zákona." Konec citace.

A vybírám poslední, třetí příklad. Současná předsedkyně Poslanecké sněmovny, paní Markéta Pekarová Adamová, také toho dne, tedy 11. února 2021, ve svém protestu proti nouzovému stavu zase například uvedla výčet toho, co lze udělat bez nouzového stavu. Cituji z jejího projevu z 83. schůze Poslanecké sněmovny v minulém volebním období: "A když už se tedy zaklínáme tím fetišismem, jak to bylo nazváno, nouzovým stavem, tak si pojd'me říct, co lze i bez nouzového stavu. Občas se zase mystifikuje, používají se informace, které nejsou úplně pravdivé, a je potřeba si tedy uvést věci na pravou míru, co lze na základě naší platné legislativy.

My bychom byli rádi, kdybychom měli legislativu, a jak jsem říkala, krizový zákon novelizovaný, který by umožnil některé věci právě bez nouzového stavu ještě víc, ale to jste nestihli, neudělali, tak se pojďme bavit jenom o té legislativě, kterou tady máme. Bylo by možné i nadále uzavírat školy, mateřské, základní i střední, anebo omezovat jejich provoz. Bylo by možné nařizovat ochranná opatření, jako jsou roušky a dezinfekce. Bylo by i nadále možné omezovat provoz ubytovacích a stravovacích služeb, omezovat divadelní, filmová představení a sportovní akce. Co se týče armády, nejčastěji skloňovaného argumentu: v létě jsme byli bez nouzového stavu a armáda vypomáhala, protože náčelník Generálního štábu může na žádost měst a obcí uvolnit vojáky i bez nouzového stavu. To legislativa umožňuje. Hejtmani a primátor hlavního města mohou vyhlásit stav nebezpečí s jistými omezeními. Krajští hygienici mohou přijímat mimořádná opatření, jako jsou například zákazy návštěv v sociálních zařízeních a nemocnicích, omezování počtu osob na hromadných akcích, rozestupy osob a podobně. Co možné není, to je fěr dodatek, je omezení volného pohybu osob a jejich pobytu na území České republiky. Ano, v 21 hodin už by nemohl být omezený pohyb až do rána. Ale je toto skutečně to, co tak strašně zásadně potřebujeme? Co tak pomůže vyřešit mobilitu lidí, situaci? Jsme si jisti, že tím, že tohle platí, tak situace se zlepšila? Já se to nedomnívám." Konec citace.

Doufám, že nic takového velmi omezujícího, se dít nyní nebude. Tak proč nouzový stav? Ptám se vás, ptám se vás za naše občany. Prodloužení... tedy vy, vládní pětikoalice, jste před rokem protestovali proti něčemu, co nyní opět zavádíte. A znovu upozorňuji, že to navíc bylo v době, kdy naše země a hlavně naši občané byli danou situací zasaženi podstatně více než nyní. Vy jste tehdy horovali pro to, aby se místo nouzového stavu používala stávající legislativa, která je dostačující. Koneckonců jste říkali to samé, co tehdy říkali i poslanci z našeho hnutí SPD. Nicméně nyní najednou zastáváte opačný názor a nejste schopni připustit, že současnou situaci lze řešit podle stávající legislativy.

My v SPD máme názor pořád stejný. My ho neměníme jako vy. Tedy ani tentokrát prodloužení nouzového stavu nepodpoříme, jelikož stejně jako dříve, i tentokrát zastáváme názor, že nyní již takto výjimečná situace pro ospravedlnění prodloužení nouzového stavu není a že tuto situaci lze řešit stávající legislativou bez dalšího prodloužení nouzového stavu. Jenom upozorním, že již dávno došlo k velkému poklesu příchozích uprchlíků z Ukrajiny. Jak se dozvídáme z médií, počet udělených víz dramaticky klesá, tedy situace ohledně počtu uprchlíků se stabilizovala. A to tedy rozhodně není důvodem pro prodloužení nouzového stavu. Navíc zhruba 40 % ukrajinských uprchlíků v uplynulých týdnech z naší země odešlo. Podle ministra Rakušana, jak uvedl před několika dny v Otázkách Václava Moravce, je nyní v naší zemi zhruba 200 000 uprchlíků z Ukrajiny, i když dočasná víza dostalo 342 000 Ukrajinců. Odjelo jich tedy více než 40 % z původního počtu. A vy za této situace chcete opět prodloužit nouzový stav?

Ano, situace před rokem a ta současná jsou jiné. Před rokem covid, nyní válka na Ukrajině. Nicméně nouzový stav je pořád nouzový stav. Je pořád stejný. Stejně výjimečný. Umožňuje vládě postupovat stejně. Veřejné zakázky bez výběrových řízení, zakázky a příkazy podle libosti a tak dále. V žádném případě neobstojí tvrzení vládních představitelů, že se nouzový stav českých občanů nedotkne. Je to naprosto scestné tvrzení.

Když jsme projednávali prodloužení nouzového stavu před dvěma měsíci, na konci března, tak zde byl zcela reálný problém neplacených přesčasů u policistů. Měli jsme zprávy o tom, jak je nouzový stav v policejním sboru zneužíván, jak je policistům nařizována služba do takzvaných zelených hodin, kdy je tato služba zdarma v rámci nouzového stavu. Za normálních okolností se služba, která souvisí s nouzovým stavem a kterou policisté a hasiči vykonávají zdarma, dá pochopit. Ostatně na to si nám policisté nikdy nestěžovali. Problém byl ale v tom, že například vedení Krajského ředitelství policie v Praze dle našich informací nařizovalo přesčasy, ale nejen přesčasy, ale i řádný výkon služby do zelených hodin, i když to s nouzovým stavem ani s krizí na Ukrajině nijak nesouviselo.

Uvedu příklad z dopisu jednoho policisty, který poslanci dostali do svých e-mailových schránek. Policisté byli veleni na opatření k zajištění veřejného pořádku na sportovních akcích – hokej, fotbal a další – nebo na různé společenské akce, jako byl například pokerový turnaj v jednom luxusním pražském hotelu, anebo byli veleni do řádné služby na výkon své funkce v rámci útvaru, což je běžná činnost, ale služba jim nebyla zaplacená a opět byla takzvaně řazena do zelených hodin. A to samozřejmě i kvůli tomu, že vedení Policie České republiky dlouhodobě není schopno zabezpečit adekvátní personální stav. A ještě to zopakují, tato opatření nijak nesouvisela se službou, v rámci které je nařízen nouzový stav, a i přesto služba policistům nebyla zaplacená.

Ministr Rakušan sice slíbil, že téma neaplacených přesčasů u policistů a hasičů napraví. V dopise policistům a hasičům tehdy napsal – cituji: "Je zcela namístě vás ujistit, že výkon vaší služby jsem připraven náležitě finančně ohodnotit. Nechci, abyste byť i část své služby vykonávali zadarmo. Přesčasy, které jste museli odpracovat za nouzového stavu, proto dostanete zaplacené formou mimořádných odměn. Nepůjde o plošné, ale cílené odměny podle toho, kolik hodin přesčasů zdarma jste během nouzového stavu odsloužili. Jde o spravedlivé řešení. A mně velmi záleží na tom, aby zaslouženou odměnu získali právě ti z vás, kteří nad rámec své pracovní doby nejvíce zajišťovali naši bezpečnost a pomáhali zejména ženám a dětem vyhnaným z jejich domovů. Uvědomuji si také, že problematika přesčasů během nouzového stavu se do budoucna musí řešit systémově. Proto se i tímto tématem bude zabývat mnou ustanovená pracovní skupina, která ve spolupráci se zástupci policistů i hasičů řeší témata týkající se bezpečnostních sborů." Konec citace.

Co ale z této komunikace není jasné, je to, jestli se to tedy týká jen přesčasů souvisejících s nouzovým stavem, nebo jakýchkoli přesčasů, tedy i přesčasů s nouzovým stavem nesouvisejících, což je právě i ten příklad zajištění sportovních utkání nebo karetních her v luxusním hotelu. Každý policista si samozřejmě je vědom toho, že občas nastane mimořádná situace, kdy je potřeba se kousnout a pomoci i nad rámec zákona. Nicméně sportovní zápasy a hraní karet v hotelu nepovažují za mimořádnou událost, a proto nevidím jediný důvod, proč by měli být příslušníci bezpečnostního sboru, jako je Policie České republiky, takto ponižováni a v podstatě zneužíváni.

Na závěr mi dovoluji se pro zajímavost zmínit o tom, jak se s mimořádnými situacemi v uplynulých letech vypořádala Kanada. Nouzový stav, který Kanada uzákonila v roce 1988, byl poprvé použit ne na covid, ne v souvislosti s pandemií, ale až v nedávné době, kdy stovky a stovky kamionů, jejich řidičů a dalších protestujících úplně ochromily chod velkých měst a zejména hlavního města Ottawy. A to se stalo až dva roky po vypuknutí pandemie koronaviru. Tedy zatímco my v České republice jsme šli od nouzového stavu k nouzovému stavu, tak Kanada tento nouzový stav vůbec nepoužila. Navíc ho nikdy nepoužila ani předtím.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji vám, pane poslanče. Nyní je s přednostním právem přihlášen pan ministr Marian Jurečka. Prosím.

Místopředseda vlády, ministr práce a sociálních věcí ČR Marian Jurečka: Děkuji. Dobrý podvečer, vážená paní předsedající, kolegyně, kolegové. Myslím, že pěkně navážu na to, co tady říkal můj předřečník, který se tak jako ptal, k čemu teď vláda potřebuje stav nouze, k čemu ho potřebujeme v České republice, a dával tady srovnání se stavy nouze v období dvou let covidu. Myslím si, že snad každý, kdo si četl to odůvodnění, které bylo doručeno poslankyním a poslancům, a kdo chápe souvislost psaného textu a jeho obsahu, tak si myslím, že pochopil ten obrovský rozdíl.

Tehdy stavy nouze v dobách covidu za předchozí vlády omezovaly osobní svobody občanů České republiky a podnikatelské prostředí naprosto zásadním způsobem. Tento stav

nouze, se kterým tady přichází vláda Petra Fialy, má ve svém odůvodnění jasné, konkrétní, rozumné, smysluplné důvody, já se k nim vrátím, ale neomezuje – znovu říkám: neomezuje – jednoho jediného občana České republiky, neomezuje žádný podnikatelský subjekt, svobodu podnikání, příjmy z podnikání žádného podnikatelského subjektu České republiky. To si myslím, že je naprosto zřejmé v okamžiku, kdy se podíváme na srovnání – stavy nouze vyhlášené vládou Andreje Babiše za doby covidu a současná situace, ve které jsme teď. To odůvodnění, když ho shrnu v úplně jednoduchých bazálních věcech, se týká například využití stavu nouze v návaznosti na rozhodnutí vlády například o zjednodušení některých typů správních řízení, které vede k tomu, že například právě i úřad práce může některé kroky dělat jednodušeji pro české občany – podotýkám, pro české občany – a nemusí tam mít takovou vytiženosť personálních kapacit. Je to ve prospěch, toto opatření, českého občana, který přichází na úřad práce, a není to nic, co by na něj dopadalo negativně.

V tom odůvodnění je v principu velmi podobné odůvodnění pro agendy resortu Ministerstva vnitra, zase, nedotýká se to nikterak negativně jakéhokoliv českého občana. A je tam třeba jedno odůvodnění, které dokud se nám nepodaří v průběhu měsíce června schválit takzvaný lex Ukrajina, energie bez Putina, tak máme tam jedno vládní opatření, které ukládá ministr průmyslu a obchodu firmám z hlediska plnění kapacit zásobníků plynu. Jestli chceme mít na podzim maximálně naplněné zásobníky plynu pro české domácnosti a pro české firmy, tak to se děje poslední více než měsíc na základě tohoto opatření, které je opřeno o vyhlášený stav nouze. Když ho někdo zpochybňuje a chce ho teď zrušit a neprodloužit do doby, než toto vložíme do zákona, protože toto dnešní energetický zákon nezná, tak vlastně se tato podmínka pro ty firmy rozváže a ony budou moci přestat plnit a budou moci s plynem nakládat podle jejich možností a jejich libosti. Takže to je další racionální důvod, proč je tady teď vyhlášen stav nouze a proč vláda přichází a říká: my bychom ještě chtěli požádat Sněmovnu, aby o těch 30 dnů to prodloužení bylo, mezitím si dotáhneme tuto legislativní úpravu, abychom už to nemuseli vázat na vyhlášený stav nouze.

Já si myslím, že jsem tady popsal celkem jednoduché, smysluplné kroky, proč je tady požadováno prodloužení stavu nouze, které se, znovu opakuji, nedotýká negativně žádného občana České republiky, žádné domácnosti, žádného podnikatele, žádného živnostníka, pomáhá řešit nejenom vládě, ale krajům, městům i obcím určitou míru flexibility v reakci na uprchlickou krizi, kterou tady v České republice máme s souvislostí s válkou, Putinovou válkou na Ukrajině.

Já bych tady ještě řekl pár věcí, protože tady zaznívaly některé poznatky, které se týkají Ministerstva práce a sociálních věcí. Myslím si, že je důležité zmínit to, že ten proces pomoci a proces adaptace se myslím daří velmi dobře ve srovnání s jinými zeměmi střední a východní Evropy, které čelí tomu největšímu náporu, a máme k dnešnímu dni přes 53 000 lidí, kteří přišli za poslední dva a půl měsíce do České republiky, kteří pracují. Přes 53 000 lidí nově zaměstnaných, každý den to číslo narůstá o více než tisíc lidí. Tito lidé platí odvody do českého systému, jsou tady řádně evidovaní a přispívají do společného rozpočtu veřejných financí. Zároveň zaplňují pracovní místa, která byla poměrně dlouhou dobu neobsazena, neberou žádnému občanu České republiky práci, nezaměstnanost nám klesá, a pomáhají zvyšovat potenciál české ekonomiky a výkon české ekonomiky. Takže je to jednoznačně pozitivní krok v této situaci, kdy se daří tyto lidi zapojovat na český pracovní trh. Ti lidé se sami o sebe potom dokážou postarat, nedostávají výplatu humanitární dávky.

Běží nám také vzdělávací aktivity, aby tito lidé mohli využít i svoji profesní způsobilost, své vzdělání, aby nedělali jenom některé pracovní pozice pomocného charakteru. Opět, má to pozitivní dopady například na oblast zdravotnictví, oblast sociálních služeb, které díky tomu, že tyto personální kapacity na pracovní trh přicházejí, se stávají o něco dostupnějšími v situacích, v regionech a v místech, kde například tito lidé jako pečovatelské, pečovatelské zoufale chyběli. Takže to jsou další věci, které je potřeba chápat v kontextu situace, ve které jsme, a v tom potenciálu, který je tady možné pozitivně využít nejenom pro veřejné finance

České republiky v tom středně- a dlouhodobém horizontu, ale i pro nás pro občany z hlediska dostupnosti, kvality a zajištění některých služeb, u kterých tady roky řešíme to, že nemáme lidi, kteří by tu aktivitu a činnost vykonávali.

Pokud jde o další kroky, které realizujeme, snažíme se dnes hledat i cesty k tomu, jak dokázat nastavit pozitivní relokační principy, aby lidé, kteří jsou dnes, a příchozí z Ukrajiny, váleční uprchlíci, tady v Praze, ve středních Čechách a ještě v některých městech, kde je jejich populace vyšší, abychom je dokázali dostat do regionů a míst, kde máme volná pracovní místa, máme tam volné kapacity ubytování a máme tam také prostor k tomu, aby tito lidé našli místo pro své děti ve školách a předškolních zařízeních. To všechno běží.

Myslím si, že jsme zareagovali i velmi správně v tom slova smyslu, že jsme první dva a půl měsíce reagovali velmi operativně, rychle, ten náš systém byl schopen lidem poskytnout bezpečí České republiky, díky občanům České republiky bylo možné poskytnout střechu nad hlavou, k tomu jsme nastavili podmínky sociálního systému tak, abychom byli schopni vyplatit humanitární dávku ve výši 5 000 korun. Včera vláda rozhodla o tom, že podmínky této formy pomoci zpřísníme tak, abychom opravdu viděli, že ten, kdo tuto podporu žádá a chce ji mít vyplacenou, je ten válečný uprchlík, který je na území České republiky, a u těch, kteří nově budou přicházet na území České republiky, jasně říkáme, že pokud tito lidé nebudou bydlet v solidární domácnosti nebo u někoho blízkého nebo v ubytování, které si zajistí, a nahlásí jasně adresu pobytu, kde to můžeme zkontrolovat, tak pokud tito lidé odmítnou ještě druhou variantu, kdy jim můžeme přes KACPU nabídnout bezplatné ubytování se zajištěním stravy a základních hygienických potřeb, a odmítnou i tuto variantu, tak nedostanou vyplacených 5 000 korun humanitární dávky, protože mají zajištěno ubytování, jídlo a základní hygienické potřeby jako materiální plnění.

Takže jasně říkáme, a je to vzkaz i navenek, ale zároveň i vzkaz do české společnosti, tato vláda reaguje na vývoj situace, reaguje na ni včas a umí ten systém přenastavit tak, aby opravdu odpovídal adekvátnosti situace, ve které se teď nacházíme. Takže myslím si, že i ty úpravy, které připravujeme v rámci solidárního příspěvku, který zase míří na české domácnosti, jsou také úpravy, které jsou racionální, po dohodě s terémem, s nevládními organizacemi, kde připravujeme také ještě i úpravu rozlišení těch sazeb v rámci solidárního příspěvku. Zároveň také běží úzká spolupráce s ministerstvem práce a sociálních věcí na Ukrajině, bližší spolupráce s ukrajinskou ambasádou, tak abychom opravdu transparentně a bezpečně se uměli postarat i o děti, které přicházejí na území České republiky, nejsou to děti, které by tady měly svého zákonného zástupce a doprovod, tak abychom o tyto děti se dokázali postarat ať už v rámci naší současné péče domovů, nebo například ve spolupráci s pěstounskými rodinami. Takže i tyto závazky, které po nás vyžaduje nejenom naše právo, mezinárodní právo, ale i spolupráce s ukrajinskou stranou, se snažíme velmi poctivě sledovat a také naplňovat.

To jsou myslím asi ty nejpodstatnější věci, které teď jsme řešili, kterými reagujeme na tu situaci, a zároveň jsem v úvodu také jasně zmínil konkrétní důvody, proč vláda přichází, jak řekl pan premiér, naposledy s tou žádostí o prodloužení stavu nouze tak, abychom dotáhli ještě některé legislativní kroky, které potom budeme moci realizovat, abychom už nemuseli využívat institutu stavu nouze. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A další přihlášený... přednostní právo. Paní předsedkyně, prosím. A dále čeká řádně přihlášená paní poslankyně. Prosím, paní předsedkyně.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já v reakci na pana vicepremiéra a ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečku nechám zareagovat potom svého kolegu Aleše Juchelku, který je náš stínový ministr práce, takže on to určitě řekne komplexněji.

Já říkám otevřeně, dneska přišel lex Ukrajina a my se k tomu stavíme na klubu pozitivně. Samozřejmě naši experti to teď probírají, studují a tak dále. My neděláme žádné problémy. To znamená, že si myslím, že to tady mohlo být už x-krát a mohlo to být schváleno i v nějakém zrychleném procesu. Takže já si prostě nemyslím, že to je až ten zásadní argument.

Argument, který uznávám, je ten, co nám řekli hejtmani, a to je problém s ubytováváním a tak dále. A vy dobře víte, pane vicepremiére Jurečko, že srovnávat covidový nouzový stav a tento nelze. Já si myslím, nebudeme si to už tady dneska vyčítat, je to pod úroveň, ale asi jsme těžko mohli dělat něco jiného, když jsme bojovali s neviditelným nepřítelem, o kterém jsme nevěděli, kde jak co udělá, neměli jsme vakcíny a tak dále. Takže to prosím nesrovnávejme. A dobře víte – už jste nám odešel, to nevadí. Dobře víte, že čistě teoreticky by se dalo zasahovat i do práv občanů, protože nouzový stav to prostě umožňuje.

Ale proto jsem teď nešla vystoupit. Já jsem šla proto, že když jsme to dnes probírali na klubu, tak jako velmi silný argument jsme brali to, o čemž tady nakonec mluvil částečně i můj kolega Karel Havlíček, místopředseda Sněmovny, a to je ten, že vláda potřebuje nouzový stav mimo jiné proto, aby doplňovala rychleji zásobníky plynu, pokud to říkám dobře, a jejich uskladnění a tak dále. To je nakonec něco, k čemu my dlouhodobě vládu vyzýváme, takže uznáváme tento argument. Nicméně chybí mi tady dnes celý den ministr průmyslu a obchodu. Jestliže jeden z požadavků této vlády na prodloužení nouzového stavu je i tento velmi silný, je to jeden odstavec podbodu čtyři toho návrhu, tak bych očekávala, že tu bude, že vystoupí, že to obhájí, vysvětlí, případně bude reagovat na místopředsedu Sněmovny Karla Havlíčka. Nevidím ho, takže nevím, jestli někdo ho v tomto směru zastoupí. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. To tady vyvolalo žádost, jestli to chápou správně, o přednostní právo pana ministra financí. Prosím.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Děkuju za slovo. Pan ministr průmyslu a obchodu je omluven z pracovních důvodů. Já myslím, že se ještě vrátí. V této chvíli je na setkání s velvyslanci nejenom členských států Evropské unie. Myslím, že je to pochopitelné. Kdo chce, pochopí, kdo nechce, dělá se, že nechápe.

Jak jistě víte, v těchto dnech a v posledních týdnech Česká republika rekordním tempem plní zásobníky. K dnešnímu dni to bylo asi 43 %, zhruba 1,5 miliardy kubíků. Plníme to mimo jiné proto, že ministr průmyslu a obchodu v rámci své kompetence vydal mimořádné opatření, kterým nařídil naplňování zásobníků na plyn. Protože toto mimořádné opatření může platit pouze v nouzovém stavu, je to zcela legitimní důvod, nebo jeden z důvodů, požádat Poslaneckou sněmovnu o prodloužení nouzového stavu. Současně intenzivně pracuje na legislativní změně, která v nejbližší době dorazí do Poslanecké sněmovny, že v okamžiku, pokud tuto pravomoc zaneseme do zákona, nebudeme muset používat nouzový stav k tomu, abychom nařizovali plnění zásobníků. Já myslím, že to je zcela jasné, legitimní. Nevím, co je na tom k nepochopení nebo co dalšího bychom k tomu měli říci.

Myslím, že je naším společným zájmem, aby se zásobníky naplnily co nejdříve, protože rizika omezení dodávek prostě existují. My si všichni přejeme, aby k tomu nedošlo, ale rizika reálně existují a děláme kroky k tomu, aby se to naplnilo. Od 1. dubna, kdy pan ministr svolal jednání krizového štábu ohledně plynu, se podařilo doplnit zhruba jednu miliardu kubíků plynu, což není, což není určitě málo. Rozumím tomu, a já jsem se musel také v tomhle zorientovat, že pro to, abychom naplnili ten cíl – to nejde tak, že to uděláte ze dne na den. Jsou technické parametry těch zásobníků, máte maximální denní kapacitu, kdy to můžete vtlačet, a o tom můžeme mluvit poměrně dlouho. Ale nedomnívám se, že kdokoliv v Poslanecké sněmovně, a je jedno z kterého poslaneckého klubu, by byl proti tomu úmyslu naplnit co nejrychleji zásobníky plynu. A mimořádné opatření ministra průmyslu a obchodu je jedním, jediným nástrojem v této chvíli v naší legislativní situaci, kdy to jde udělat, a lze ho použít pouze po

dobu trvání nouzového stavu. Právě proto v tom urychleném režimu připravujeme změnu zákona, s kterým přijdeme do Poslanecké sněmovny, a věřím, že na těch potřebných změnách se dohodneme, protože to není politický souboj o výši daní, o fungování sociálního či zdravotního systému, je to o energetické bezpečnosti našeho státu.

Já bych mohl dlouze, dneska to neudělám, vypočítávat, v čem všem jste zaspali, jak špatně na tom je Česká republika v porovnání s ostatními členskými státy, které nezaspaly a činily průběžná opatření. Ta opatření nejsou krátkodobá, jsou minimálně střednědobého charakteru, a když jsme v bodě nula, tak musíme volit i netradiční cesty jako mimořádné opatření či změnu zákona, tak abychom zabezpečili dostatek plynu nejenom pro naše domácnosti – v této chvíli mohu říct, že pro příští zimu pro domácnosti je to zabezpečeno – ale zejména pro český průmysl, protože český průmysl prostě plyn potřebuje. Bez toho by došlo k velkým výpadkům a myslím si, že děláme kroky... Že ty kroky neoznamujeme dopředu, je pochopitelné. A zase, kdo chce, to pochopí. Každá aktivita státu v této oblasti je cenotvorná. To znamená, předčasné zveřejnění informací, například jestli nakoupíme, kde nakoupíme, o co je zájem, je prostě cenotvorné, ale bohužel jenom jedním směrem. Nikdy to nesnižuje cenu. Vždy to zvyšuje cenu. Ano, kdybychom prodávali, tak by to možná snížilo cenu, ale my nepotřebujeme. My potřebujeme budovat infrastrukturu a nakupovat strategické suroviny. Tak tady žádám o jisté pochopení. Myslím, že v okamžiku, kdy nějaký krok uděláme, jsme připraveni ho vysvětlovat, obhajovat, snášet argumenty a vést debatu, zda to nešlo udělat jinak, nebo lépe, nebo efektivněji. Já jsem přesvědčen, že ne, že postupujeme s péčí řádného hospodáře a že děláme a podnikáme ty kroky, které současná situace na trhu energií prostě vyžaduje.

My rozumíme problémům s cenami energií. Ale bohužel je situace taková, o které jsem nejenom já, ale mnozí nevěřili, že se někdy do ní dostaneme. My nejdřív musíme v první fázi zajistit, aby plyn byl, a bohužel až v druhé fázi cenu. Protože když bude dramatický nedostatek plynu, tak otázka ceny nebude tak důležitá. Víím, že to není úplně veselé konstatování, ale je to realita. A my jsme se zavázali, že budeme informovat otevřeně i o problémech, které existují. Takže prosím o pochopení i naši opozici, že detaily jednání, která probíhají, nezveřejňujeme, protože by to bylo ke škodě státu. A věřte, nemusíte nám věřit, že děláme všechno možné, co se dělat dá. Když se podíváte objektivně na výsledky jednání pana premiéra s jeho klíčovými partnery v okolních zemích, ať už je to Polsko, Německo, nebo Rakousko, tak vidíte obrovský posun a obrovskou ochotu pomoci nám řešit tyto otázky. Mimo jiné to, že se nám povedlo docela rychle vyjednat časově potřebnou výjimku z uvažovaného embarga na ropu, je také součástí toho, že pan premiér komunikuje se svými protějšky, je schopen přinést řádné argumenty, nikomu nevyhrožovat a diplomaticky dosáhnout vynikajících výsledků. To je prostě realita. Někdy jindy si můžeme posvítit na to a ukázat na to, které projekty neměly prioritu, které projekty a které nápady nebyly realizovány, a pak se můžeme oprávněně ptát, proč to tak bylo.

Nezapomněli jsme, i když to nepřipomínáme každý den jako vy, nezapomněli jsme na snahu pana místopředsedy Poslanecké sněmovny Karla Havlíčka za každou cenu umožnit účast Rusů a Číňanů v tendru. Kolikrát jsme slyšeli, že to je z kompetitivních důvodů. Dobře si pamatuju ty vaše věty, které jste říkal, kdy na naši otázku, jestli skutečně věříte, že tyto režimy nám dají férovou tržní cenu, anebo jsou schopny udělat dumpingovou cenu tak, aby měly pořádnou politickou páku na to, aby Česká republika vyhovovala některým jejich přáním, tak jste se tvářil, že to jsou tržní firmy, standardní firmy, které bezesporu jediné, co je zajímavé, je tržní prostředí a férové obchodní vztahy. My jsme tak naivní nebyli. Řekněme si otevřeně, to, že došlo k vyloučení Rusů a Číňanů za minulé vlády, nebylo výsledkem strategické úvahy tehdejších vládních stran, ale toho, že po zveřejnění kauzy Vrbětice jim nic jiného nezbyvalo. My jsme to chtěli dávno předtím. A nebyli jsme to my, kteří tady hájili zájmy ruských a čínských státních firem. V žádném případě. Nebyli jsme to my, kteří zvýšili dramatickým způsobem o desítky procent závislost České republiky na ruském plynu. Tak prosím, když pan

ministr průmyslu a obchodu plní své povinnosti a je na setkání s velvyslanci, kde mimo jiné de facto monotematickým předmětem jednání v posledních dnech a týdnech, a bude to v příštích dnech a v příštích týdnech, v příštích měsících, je otázka energetické soběstačnosti, solidarity Evropy v oblasti energií, tak ho prosím nekritizujte, že tady není momentálně přítomen. Ten důvod, který je uváděn v té žádosti, je úplně jasný, není zpochybnitelný, pokud nechcete, a tomu nevěřím, aby se neplnily zásobníky, abychom si nevytvářeli zásoby na další měsíce. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji, pane ministře, a nyní s přednostním právem opět paní předsedkyně. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Já budu stručná, protože určitě bude reagovat mnohem obsáhleji můj kolega místopředseda Poslanecké sněmovny Karel Havlíček.

Pane ministře financí, my jsme nesvolávali tu mimořádnou schůzi. To znamená, vy si máte v rámci vládní koalice sladit termíny. A když si svoláte mimořádnou schůzi, kde chcete prodloužit nouzový stav o dalších 30 dnů, když už jste 89 dnů měli, tak si máte prostě doladit programy a máte trvat na tom, nebo my bychom rádi, kdybyste to příště udělali, aby tady seděli klíčoví ministři. A jestliže ministr průmyslu a obchodu tady prostě žádá, jeden z bodů v té žádosti je nákup plynu, a my rozumíme tomu, ale říkám, je tady jedna věta. Na nouzový stav jsou též navázána opatření Ministerstva průmyslu a obchodu v oblasti energetiky vydaná podle § 12 odst. 1 písm. b) krizového zákona, která navazují na usnesení vlády o zabezpečení uskladnění plynu a tak dále. My jsme vás k tomu vyzývali dlouhodobě, ať prostě zásobníky plníte. (Smích a projevy nesouhlasu ministra Stanjury.) Vidím, že asi je tady něco k smíchu, mně určitě ne, takže jsme rádi, že na to reagujete, ale očekávala bych, že tady pan ministr bude. To, že má jiný program, ano, chápu, také jsem byla ministryně a nebylo to jednoduché, ale vy si to máte zorganizovat. Vaše vládní koalice, respektive vaši zástupci, vaše předsedkyně Poslanecké sněmovny tuto schůzi svolala.

Takže to je celé. My jsme chtěli, aby tady stručně vystoupil, aby v rámci toho, co nám říci může, něco řekl. Nic víc, nic míň. My jsme nějak neútočili. To je parlamentní kontrola, víte, pane ministře? To je parlamentní kontrola! Nic jiného, nic méně. A zbytek určitě doplní můj kolega Karel Havlíček.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A než dojde pan místopředseda, tak já ještě načtu omluvu, která tu dlouho čeká. Pan poslanec Marek Novák se omlouvá mezi 18.30 až půlnocí z rodinných důvodů. A nyní prosím, pane místopředsedo, máte slovo.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Ano, děkuji. Ještě jednou hezký večer už všem. Já si troufám tvrdit, že to, že nouzový stav bude prodloužen mimo jiné proto, že se musí dokupovat nebo zajišťovat plyn do zásobníků, je celkem relevantní argument. Já už jsem to tady říkal ve svém původním vystoupení, že v dané chvíli rozumím tomu, má-li se to dělat rychle, tak se to má dělat přes aukce, přes NET4GAS. Má-li se jim to přikázat, tak k tomu potřebujeme nějaký vehikl, nějaký nástroj, a s největší pravděpodobností skutečně přes ten nouzový stav to půjde rychleji.

Takže když to vezmu na misky vah a podívám se, co je menší zlo, jako že jsem přesvědčen, že nouzový stav v tuto chvíli už je zbytečný, ale než abychom dneska ohrozili rychlost doplňování do zásobníků, tak je lepší ho ještě prodloužit a pokusit se v těch následujících týdnech ty aukce dotáhnout a doplnit to do zásobníků. Současně jsem říkal i to, že se to chytá už na poslední chvíli, protože se s tím mohlo začít o něco dříve. My jsme na to poukazovali od začátku března, že ty zásobníky se vyprazdňují a že je třeba k tomu přistoupit aktivně. Variant

bylo víc, ať už přes Správu hmotných rezerv, což není úplně nejideálnější nástroj, ale souhlasím, že lepší něco než nic, nebo přes motivaci obchodníků. Odpověď tehdy byla jednoznačná: šetříme. A druhá: budeme čekat na Evropskou unii, budeme využívat společných zásob. Teprve po velkém tlaku veřejnosti, médií, opozice se začalo, a s tím souhlasím, od začátku dubna plus minus cosi dělat. A výsledek je ten, že se skutečně dneska doplňují, respektive zajišťuje se doplňování přes jednotlivé obchodníky na docela slušné úrovni.

My jsme předávali zásobníky, které samozřejmě nebyly naše, ale bylo tam plynu na úrovni 86 %. Nebylo to v době předání, abych byl přesný, bylo to na začátku sezóny, což odpovídá tomu, co bylo všude v Evropě, kolem 80 %. Doporučovala i Evropská unie. Nikdo nevyčítá nikomu to, že se zásobníky přes zimu vyprazdňují, stejně tak je nesmysl, aby se doplňovaly v zimě, protože to nejde. To technologicky je vyloučené. Čili čeká se, až když je tam málo těch zásob, a pak se buď doplňuje, anebo čeká na další sezónu. Logicky se každý rok čekalo vždycky na každou sezónu, což dávalo smysl, protože nebyla válečná doba. V tomto případě se podle mého názoru mělo začít dříve.

Co se týká bezpečnosti, to bychom na to mohli mít samostatnou schůzi a mohli bychom to dlouho rozebírat, co kde kdo říká, a mohli bychom se dívat, jak probíhalo výběrové řízení na Temelín mezi lety 2010 až 2013, kdy se do finále toho temelínského výběrového řízení tenkrát pustil Westinghouse a Rosatom. A my jsme to nevyčítali tenkrát nikomu, protože bylo to celkem věcně odůvodněné s tím, že se tlačilo tenkrát na cenu. A ano, nakonec byl tím vítězem uznán Westinghouse, pravděpodobně správně tenkrát, i když tam ještě byla Francie, tam se to tenkrát trochu pokazilo, ale to je věc druhá, ale ten Rosatom tam jednoznačně byl ve finále. My jsme Rosatom nepustili nakonec ani do tendru. Ale ano, my uznáváme to, že jsme chtěli kompetitivní prostředí a chtěli jsme, aby se cena stlačovala dolů. Konečně na všech výborech pro jádro, či jak se to tenkrát jmenovalo, se o tom diskutovalo a teprve na poslední chvíli se ten názor změnil. Po Vrběticích jsme, ano, s ohledem na skutečnosti, které byly, nakonec nepustili Rosatom ani do toho takzvaného bezpečnostního posouzení. Toto všechno bylo prodiskutovááno s bezpečnostními složkami státu. Toto všechno bylo odsouhlaseno Bezpečnostní radou státu.

A co se týká plynu, tak tam bychom mohli jít ještě do delší minulosti a mohli bychom se podívat na to, kdo stál za tím, když se tady tenkrát privatizovalo. Nejdříve to byly rafinérie, poté to byly plynovody, ale výsledek je ten výsledek, že v plynu nám nepatří ani šroubek. Nejdříve se zprivatizovaly plynovody, respektive přeprava plynu, ta je v rukou nadnárodní společnosti, to bylo v roce, jestli se nepletu, 2002. Co se týká distribuce, tak ta je v rukou tří subjektů, všechno nadnárodní subjekty. Co se týká dodavatelů, tak to je rovněž vše v rukou komerčních subjektů. Těch je větší množství. V České republice se už 20 let nerozhoduje o tom, za kolik budeme plyn nakupovat, za kolik se bude prodávat, v České republice se nerozhoduje o tom ve smyslu státu, jestli se bude brát plyn takový, či onaký. Zjednodušeně řečeno, plyn se bere přes trubky v Německu a tam ústí trubky zejména ruské.

A ptejme se, kdo v Evropě stál za tím, aby se posiloval Nord Stream 1, Nord Stream 2? Nevšiml jsem si, že by tenkrát opozice, nebo koalice, to už je jedno, proti tomu brojila. Nevšiml jsem si, že bychom tenkrát – naše minulé vlády, předminulé vlády – protestovali proti tomu, když se zrušilo Nabucco nebo když se pustil Turkish Stream, což je opět ruský plyn. Evropa si vytvořila, zejména střední a východní, zásadní závislost na ruském plynu. To je realita. A protože k nám vedou trubky z Německa – druhá sice vede ze Slovenska, ale tam jde minimum toho plynu, ale do toho Německa ústí právě Jamal, ústí Nord Stream, případně ještě norský plyn – tak je nabíledni, že směs toho plynu bude zejména ruská. I když to nikdo nemůže nikdy stoprocentně potvrdit, ale je to velmi, velmi pravděpodobné. A celý příběh jakéhosi polského Storku, který se tady mohl budovat, a Poláci to na poslední chvíli odmítli z pragmatických důvodů, protože nevěřili LGN, protože bylo extrémně drahé a nikdo do toho nechtěl investovat, protože by se mu to nikdy nevrátilo, a vsadili radši na baltickou větev, to je realita navzdory tomu, že jsme tenkrát stáli za tím, že Evropská unie tomu přiklepla peníze.

Jsme středoevropským státem a plynovou nezávislost bohužel neurčujeme. To není vina ani této vlády, ani naší vlády, ani předcházející vlády. Jediné, co můžeme diskutovat, jestli bylo vhodné, když se privatizovaly plynovody v tom roce 2002 – čímž nezpochybňuji tu cenu, ta tenkrát byla přes 100 miliard, ale je pravdou, že kdybychom tam tenkrát si zachovali určitý kontrolní podíl, jako udělali v Itálii, ve Francii, ve Španělsku, případně v Belgii, tak by se nám dneska dýchalo o něco lépe. Nemyslím si ale, že bychom díky tomu brali jinou směsku plynu. To je technicky vyloučené. Stačí se podívat na infrastrukturu plynovodů v Evropě a každému to dojde. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, přeji vám pěkný podvečer. V tento moment neregistruji nikoho, že by se hlásil do rozpravy s přednostním právem. Jestli je tomu tak, budeme pokračovat v rámci řádných přihlášek do obecné rozpravy. Nyní tedy vystoupí přihlášená paní poslankyně Zuzana Ožanová a připraví se pan poslanec Aleš Juchelka. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážený pane místopředsedo. Vážení ministři, vážené kolegyně, vážení kolegové, tento týden jsem si přečetla, jak vnímá státní pomoc vyjádřenou Ministerstvem pro místní rozvoj v programu Ukrajina rozšíření ubytovacích kapacit město Semily.

V Semilech chtěli využít pro ubytování ukrajinských uprchlíků hotel Centrum v sousedství kulturního centra Golf, který radnice před třemi lety koupila, a zatím nemá pro budovu využití. Z vlastního už investovali do přípravy ubytování půl milionu korun. Nutné bylo udělat revize, ale i vymalovat. Na nutné úpravy chtělo vedení města využít i dotace z programu Ministerstva pro místní rozvoj. Ukázalo, že na ně nedosáhne. Podmínky programu jsou příliš přísné a město není schopné je splnit. O dotace nemůžou požádat. V hotelu by podle starostky Leny Mlejnkové mohli najít dočasný domov až 50 uprchlíků, přičemž teď se tam nemůže ubytovat nikdo. S ohledem na zmíněné informace v tisku jsem se začala zajímat, jak vypadá pomoc vlády s dotacemi na ubytování v Moravskoslezském kraji, konkrétně v Ostravě.

Město Ostrava podalo sérii žádostí o dotaci pro opravy 84 bytů pro 288 lidí, přičemž celkové náklady jsou více než 41 milionů korun. Žádosti podali s tím, že nadále situaci analyzují a komunikují s Ministerstvem pro místní rozvoj ohledně podmínek dotace. Hlavní problém vidí Ostrava v tom, že velká většina podmínek je nejasná, a hrozí tedy riziko budoucí nefunkčnosti celého procesu a také zásadní ekonomické nevýhodnosti. Město Ostrava jednoznačně podporuje ukrajinské uprchlíky, avšak zároveň jsou přesvědčeni, že mají-li uprchlíci setrvat v místě delší čas, musí se integrovat do pracovního a společenského systému. To nelze za režimu trvalé sociální podpory bez nutnosti vlastní angažovanosti. Program je nyní nastaven, respektive jeví se představitelům města jako bezbřehý.

Základní problémy, které vidí v městě Ostravě – kdybyste nevěděli, třetí největší město České republiky. Krátká doba na realizaci projektu, pouze do 30. 11. 2022. Některá města nejsou schopna rekonstrukce zrealizovat, pokud již nezačala dříve s přípravou, což není hlavním problémem Ostravy.

Dále, v jaké situaci může krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině, dále budu užívat tu složku KACPU, prokazatelně deklarovat příjemci podpory nepotřebnost dalšího využití nouzového ubytování. Po KACPU se chce rozhodování, avšak KACPU není stabilizovaná institucionální forma a nelze garantovat její udržitelnost v systému po dobu pětileté udržitelnosti. Zároveň není metodické vedení. Ostrava je s KACPU v kontaktu. A oni nemají ohledně programu žádné pokyny ani informace mimo ty od města Ostravy, to znamená, od státu nemají informace žádné.

Dále je nejasnost, zda musí ubytovaná rodina z cílové skupiny po třech měsících nouzového ubytování uvolnit byt pro další rodinu z cílové skupiny, opět k nouzovému

ubytování na tři měsíce, pokud tak KACPU bude požadovat. Cílem Ostravy je především stabilizace rodin prchajících před ruskou agresí a jejich návrat do běžného života: nalezení práce, placení nájemného a podobně, to je setrvání v daném ubytování. Nikdo si neumí představit neustálé stěhování lidí po třech měsících, což bude jen zhoršovat jejich sociální situaci.

Dále, nouzové ubytování bývá poskytováno zpravidla na tři měsíce. Mohou tedy města po osobách s udělenou dočasnou ochranou požadovat nájem po třech měsících, pokud KACPU nebude ubytování potřebovat pro další nouzové ubytování? Co je míněno slovem zpravidla? Jaká je tedy dle praxe doba, po jakou je nouzové ubytování poskytováno? Jedná se opět o nejasnost. Řešením není destabilizace či ubytování zdarma na roky, naopak by to generovalo sociální nerovnost, napětí v důsledku nenávnosti.

Další z nejasností je, co nastane s ubytovanými, pokud KACPU již nouzové ubytování nebude požadovat, nicméně po nějaké době vznikne opět další potřeba. Příklad: Po jednom roce KACPU řekne, že již nouzové ubytování nepotřebuje, město nabídne ubytování například seniorům, o dva měsíce později se situace změní – bude se muset senior odstěhovat?

Tedy sumárně: Udržitelnost v režimu krátkodobých ubytoven na pět let je pro město nefunkční a ekonomicky a sociálně nesmyslný systém. Pakliže nedojde k vyjasnění podmínek, město bude mít problém dotaci přijmout. A já si dovoluji jen podotknout, že to se bude týkat většiny měst. A jak zde již uvedla paní poslankyně Dostálová, není mnoho peněz vyčerpáno z tohoto programu. Na závěr si dovolím poděkovat náměstkyni primátora Ostravy Zuzaně Bajgarové za podklady, které jsem zde uvedla a citovala.

Dámy a pánové, na konkrétním případě jsem si dovolila demonstrovat, že ani nouzový stav nevede k lepšímu uvážení a posouzení situace. Stejně jak se to stalo s evidencí, či spíše neevidencí osob, kterým se stát snaží pomoci. Bylo by vhodné lépe definovat cíle a prostředky pomoci. Jakákoliv pomoc je účelnou pomocí, je-li směřována cíleně a finanční prostředky jsou využity co nejúčelněji. Nouzový stav není samospasitelný. Nicméně i já se přikláním s ohledem na nutnost naplnit zásobníky plynu pro krátkodobé prodloužení nouzového stavu, a to maximálně o 14 dní.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Každopádně, paní poslankyně, beru to tak, že to není jako návrh, pouze se přikláníte k názoru. Tak já počkám, zda tento návrh zazní. Dobře, děkuji vám. Proto jsem se paní poslankyně ptal, zda to je regulérní návrh, ona řekla pouze, že se přiklání k názoru na 14 dnů.

Tak pojedeme dál. V tom případě nyní je přihlášen pan poslanec Aleš Juchelka. A já vám tímto dávám slovo, pane poslanče.

Poslanec Aleš Juchelka: Moc děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já si myslím, že dneska si pan ministr Rakušan bude mumlat ze spaní tu větu, kterou tady dokolečka každý opakuje, že nouzový stav je selhání vlády a že nebude dneska spát dobře a že mu řekne jeho protějšek: prosím tě, vzpamatuj se, už neříkej nic ze spaní, hlavně ne že je to selhání vlády. Každopádně já už to opakovat nebudu. To je první poznámka.

Druhá je, že jak tady pořád fungují ta přednostní práva a my ostatní řadoví poslanci nemáme možnost vystoupit a vy si tady potom všichni přehazujete, včetně nás jako opozice a vás jako koalice, ty informace a mě to vždycky strašně nutí se zvednout ze židle a něco říct, tak si myslím, že jsme trošičku diskriminováni my řadoví poslanci. Tak to je jenom tak na okraj.

Já vždycky mám rád tady vystoupení paní ministryně obrany Černochové, která vždycky tady vystoupí a řekne nějakou jako takovou pravdu, a ještě to řekne tím takovým poloagresivním způsobem a řekne: Ministerstvo průmyslu a obchodu – výběrové řízení nula, Ministerstvo kultury – výběrové řízení nula. Já si myslím, že je tak napůl pravda samozřejmě,

ale napůl je to taková demagogie, protože to tak úplně není. Protože nějaké náklady tady s tím vším, co tady dnes řešíme, tedy jednoduše jsou. Nejsou skrze výběrová řízení, ale i tady v této důvodové zprávě, kterou jste nám předložili, se musí – a já budu hlasovat pro prodloužení nouzového stavu jenom kvůli tomu, že se musí naplnit ty zásobníky toho plynu. A to už v tuto chvíli stálo, a nevím, kdo to platí, ale asi Ministerstvo průmyslu a obchodu, 8 miliard korun, jak jsme se dozvěděli z úst pana ministra průmyslu a obchodu Síkely. Také bychom se ho na to rádi zeptali, jaký je další plán i další finanční plán. Ale bohužel tady není a neodpovídá na naše otázky, a ani nechce, ale zároveň nás tady žádá, abychom ten nouzový stav prodloužili. Takže to, že tady nějakým způsobem udělá atmosféru, že to vlastně nic jakoby nestojí, tak to není pravda. Není to pravda. Máme tady Ministerstvo průmyslu a obchodu a 8 miliard korun.

Já jsem byl včera na výboru pro sociální politiku a bylo to velmi zajímavé, protože jsem zjistil, že tato vláda vlastně tak trošičku hazarduje s různými čísly. Takže za prvé jsme se ptali, kolik je tady těch uprchlíků podle registru, kde se jednotliví uprchlíci registrují. Bylo nám řečeno, že je tady 346 000 lidí ke včerejšku. Tak jsem se logicky ptal – protože to je rozdíl 75 % zhruba nebo 80 – jak to, že je tady tedy pouze 200 000 podle toho, co říkal v Otázkách Václava Moravce ministr vnitra Vítek Rakušan. Tak jsem si říkal, to je ale velikánský rozdíl plus minus 140 000 uprchlíků. Tak to já nevím, tak jeho dva náměstci to popřeli. Říkali, že skutečně jsou to jenom jako odhady a že tady je prostě 346 000 registrovaných uprchlíků. Já jenom chci říct, že když nebudeme říkat na mikrofon tu pravdu, kolik toho je, nebo že prostě jednoduše nevíme, tak tím jenom zvyšujeme ten napnelismus ve společnosti. Nic to nestojí, máme tady jenom 200 000 uprchlíků, ne 346, pravděpodobně.

Potom paní náměstkyně Merhautová z MPSV říkala, že máme připraveno 1 800 lůžek v ubytovacích zařízeních, například v domovech pro seniory. Tak se ptáme – vždyť to není možné, vždyť jsme vždycky na hraně kapacity a všichni čekají na pořadníky? Pak z ní zase vypadne, že to je pouze jenom nějaký odhad, ale to číslo je vlastně už venku. Takže na jedinou mou otázku konkrétně bylo odpovězeno to, kolik to vlastně celé v tuto chvíli stálo. Takže když budeme sledovat tok peněz, tak se dozvíme vlastně, jakým způsobem se s těmi penězi nakládá.

My jsme tady samozřejmě všichni hlasovali pro lex Ukrajina. Je to v pořádku. Nevěděli jsme vůbec na začátku, jakým způsobem to bude fungovat, jestli to bude pět tisíc, nebo jeden tisíc, nebo máme dávat deset tisíc. Dali jsme prostě pět na zkoušku. V tuto chvíli bude pravděpodobně nějaká novela po těch zkušenostech. Já se na ty zkušenosti chci zeptat, protože po nějakých zkušenostech tu novelu děláme. Mě zajímají ty zkušenosti a ta zpětná vazba právě z těch orgánů, jaká je a proč tu novelu budeme dělat.

Takže v tuto chvíli na humanitárním příspěvku bylo vyplaceno 2 625 milionů korun, na mimořádné okamžité pomoci 270 milionů korun a 190 milionů korun bylo vyplaceno na solidární příspěvek na ubytování. Toto jsou fakta, která nám včera byla sdělena na výboru pro sociální politiku. Takže v tuto chvíli ne nula, ale tři miliardy, paní ministryně.

Když se potom podíváme na další náklady – a to já vůbec neříkám, že bychom to neměli platit, ale aby tady nevznikl potom, když paní ministryně říká výběrové řízení nula, nula, nula – kdo všechno bude platit například to stanové městečko ve Vysočanech? To znamená, že to se postavilo jenom tak, ty stany, a jsou tam jenom tak ty mobilní záchody a jenom tak tam přijíždí to jídlo bez žádných nákladů? Samozřejmě že ne, že to všechno platí municipality nebo kraje nebo hlavní město Praha. A tento stát ještě nedal ani korunu krajům. A to už máme od konce února právě začátek uprchlické krize.

Mně to prostě připadá, že pořád s těmi čísly tato vláda trošičku hazarduje, snaží se kaširovat věci narůžovo a de facto nám neříká jednoduše tu faktickou pravdu tak, jak to je, protože se snaží, aby v televizi zaznívaly informace ne o tom stavu, kolik tady máme registrovaných lidí, ale pořád jenom nějaké odhady. Odhady na počet míst v sociálních službách a odhady třeba na to, kolik tady ve skutečnosti uprchlíků máme. Ale pokud nemáme ta jednotlivá a jasná čísla, tak jak se máme připravit na ty další věci?

Jaká je ta další vize? Proč tady nemáme tu uprchlickou strategii, kterou nám tady tak hrozně slibujete, a dali jste nám v pátek minulý týden nějaké čtyři ušmudlané papíry na naše stoly, které měly každý jinou velikost písma a jinou barvu? Co to je? Já jsem to nemohl ani přečíst, jak ty tabulky byly malé, protože to bylo jenom tak nějak ofocené a spíchnuté narychlo! (Hovoří stále důrazněji.) A my to chceme, a bylo to dokonce usnesení tady této Poslanecké sněmovny, že by měla být do nějakého data tady uprchlická strategie, a nemáme ji! Ale přitom tady říkáte, že jsme skoro nic neutratili a že tady máme o 75 % uprchlíků méně. (Upozornění z pléna na přílišnou hlučnost projevu.) Dobře. Budu pokračovat dál, ano. A už nebudu opakovat ta slova, že nouzový stav je selhání této vlády.

Pan ministr Jurečka tady říkal a zmínil, že když bude novelizace toho lex Ukrajina, tak že ostatní země také čelí tomu vysokému náporu těch uprchlíků. My víme, že jich je několikanásobně více například v Polsku. Tam se to počítá opravdu v jednotkách milionů, ale tam nouzový stav nemají. V Maďarsku nemají nouzový stav a na Slovensku ho nemají také. Přitom čelí úplně stejnému náporu uprchlíků, jako čelíme my. A my ten nouzový stav potřebujeme. Pravděpodobně ho potřebujeme jenom právě kvůli Ministerstvu průmyslu a obchodu, abychom naplnili zásobníky. Jinak si nedokážu představit proč. Protože pokud zaplatíme veškeré věci, které jsme slíbili hejtmanům a municipalitám, tak bude vlastně všechno v pořádku a můžeme pokračovat dál bez jakéhokoliv nouzového stavu. Ale protože prostě ten nouzový stav potřebujete kvůli tomu, aby se mohly zaplatit stany, jídlo a mobilní WC, no tak jednoduše samozřejmě, a musíme to říct tady na rovinu, ho potřebujete prodloužit třeba o dalších 30, 60 dnů? Proč ne třeba o 14 dnů? Mě prostě zajímají ta fakta.

Potom říkal, že se chystá nějaké relokační schéma uprchlíků. To tady zaznělo asi před půl hodinou od pana ministra Jurečky. Co to znamená to relokační schéma? Jakým způsobem to chcete dělat? Jste domluveni s hejtmany, jste domluveni s obcemi, jste domluveni s těmi lidmi, kteří by měli jít nějakým způsobem do těch míst, kam nechťejí? Na začátku té uprchlické krize to vypadalo tak, že v Bohumíně skončil vlak, z toho se vystoupilo, byla tam první humanitární pomoc, lidé si sebrali, co potřebovali, najedli se, napili se, šli do ubytovacího zařízení a během čtyř dnů tam nebyli, protože jednoduše přirozeně – a já bych to nedělal jinak – si obvolali své známé a příbuzné, kteří už v Evropě jsou, a rozjeli se za nimi. Takže mě zajímá, jakým způsobem to relokační schéma chcete dělat, jak ty lidi chcete donutit a jak jste domluveni s těmi hejtmany a kolik to bude stát. Také mě zajímá, jak ty lidi chcete motivovat.

Tady zazněla samozřejmě ta vznešená slova o tom, že je potřeba ty uprchlíky umístit tam, kde jsou ty vzdělávací kapacity, ty školky, předškolní zařízení, kde ty školy vezmou děti těchto uprchlíků. Cha! Jako my doteď nejsme vůbec schopni například umístit – a já jsem byl toho svědkem, protože já jsem s takovým středoškolačkem jezdil – od září toho kluka do prváku na průmyslovku. Prostě nejsme. Protože ředitelé tady tyto lidi jednoduše odmítají, protože nemluví česky, a nevěří, že se během prázdnin tu češtinu naučí, protože jednoduše nemají na to volné kapacity, protože samozřejmě že čeští studenti a ti, kteří končí základní školu, tak mají přednost, takže možná se to bude dělat v průběhu další vlny, poté co třeba někteří z těch základních škol odpadnou, ale v tu chvíli tam nemůžete přece ty lidi vozit, to znamená, že přistavíte autobus, pravděpodobně podle úst paní Černochové také zadarmo, také ne přes výběrové řízení nula – to je nula, jo? (Ministryně reaguje mimo mikrofon.) Jaképak nesmysly? Já vás prosím, paní Černochová, abyste na mě nemluvila v tuto chvíli. A poprosím pana předsedu Bartošku, aby paní ministryni trošičku umravnil.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Pane poslanče, já nebudu nikoho umravňovat, já si pořádek zjednám sám. Každopádně v průběhu vaší řeči na vás reagovalo více lidí – (Poslanec Juchelka: Tak vás prosím, abyste si ho zjednal!) – a zatím jste nereagoval. Dobře. Já tedy zpřísním svůj postup. Prosím, pokračujte.

Poslanec Aleš Juchelka: Děkuji. Já už se ale blížíím k úplnému závěru. Jednoduše, nestojí to velkou nulu, výběrová řízení se skutečně nedělají na ministerstvech, protože v nouzovém stavu se prostě nedělají. Nouzový stav potřebujeme proto, abychom doplnili zásobníky plynu, což tady potvrdil už za pana ministra Síkelu pan ministr Stanjura, něco to stálo, to už víme, zhruba asi 3 miliardy korun.

A já moc prosím v závěru této své řeči tuto vládu, aby nehazardovala s čísly, aby říkala pravdu, tak jak je, aby vždy řekla, že když neví, tak prostě neví, a tím snižovala ten napnelismus ve společnosti, který v tuto chvíli tak strašně všichni cítíme, a všichni nám pišou. Takže moc prosím, říkejte pravdu. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, pane poslanče. Nyní s přednostním právem se hlásí paní ministryně Jana Černochová. Prosím, máte slovo.

Ministryně obrany ČR Jana Černochová: Děkuji, pane místopředsedo. Já bych doporučila panu poslanci Juchelkovi, aby si přehrál to, co jsem tady říkala. Já jsem nereagovala vůbec na nějaké nákupy a stanová městečka, jak tady celou dobu se mylně domníval, já jsem reagovala na kolegu z SPD, který řekl, že nouzový stav máme proto, abychom za nouzového stavu zneužívali zákon o veřejných zakázkách a dělali zakázky bez výběrových řízení. To tady zaznělo a já jsem na to reagovala tak, že na resortu Ministerstva obrany nic takového nečiníme, že zakázky jsou nula zneužitě v nouzovém stavu, že vypisujeme standardním způsobem výběrová řízení. Stejně tak jsem tady komentovala další resorty, které předtím komentoval pan ministr vnitra Rakušan.

Takže pane poslanče Juchelko, přehrajte si to, a pokud prostě jste chlap, tak se mi omluvíte.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Nyní vystoupí pan zpravodaj Robert Králíček. Prosím.

Poslanec Robert Králíček: Já mám vždycky smůlu, že vystupuji buď po panu Nacherovi, nebo po panu Juchelkovi. A to je fakt těžký. To je fakt těžký se vůbec prosadit. A jenom bych chtěl říct, že se cítím také diskriminován. Cítím se diskriminován, že nemám přednostní právo, a cítím se diskriminován, že vždycky vystupuji po Nacherovi s Juchelkou. Já jsem chtěl tu atmosféru trochu uklidnit.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já jenom, pane zpravodaji, abych vás ubezpečil, v souladu s jednacím řádem vy můžete v průběhu rozpravy vystoupit kdykoliv.

Poslanec Robert Králíček: Já vím, já jsem si teď trochu naběhl, ale zase díky panu Nacherovi, ano. Já jsem chtěl trochu uklidnit tu rozjitřenou atmosféru.

Já bych na začátek svého krátkého vystoupení chtěl jenom reagovat na pana ministra Jurečku a na pana ministra Stanjuru. Několikrát zde zaznělo, že bychom vlastně měli podpořit nouzový stav, protože tím podpoříme nákup plynu do zásobníků, a vlastně máme chtít a musíme chtít, aby naši občané měli plyn. To je určitě bez debat, ale v tomto kontextu bych se obou ministrů zeptal, jestli neměli stejný pocit, když jsme žádali my o prodloužení nouzového stavu třeba z důvodu přeplněných nemocnic, z důvodu toho, že nemocniční personál padal na ústa, z důvodu toho, že jsme chtěli povolát armádu a mediky, aby se mohli starat o nemocné a neumírali lidé. Tak jestli z tohoto kontextu oni také necítili tu zodpovědnost a nehlasovali pro ten nouzový stav. A oni nehlasovali. Nikdy nehlasovali pro nouzový stav, kdežto teď bych řekl, že i část klubu ANO je ochotna ten nouzový stav podpořit.

Nicméně já jsem chtěl hlavně mluvit o tom, že tu od začátku zaznělo poměrně hodně kritiky na Ministerstvo vnitra, na registraci uprchlíků, na fungování, na ta čísla. A já tomu rozumím, nicméně mi tam trochu chybělo využití digitalizace, využití nástrojů digitalizace k tomu, abychom lépe ty věci prováděli. Já jsem si mezitím dočetl na veřejně dostupných portálech kritiku na malé využití digitalizace, že třeba chybí jednotný portál, něco jakoby na bázi třeba covid portálu, kde by uprchlíci našli souhrnné informace a mohli využít některé nástroje eGovernmentu, komunikaci s úřady a tak dále. Chybí různé databáze, chybí centrální informace o ubytovacích kapacitách a dalších věcech.

Vím, že některé se připravují. Ale na druhou stranu, když vezmu, že teď dva dny jsme strávili v Hradci Králové na konferenci ISSS, kde na úvodním pódiu byli jenom vládní zastupitelé a ve většině kolegové Piráti, kteří jsou zodpovědní za digitalizaci, a my jsme poslouchali, jak chtějí vlastně transformovat tu digitalizaci, poslouchali jsme o tom, jak se v minulém volebním období nic neudělalo, že oni jediní přišli se zákonem o právu občana na digitální službu, že oni jediní vlastně prosazovali digitalizaci, no tak se ptám, co za těch 88 dní udělali v rámci té digitalizace? Jestli by nebylo lepší než překopávat Ministerstvo vnitra, než překopávat státní podniky, než na Úřadu vlády zřizovat nová místa se věnovat spíše tomu, jak ty nástroje mohou pomoci právě v té uprchlické krizi, abychom lépe tu krizi řídili, abychom lépe sdíleli data, aby pan ministr měl práci daleko jednodušší, než má, a nemuseli jsme potom poměrně složitě shánět informace o uprchlících, kolik jich tu je, kde jsou, jaké mají zaměstnání a tak dále a tak dále. Jsou to věci, o kterých jsme hovořili už 3 a 9. března na výboru pro bezpečnost.

Takže já jsem chtěl zmínit i to, že než měnit kompetenční zákon, než měnit zákon o státní službě, než měnit zákon o veřejných informačních systémech, rozpočtový zákon a další, které bude potřeba změnit k tomu, aby se digitalizace transformovala podle toho, jak si představují Piráti, tak než na tom budeme trávit hodiny a hodiny času nejenom ve Sněmovně, ale i na jednotlivých ministerstvech, tak by podle mě bylo daleko efektivnější, aby se podpora v rámci digitalizace naplnila nejenom k Ministerstvu vnitra, ale i k Ministerstvu práce a sociálních věcí a abychom spíše využívali ty současné kapacity jednak odboru hlavního architekta, jednak NAKITu a další k tomu, abychom společně zvládli uprchlickou krizi, a nedělal bych tu revoluci v digitalizaci. To byla jen krátká poznámka k tomu, jak využíváme třeba digitalizaci.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji za slovo. Nyní řádně přihlášená do rozpravy je paní poslankyně Eva Fialová. Připraví se pan poslanec Radek Koten. Máte slovo.

Poslankyně Eva Fialová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já tady z úst vlády slyším samou samochválu, jak vše zvládají, jak super zvládají krizi. Jenom chci upozornit na to, že kdyby nebylo měst a obcí a sociálních pracovníků na těch daných obcích, tak by se tady takhle chvástat nemohli. Ráda bych přednesla, jak si třeba s tím poradilo statutární město Ústí nad Labem, které je krajským městem a opravdu nemělo informace na začátku, jak vše řešit.

Odbor sociálních služeb Magistrátu města Ústí nad Labem mezi prvními promptně zareagoval na nastalou situaci na Ukrajině a započal řešit válečnou krizi již 25. února 2022. Ústředním bodem bylo připravení se z pozice města na příchod nepředvídatelného množství osob a s tím spojených nutných opatření. Neprodleně bylo zajištěno z financí města základní stravování, v rámci okamžitého vyhlášení humanitární sbírky bylo k dispozici ošacení, hygiena a řada dalších potřebných věcí.

Ke spolupráci bez toho, že by se vědělo, zda budou mít veřejné zdravotní pojištění, nebo ne, byla oslovena EUC klinika a byla domluvena lékařská péče pro osoby z Ukrajiny zdarma. Byla navázána spolupráce s úřadem práce, s Policií České republiky a neziskovým sektorem. Po celou dobu byl kladen důraz na informovanost veřejnosti, kdy město aktualizuje veškeré toho času dostupné informace včetně zajištění překladů, a na vytvoření sítě všech důležitých

subjektů, institucí s cílem zajistit neprodleně předávání veškerých informací a rozdělení si kompetencí.

Město poskytlo své prostory pro otevření KACPU, ihned zajistilo možnost ubytování příchozích osob v rámci svých kapacit, od počátku organizuje pravidelné setkání v rámci kritické infrastruktury a intenzivně se účastnilo veškerých jednání a koordinace této kritické situace, kdy bylo téměř více než měsíc stěžejním koordinátorem celého procesu, kdy koordinace z vyšší pozice, to je z krajského úřadu, přišla až později. Po zajištění prvotních potřeb se ihned rozvinula intenzivnější spolupráce s neziskovými organizacemi a dalšími dobrovolníky. Do procesu byli zapojeni zástupci z odboru školství a dále specialisté. Informace byly shromažďovány na úrovni celého ORP. V souvislosti s útlumem příchodu dalších osob byla zintenzivněna práce na úrovni komplexní společenské integrace osob, jež zde získaly vízum a zároveň chtějí spolupracovat i na jiné úrovni, než činí pouze zákonná povinnost.

Aktuálně ve spolupráci s vybranými organizacemi probíhají pravidelná mapování zařízení a míst, kde je ubytováno větší množství osob, s cílem nastavení systému založeného na sběru, což je včetně i zaměstnání nebo profesí jednotlivých uprchlíků, vyhodnocení a následné zasanování aktuálních potřeb, které se postupem času výrazně odlišují od primárních potřeb vzniklých kritickým vyústěním konfliktu. Současně je město v pozici hlavního koordinátora všech činností týkajících se ukrajinských osob, kdy byly dílčí činnosti, aktivity a následné zapojení dalších subjektů rozděleny mezi několik dlouhodobě zde působících neziskových organizací, a ty městu pomáhají pravidelnou zpětnou vazbou o aktuální situaci. (Silný hluk v sále.)

Všechny osoby mají v této době již zajištěny finance, informace o možnostech zaměstnání, popřípadě jsou již zaměstnány, odbornou lékařskou péčí a veškeré informace o dostupnosti zdravotní péče. Chodí do základních škol, mateřských škol, aktuálně mají informace o konání zápisu ukrajinských dětí, možnosti absolvování kurzů českého jazyka, informace o volnočasových aktivitách. Dále město od počátku spolupracuje s krajským úřadem a celým integrovaným záchranným systémem, kdy aktivně v rámci své působnosti ORP vykonává intenzivní kontroly ubytovaných osob v zařízeních, jež žádají o kompenzace za ubytované osoby, právě krajský úřad.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já se omlouvám, paní poslankyně, že vám vstupuji do vašeho projevu. Kolegyně a kolegové, požádám vás o mírné ztišení. Prosím, pokračujte.

Poslankyně Eva Fialová: Já už se blížím k závěru. Objektivně je nutno konstatovat, že postavení se města Ústí nad Labem a (nesrozumitelné) jeho zaměstnanců v důsledku válečného konfliktu bylo ojedinělé i přes neznalost vývoje situace a faktu, že obdobnou krizi doposud nikdo neřešil, řešit nemusel, bylo vše zvládnuto naprosto unikátně, což dokládají okolní města, která se na odbor sociálních služeb obracela s žádostí o poskytnutí rady, jakož i sami uprchlíci, kteří pracovníkům volali napříč republikou, dokonce i přímo ještě z Ukrajiny, kdy se všichni svorně shodli na tom, že dostali tento kontakt a zaměstnanci Magistrátu Ústí nad Labem jim prý určitě pomohou. Je z toho patrné, že na začátku byl stejně chaos, a že pokud neumí poděkovat vláda, já si myslím, že v této situaci není jenom moje město, ve kterém žiji, ale spousta jiných, a já bych chtěla poděkovat všem starostům a všem osobám z magistrátů, sociální péče, všem dobrovolníkům, kteří se tomu věnují a kteří doopravdy zvládli tuto krizi. Ne tato vláda. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, paní poslankyně. Nyní požádám o vystoupení pana poslance Radka Kotena a připraví se pan poslanec Pavel Bělobrádek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radek Koten: Děkuji, pane předsedající. Já jsem si připravil v rámci prodloužení nouzového stavu takový krátký exkurz do minulosti. Je to, nevím, jestli to je tweet, nebo jestli to je z Facebooku, nicméně tehdejší předseda ODS a nynější premiér České republiky tehdy napsal zhruba toto: Vláda nesmí zneužívat nouzový stav. Prodloužení nouzového stavu? Jedině když vláda předloží důvody a řekne, jaká opatření v té době zavede, a pokud to bude na nezbytně krátkou dobu. Není možné protahovat donekonečna situaci, kdy má vláda téměř všechnu moc a nikdo ji nemůže hlídat. Krize je vážná, ale musíme se co nejrychleji, jak to půjde, vrátit do normálního stavu a k lidským svobodám. – Je to tedy z 1. dubna 2020.

Já jsem tady velmi pozorně poslouchal diskutující. Samozřejmě poslouchal jsem i pana ministra financí Stanjuru, vaším prostřednictvím, a tady bylo několik takových vět, které mě zaujaly, tedy solidarita na evropské úrovni, že se vyjednalo prodloužení doby, odkdy budeme embargovat ten ruský plyn a ruskou ropu. Nicméně i díky nouzovému stavu se podařilo nakoupit plyn do zásobníků, a to za 37 korun za metr krychlový, když Maďarsko kupuje na základě bilaterální smlouvy ten samý plyn, ovšem na základě bilaterální smlouvy, za 6 korun. To mě poměrně překvapilo, protože to je šestinásobná suma, a pokud tedy ty zásobníky budou naplněny takto drahým plynem, tak samozřejmě spotřebitelé to zaplatí v těch měsíčních zálohách a v té celkové spotřebě. To z toho vyloženě logicky plyne. Pokud to tedy vláda nechce subvencovat.

Dále mě zaujala jedna informace, která se objevila na internetových portálech, myslím si, že buď dnes, nebo včera, a tam bylo napsáno, že RWE prodává své zásobníky a že už tam je několik zájemců. Já jsem se chtěl zeptat, jestli tedy vláda počítá s nákupem těchto zásobníků v České republice, protože mimo jiné tedy zájem o to má jedna firma, kterou spoluvlastní ruský oligarcha. Takže to by bylo přesně úplně proti všemu, co tato vláda deklaruje, pokud by to tedy nechala koupit tu firmu, kterou spoluvlastní ruský oligarcha. Takže brali bychom tedy plyn z Německa, ruský plyn, a zásobníky v České republice by spoluvlastnil ruský oligarcha. To bychom tedy dopadli celkem zajímavým způsobem.

Takže já to nebudu déle zdržovat, děkuji za pozornost a jsem zvědav, jak to dopadne. Já budu rozhodně hlasovat proti prodloužení nouzového stavu. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, pane poslanče. Nyní vystoupí se svým příspěvkem do rozpravy pan poslanec Pavel Bělobrádek, v současné době poslední přihlášený do rozpravy. Máte slovo.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážení členové vlády, kolegyně, kolegové, jenom tři drobné glosy.

Co se týká počtu uprchlíků, tak je logické, že někteří jsou tady zaznamenáni, jsou evidováni, ale to ještě neznamená, že tady všichni zůstali. Proto samozřejmě může logicky být rozdíl mezi těmi, kteří byli registrováni, a těmi, kteří fyzicky v České republice jsou, ať se vrátili zpátky do svých domovů na Ukrajinu, anebo ať pokračovali někam dál do západní Evropy.

Druhá věc je, že například od Polska, Maďarska nebo dalších zemí je potřeba sledovat i přepočít na počet obyvatel. Ano, v Polsku je milion Ukrajinců, ale také, pokud se nepletu, tak Poláků je 38 milionů. Takže počítat je nutné nejenom absolutní, ale i relativní čísla.

Co se týká hlasování o prodloužení nouzového stavu v době pandemie, tak můžu se plést, ale jak tady pan kolega Králíček hovořil, tak já myslím, že KDU-ČSL podporovala dlouhodobě nouzový stav, ačkoliv byla v opozici. A myslím, že s jednou výjimkou, nechci se plést, musel bych to dohledat, ale většinu těch prodloužení jsme určitě podpořili.

A co se týká toho, že obce, kraje a dobrovolníci si určitě odpracovali svoje, no to je bezpochyby pravda. (Odmlčuje se pro hluk v sále.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já se omlouvám, pane poslanče, ale přece jenom, jak se zvýšil počet poslankyň a poslanců v sále, tak hluk narůstá. Poprosím vás o ztišení... Poprosím vás o ztišení! A prosím, pokračujte.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji, pane předsedající. Samozřejmě jsme na obcích i na krajích – většina z nás tady buď jsou obecními zastupiteli, nebo krajskými zastupiteli, je tady mnoho starostů, místostarostů, jsou tady členové krajských rad, tak samozřejmě jsme si to odpracovali. A odpracovali jsme si to skutečně na těch místních úrovních. No tak to je logické, protože to je práce obecních a krajských zastupitelstev. Takže to, že konají svoji práci, za to je určitě potřeba poděkovat. Ale je to úplně stejné, jako jsme si odpracovali spoustu věcí v rámci pandemie. A když se tady někdo něčím holedbá, tak já si vždycky vzpomenu na to, jak se tady holedbala minulá vláda stavem veřejných financí, za které nemohla ona, ale to, že dobře hospodařily právě obce a kraje. Takže abychom si řekli, jak to bylo.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Pane poslanče, já vám děkuji. V současné eviduji dvě přednostní práva. Nejprve... Máte přednost, pane ministře. Prosím. Máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuji vám, pane místopředsedo. Já jsem viděl, jak se poslankyň a poslanci s vědomím toho, že ubývají jména, vracejí do sálu, tak já jim tu radost trochu zkazím. Ale já jsem nechtěl dělat po nějaké gentlemanské dohodě tady s vámi ten trik, že vystoupím až se závěrečným slovem bez možnosti reakce ostatních poslankyň a poslanců. Tedy těm, kdo přispěchali do sálu, asi musím zkazit trochu radost, mám pocit, že po mém vystoupení a po vystoupení pana ministra Síkely možná ještě ta debata chvilku pokračovat bude.

Tak já to vezmu teď od konce, co jsme tady zaregistrovali, a zkusím udržet hladinu hluku a hlasu na menší intenzitě než u pana kolegy Juchelky, pokusím se tady skutečně nekřičet a jenom vysvětlovat a vzít to rychle.

U pana kolegy Králíčka ten poznatek je správný, určitě. My potřebujeme digitalizaci. NAKIT má přesné zadání, co má naprogramovat, pomáhal nám pan plukovník Šnajdárek s Humpem. Prostě ten systém toho, jak v České republice za vaší – a bohužel teď i za naší vlády – vznikají IT produkty, je podivný. Vám to naprogramoval Šnajdárek, nám to naprogramoval Šnajdárek. A teď to předáváme NAKITu. Na tom se úplně moc nic nezměnilo. My naopak se snažíme najít ta systémová řešení a NAKIT už má přesné zadání, jak na to reagovat. Ale obecně máte určitě pravdu. Uživatelská aplikace i pro Ukrajince, kteří přicházejí do České republiky, nějaké informace v mobilu a podobné věci, to je určitě cesta, kterou se vydat chceme, a ten systém jim také nabídnout.

Co se týká pana kolegy Juchelky, pár poznámek. No jistěže tady nemáme přesný přehled o tom, jaké je to číslo. A já znovu opakuju, já jsem měl tu smůlu, nebo štěstí, že jsem byl přítomen celé debatě jako navrhovatel. Vy jste možná některé výseky neslyšel. Tak já ještě jednou zopakuju, to byl odhad vycházející ze zpráv mobilních operátorů, Frontexu. My nejsme hraniční zemí Evropské unie, takže na rozdíl od Slovenska a Polska nemáme přesná čísla o tom, kolik lidí naše území opustilo směr Ukrajina. To je základní problém, který tady je. Snažíme se využívat našeho kontingentu policistů, snažíme se využívat spolupráce, kterou máme. Ale ta přesná čísla prostě nejsou. My se je snažíme v téhle chvíli všemi metodami, které jsem tady popsal a nebudu opakovat, dostat do takového stavu, aby nám to umožňovalo to strategické plánování ve školkách, ve zdravotnictví a podobně. A podle lidí, kteří tomu rozumí, tak já jsem konzumentem těch informací. Přitom když ten systém bude z 85 až 90 % přílehlavý reálnému

stavu, tak to plánování skutečně možné je. Že tam bude nějaká chybovost – že nám někdo neoznámí odchod, že se někdo přestěhuje – ta bude vždycky. Ale naší ambicí je, aby byla do nějakých 10, úplně maximálně 15 %. A to je i věc, kterou jsme slíbili hejtmanům. Opakuju ještě jednou, že bychom chtěli na začátku června mít pod kontrolou a případně během té první poloviny června, než proběhnou zápisy do školek, ty regiony, kde bude nějaká největší chybovost, se snažit místním šetřením dostat jasně pod kontrolu. Jiná cesta v tomhle úplně neexistuje.

Další věc – ty realokační mechanismy, na to se ptalo několik lidí. S hejtmany o tom mluvíme, to už jsem tady říkal, je to na jejich výzvu. Máme do 31. 5. představit plán. Spolupracujeme s externími spolupracovníky, kteří připravovali adaptaci Německa na migrační krizi v roce 2015, a z nějakých příkladů dobré praxe vycházíme, jakým způsobem se ti lidé dají motivovat. Já teď nechci říkat definitivní produkt. Příkladově – dají se motivovat samosprávy. Příkladově – dají se motivovat i ti samotní lidé, ať už negativně, nebo pozitivně. To znamená, že v těch lokalitách s největším vytižením je prostě třeba ta dávka nebo motivační faktor finanční nižší než v těch lokalitách, které ještě mají nějaké možnosti a kapacity. Ale to jsou příklady. Já neříkám, že to takhle bude fungovat, co hejtman, to názor. Ta diskuse se vede. Bude to mechanismus především pro ně. Chceme ho na konci května mít připravený, tak to vyplynulo z naší poslední schůzky.

Tak ještě se tady dívám na některé další věci. Realokační mechanismus. Prezentace strategie, ne ty papíry. To je trochu jinak. Buďme k sobě korektní. Opravdu k sobě buďme korektní. My jsme měli povinnost dát do 14. 4. materiál, vy to nazýváte studií, my to nazýváme strategickými východisky, ale ten v systému byl. A potom říkáte, že jsme vám něco hodili na stůl. Jenomže v té době Poslanecká sněmovna nebyla vázána žádným usnesením k danému datu předkládat nějaký materiál, ale na žádost paní místopředsedkyně Vildumetzové jsme vám na další kolo debaty, každému poslanci na jeho e-mailovou adresu, poslali manažerské shrnutí, což není psáno nějakým jiným písmem, je to prezentace v jednotné formě, která jednoznačně byla dána v nějaké kvalitě a byla dána každému poslanci do jeho e-mailové schránky. Tak prosím buďme v tomto i v téhle části diskuse korektní.

K panu poslanci Zlínskému, prostřednictvím pana místopředsedy. Dočasná ochrana je stanovena jako celoevropský legislativní instrument, který nám říká, komu poskytujeme dočasnou ochranu. Jsou to lidé příchozí z Ukrajiny, lidé s ukrajinským pasem a v rámci tohoto legislativního instrumentu není nijak definováno, že zkoumáme, jestli je ten člověk ze Zakarpatí, nebo je z Kyjeva, nebo je z východu Ukrajiny. Je to občan Ukrajiny. Tak je to legislativně stanoveno, tak jsme tady o tom hlasovali a pak se také musíme my podle tohoto pravidla řídit. Ale pan kolega Zlínský, jestli si správně pamatuju, říkal něco v tom smyslu: pošlete je zpátky domů, mají se vrátit. No s tím se počítá. Je to dočasná ochrana, která je na jeden rok. A pokud by někdo z těch lidí i poté chtěl zůstat na území České republiky, po uplynutí instrumentu institutu dočasné ochrany, musí projít klasickým řízením jako kdokoli jiný v neválečné době. Ti lidé se tady automaticky nestanou občany České republiky. Až skončí dočasná ochrana, budou muset projít celým azylovým a jiným procesem jako kdokoli jiný, kdo před válkou přišel do České republiky. Tedy my těm lidem nabízíme – ještě jednou – dočasnou ochranu limitovanou platností tohoto zákona, pro který jsme tady v Poslanecké sněmovně všichni včetně SPD zvedli ruku. Takže ta strategie v tomto ohledu je myslím celkem jasná.

Na paní kolegyni Dostálovou jenom krátké poznámky. Jestli se bude hledat jednotná evropská praxe vyplácení dávek. Tak tady v tom případě je to trochu složitě, protože kdyby se hledala jednotná praxe, tak třeba ty západní země jako Nizozemí, Belgie mají tu dávku mnohem, mnohem vyšší, než ji máme my tady v České republice. My tady srovnáváme se dvěma zeměmi, které jste zmínila, já bych uměl srovnat se třemi, kde bych vám řekl, že ta dávka je nepoměrně vyšší. Když se podíváme třeba do Rakouska, a to je náš geografický prostor, a Rakousko, na které zapomínáme, je také výrazně vytiženo migrační krizí, je v číslech na hlavu těsně za námi.

A pak se tady ozývaly věty, že i ostatní země jako Maďarsko, Rumunsko, Slovensko jsou také velmi postiženy migrační krizí. Ano i ne. Průchody ano. Ale Slovensko se nemůže srovnávat s počtem lidí, kteří dostali dočasnou ochranu, ne že prošli, ale dostali dočasnou ochranu na Slovensku, s Českou republikou. Česká republika je podstatně výše. A pokud si to srovnáme, tak jsme vlastně na hlavu na druhém místě za Polskem, těsně za námi je Rakousko. Země jako Slovensko, Maďarsko, Rumunsko jsou země, které mají velké registrace na vstupu do té země, ale už nemají tak vysoké počty těch, kteří tam reálně o dočasnou ochranu požádali.

Co se týká pana kolegy Nachera, ten se ptal na nouzový stav, jestli je poslední. A já říkám ano, je, pokud se nám povede schválit novelizaci lex Ukrajina. To není vydírání, to je konstatování. My chceme, aby ten nouzový stav byl skutečně poslední.

Další – otázka na relokační mechanismy. Jsou různé relokační mechanismy. A to slovo lze chápat různě. Něco je to, v čem jsem odpovídal kolegovi Juchelkovi, ale jsou relokační mechanismy, které souvisejí s provozem krajských asistenčních center pomoci Ukrajině, které umožňují ve chvíli, kdy je to centrum naplněno, kde je dlouhá čekací doba, tak umožňují relokaci těch lidí hasičům, kteří převáželi v době největšího vytížení právě na základě krizového usnesení vlády lidí třeba z Krajského asistenčního centra Praha příkladově do Krajského asistenčního centra Pardubice. A takovéto relokační mechanismy stále potřebujeme, protože se nám může stát, že některé z těch center bude v nějaké noční hodině fatálně vytíženo třeba i nějakou specifickou skupinou uprchlíků, a my potřebujeme, aby se ta zátěž rovnoměrně rozložila na jednotlivá krajská asistenční centra pomoci Ukrajině. Nemůžeme tohle bez krizového opatření, které bylo schváleno v nouzovém stavu, dělat.

A ještě jedna poznámka, která byla opakovaně v několika příspěvcích. Omlouvám se panu kolegovi Nacherovi, asi ne v jeho, ale teď jsem si na to ještě vzpomněl. Proč v Polsku nemají krizový stav a podobně? Ale podívali jste se podrobně do sousedních krizových legislativ? Podívali jste se na to, na co tady správně upozorňoval pan kolega z SPD, teď nevím, který z nich to byl, ale správně upozorňoval na to, že naše krizová legislativa bohužel zná jenom tři stupně, které my můžeme uplatnit? A my nemáme dostatečně diverzifikovaný krizový zákon, který by umožnil reagovat různými stupni nebezpečí na nejrůznější stupně nějaké aktuální společenské nebezpečnosti, která tady je. Nemůžeme to srovnávat. Opravdu ne. Dejte si Parlamentním institutem udělat komparativní studii jednotlivých krizových legislativ. A je to nesrovnatelné. My bohužel máme buď stav nebezpečí, nouzový stav, nebo válečný stav. To jsou v podstatě tři jediné stavy, se kterými my si umíme poradit.

Ano, potom můžeme postupovat podle krizového zákona a označit událost migrační krize za mimořádnou událost. Ale mimořádná událost je krizovým zákonem definována jako krátkodobá událost typu povodní, typu tornáda, typu, co já vím, nějakého velkého požáru. To je mimořádná událost. A kdybychom my aplikovali na krizová opatření ustanovení krizového zákona v rámci mimořádné události, tak se dostáváme na hranu toho, že v případě, že to někdo z vás napadne, nám to soud také shodí. Proto ten nouzový stav je určitě bezpečnějším mechanismem pro to, abychom mohli krizová opatření ve všech oblastech, které jsem vyjmenoval, uplatnit, a zároveň říkám, musíme to nahradit jinou speciální legislativou v rámci lex Ukrajina, jeho novelizace v rámci měsíce června, abychom se z nějaké právní pochybnosti, že nám soud něco shodí, byli schopni dostat. Vycházím z názorů profesionálů. Vycházím z rozboru právníků Hasičského záchranného sboru, Policie České republiky. Nevycházím jenom z nějakého svého pocitu a z nějaké predikce toho, co by mohlo neschválení nouzového stavu přivodit.

Z nějakého důvodu mám u pana kolegy Nachera poznamenáno: Nelustrujeme my, lustruje maďarská strana. My nemáme zatím žádný jednotný evropský systém. Bohužel neexistuje pro vstup jednotný evropský systém. A pokud my chceme mít nějakou lustraci občana, u kterého je v uvazovkách podezření, že má i maďarský pas, tak musíme oslovit maďarskou stranu. To je bohužel nutné. A proto se na to asi i tak dlouho čeká.

Příprava strategie. My máme dvanáct strategických týmů, nebo třináct, teď se možná pletu, strategickou skupinu. Je to živý dokument, který se vyvíjí stále. Dnes jsem slíbil bezpečnostnímu výboru, že i ty naše experty, datové analytiku, dovedu na zasedání bezpečnostního výboru, a oni vám budou prezentovat v té době snad už hotový dashboard. Ale pokud se i podíváte do toho manažerského shrnutí třicetistránkové prezentace, tam máte termíny, tam máte odpovědnosti. A pokud budete kontrolovat i ty termíny, tak i co se relokačního mechanismu týká, tak my ten termín dodržujeme. Pokud se ten termín posouvá, vždycky dává strategická skupina pravidelně Ústřednímu krizovému štábu vysvětlení, proč se něco mění, proč se něco posouvá, jestli přibyl nějaký konkrétní úkol. Naopak, my se přece držíme schématu krizového řízení. My jsme nevymysleli žádnou radu pro zdravotní rizika číslo dvě. My tady máme Ústřední krizový štáb, který řídí ministr vnitra, a ten zřídil strategickou pracovní skupinu. Strategická pracovní skupina v jednoduchém schématu má na sebe navázanou ještě expertní externí skupinu, kde samozřejmě konzultuje nějaká východiska. Ale všechno je to v tom stromu, jak to sami hasiči chtěli, abychom tentokrát právě z krizového řízení a strategického plánování krizového řízení nijak nevybočovali.

Tak tady se dívám, že to snad jsou ty nejdůležitější věci. (Nahlíží do svých poznámek.) Modulární jednotky. Teď jsem si ještě o tom psal – pro paní místopředsedkyni Vildumetzovou – s panem generálním ředitelem Vlčkem. Dodávky nových modulárních jednotek a jejich výroba jsou v téhle exponované době otázkou asi čtyř až pěti měsíců. Nejsou. Vyrábějí se. Poptávka je obrovská. Poptali jsme některé ze zahraničí v rámci mezinárodní humanitární pomoci. Ty některé na území České republiky, několik málo, máme, ale v tomhle případě postavit stanové městečko bylo logičtější, protože by to ani na tu kapacitu, kterou jsme teď potřebovali, 150 míst nestačilo.

Jenom k těm stanům. Ty stany jsou vyhřívané. Tříkrát denně je tam pravidelně dováženo jídlo. Děti nespí nikde na zemi. Je tam romská humanitární organizace v Troji. Starají se o ně. A provoz je takový, že je to naplněno. K dnešnímu ránu, pokud si pamatuji přesně to číslo, 142 lidí ze 150, 101 z nich děti. Takže se samozřejmě snažíme Hlavnímu nádraží ulevit. Mnohokrát bychom potřebovali i součinnost samozřejmě lokální sféry. Snažíme se je oslovovat. Mimochodem dnes mám informaci, že je zprovozněno – nebudu ani prozrazovat kde, omlouvám se – ale v rámci České republiky další zařízení, kam se vozí lidé v nouzi a v humanitární katastrofě. A do 31. 5., na to jste se také ptali, chceme mít ty kapacity, aby nikdo na zemi spát nemusel. Ale zároveň zcela jasně říkám, také chceme, aby se ti, kdo mají maďarské občanství a v České republice nic nedostanou, pokud možno do Maďarska vrátili.

Já už tady teď večer nebudu hrát nějakou politiku, jestli máme, nebo nemáme strategii. Máme. Máme ji od začátku. Strategické rozhodnutí bylo Národní asistenční centrum pomoci Ukrajině a čtrnáct krajských asistenčních center. Strategická skupina funguje od první minuty. A vaše slova trochu urážejí lidi, kteří v ní opravdu s maximálním nasazením pracují.

A ještě za jedno chci poděkovat. Opakovaně jsem poděkoval snad při všech veřejných výstupech hejtmanům, starostkám a starostům, neziskovému sektoru, dobrovolníkům i všem jednotlivcům, kteří nám všem, ne vládě, nám všem pomohli takovou migrační vlnu, se kterou žádný plán, který jsem po kterékoli předešlé vládě zdědil, nepočítal. Po předešlé vládě jsem zdědil plán, který počítal s velkou migrační vlnou v rozsahu 20 000 lidí měsíčně. To jsme měli za týden. Takže tahle společnost to zvládla. Ne vláda, ne opozice. Tahle společnost. A já jsem na lidi v České republice pyšný. Děkuji. (Potlesk v pravé části sálu.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, pane ministře. Eviduji dvě přihlášky s přednostním právem, první je paní místopředsedkyně Mračková Vildumetzová a po ní je pan ministr Síkela. (Hlas mimo mikrofon.) V tom případě paní místopředsedkyně vás pošlou, pane ministře, a můžete vystoupit jako první. Prosím, máte slovo.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Jozef Síkela: Vážený pane předsedající, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, předkladatel mě informoval, že tady vznikly nějaké dotazy zejména k nutnosti nouzového stavu k nákupům plynu. Já se chci omluvit, že jsem na ně nemohl reagovat bezprostředně, zúčastnil jsem se schůzky s velvyslanci, kde jsem měla některá důležitá jednání s velvyslanci některých zemí, se kterými teď jednáme o záležitostech, které by měly zvýšit energetickou bezpečnost naší země, a následně jsem se účastnil jednání s generální tajemnicí Evropské komise paní Ilze Juhansone, se kterou jsme projednávali možnosti financování chybějící infrastruktury v oblasti energetiky ze strany Evropské unie.

Pokud se jedná o nákupy plynu a jejich souvislost s nouzovým stavem, chci zmínit několik věcí. Ta první věc je, že my jsme věděli, a Evropská komise to avizovala, že se připraví opatření na úrovni Evropské unie, které bylo představeno včera, ze kterého bude vyplývat povinnost naplnit zásobníky na území Evropské unie k 1. listopadu tohoto roku na 80 %, protože jsme věděli, že v okamžiku, kdy toto opatření vstoupí platnost a kdy začnou státy souběžně zásobníky plnit, bude to mít cenotvorný dopad, povede to, jak to tak už na komoditních trzích bývá, pravděpodobně k tomu, že ceny půjdou nahoru, tak jsme vyzvali a verbálně přislíbili některá opatření obchodníkům na území České republiky, kteří nejprve po ukončení topné sezóny začali zásobníky částečně plnit z vlastní iniciativy.

Zároveň jsem vydal 28. dubna 2022 krizové opatření podle ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, opatření, na základě kterého v souvislosti – a teď si to musím najít, abych to citoval přesně (listuje v materiálech) – s krizovou situací, za kterou se například považuje narušení kritické infrastruktury, vyhlášení stavu nebezpečí nebo nouzový stav nebo stav ohrožení státu, jsem na základě tohoto opatření zavedl systém plnění zásobníků, kdy, abychom co nejvíce ušetřili, vypisujeme aukce, kdy na základě těchto aukcí nabízíme obchodníkům kompenzaci mezi případným rozdílem mezi letní cenou, tedy spotovou cenou, a cenou futures, nebo chcete-li forwardovou cenou, na příští topnou sezónu, a zároveň jim kompenzujeme to, že nemohou s těmito zásobami svobodně nakládat.

Na základě tohoto opatření se nám daří plnit zásobníky v současné době nejrychlejším tempem v Evropské unii... nebo takto – na hlavu plní rychleji ještě Rakousko a Nizozemsko, protože oni mají větší průchodnost a větší kapacitu plnění, nicméně plníme zásobníky zhruba v objemu 25 až 30 milionů kubíků denně a k dnešnímu dni máme zásobníky plné na úrovni přes 40 %, v celkovém objemu je to 1 386 000 000 to bylo ráno, takže já předpokládám, že zítra překročíme 1 400 000 000 kubíků. A je pravda to, že moje krizové opatření, které jsem zavedl 28. dubna, je platné v době takzvaných krizových situací, předpoklad pro vydání tohoto krizového opatření podle § 12a krizového zákona je splněn právě proto, že máme vyhlášen nouzový stav.

Pokud se jedná o otázky typu: proč nemáme přímou smlouvu – jestli jsem to pochopil, tu otázku pana poslance Kotena, prostřednictvím pana předsedajícího – s Ruskou federací. Nevím, jestli to tak bylo myšleno. Já mohu říci, že jsem v tuto chvíli rád, že nemáme přímou smlouvu s Ruskou federací, spíše bych se zeptal, jestli tato otázka byla položena i minulé vládě nebo minulým vládám. Ale mě by spíše zajímalo, proč nepokračuje smlouva o dodávkách plynu z Norska, ze kterého k nám proudilo až do roku 2017 25 % celkové spotřeby, anebo proč nemáme jiné smlouvy a jinou vybudovanou infrastrukturu, když jsme věděli, že v roce 2014, jestli se nemýlím, vtrhla ruská vojska na Krym, a když už na začátku zimy, nebo vlastně v zimě minulého roku stála ruská vojska na hranicích s Běloruskem pod záminkou jakéhosi cvičení a kdy jsme měli informace od tajných služeb, že Ruská federace připravuje vojenskou agresi proti Ukrajině.

Takže potvrzuji to, že mi nouzový stav umožnil vydání krizového opatření a díky němu plníme zásobníky ve prospěch energetické bezpečnosti občanů České republiky. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, pane ministře. A nyní vystoupí s přednostním právem paní místopředsedkyně Mračková Vildumetzová. Prosím, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Jana Mračková Vildumetzová: Vážený pane místopředsedo, vážený pane ministře, kolegyně, kolegové, já už jsem dneska dvakrát vystupovala, takže já bych chtěla poděkovat určitě panu ministrovi vnitra za veškeré reakce na naše dotazy. Myslím si, že to bylo konstruktivní. Jsem také ráda a vím, že děkuje starostům a hejtmanům, policistům, hasičům. Určitě bych ho chtěla vyzvat k tomu, že to, že se mu podařilo na vládě schválit částku 100 milionů korun pro hasiče a policisty, tak mu musí být jasné a ví to, že ta částka je nedostatečná na zafinancování těch přesčasových hodin, protože pokud bychom to vypočítali, tak v tuhle chvíli to vychází na jednoho policistu a hasiče v průměru 2 600 korun. Já jsem přesvědčena o tom, že pokud bychom chtěli zaplatit a měli bychom zaplatit hasičům a policistům všechny ty přesčasy, tak bude potřeba podle mého názoru částka třicetinasobně vyšší.

Několikrát jsem také pana ministra vnitra vyzývala ohledně odměňování právě starostů a hejtmanů, oni si můžou podle zákona o obcích, o krajích na zastupitelstvu navrhnout dvě odměny, ale jsem přesvědčena o tom, že byt' ještě v letošním roce jsou komunální volby, tak to žádný z nich neudělá, protože by – v uvozovkách – mohl nahrát opozičním zastupitelům. Proto stále vyzývám, aby se našla cesta v rámci odměňování, která by nešla přes zastupitelstva a která by šla k těm starostům a hejtmanům napřímo prostřednictvím toho daného nařízení ohledně odměňování zastupitelů.

Já stále říkám, a říkají to i mí kolegové, a když se bavím se starosty, s hejtmany, ta strategie, ten migrační plán pořád není, a proto bych si v tuto chvíli v rozpravě dovolila načíst doprovodné usnesení, samozřejmě po hlasování o prodloužení nouzového stavu, a toto doprovodné usnesení zní: Poslanecká sněmovna žádá ministra vnitra o předložení strategického dokumentu zvládnání uprchlické vlny Migrační plán, dle usnesení Poslanecké sněmovny ze dne 14. dubna, který bude obsahovat konkrétní data a informace o pohybu a pobytu uprchlíků v rámci České republiky, kde bude uvedeno, kolik uprchlíků se na našem území nachází, v jakém městě, obci, kraji, jaké mají lidé profese, vzdělání, zda mají zájem v České republice zůstat, včetně modelace na počty uprchlíků, aby bylo možné zajistit systémy školské, zdravotní, sociální a zaměstnanosti, a to s termínem do 31. května.

Druhé doprovodné usnesení: Poslanecká sněmovna vyzývá vládu poslat finanční prostředky krajům a hlavnímu městu Praha za veškeré náklady spojené s řešením uprchlické krize, a to také s termínem do 31. května

A poslední doprovodné usnesení: Poslanecká sněmovna vyzývá vládu České republiky řešit řádně uprchlickou krizi a zároveň i hospodářskou krizi, která se dotýká vysokých cen energií, pohonných hmot a potravin.

A chtěla bych požádat o každém tom usnesení hlasovat zvlášť. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám také děkuji, paní místopředsedkyně, a požádám, abyste návrhy doprovodných usnesení dala sem na stůl řídicímu schůze, abychom je případně potom mohli přečíst a dát o nich samostatně hlasovat.

Nyní eviduji jednu přihlášku s přednostním právem – paní předsedkyně Schillerová. Prosím, máte slovo. A pak je řádně přihlášen pan poslanec Kolovratník. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já bych si dovolila přednést protinávrh k návrhu – nebudu říkat usnesení – návrhu vlády, a to ve znění: Poslanecká sněmovna vyslovuje souhlas prodloužením doby nouzového stavu o 14 dnů, to je do 14. června 2022 do 23.59 hodin. A prosím, aby o něm bylo hlasováno. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Já eviduji váš návrh, poznamenal jsem si ho. Chcete, aby nouzový stav trval do 14. 6. 23.59 hodin.

A nyní řádně přihlášený pan poslanec Kolovratník. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Martin Kolovratník: Tak dobrý večer, děkuji za slovo. A vnímám podvečerní náladu zde ve sněmovně, že už asi vše bylo prakticky řečeno, ale já jsem byl k tomu vystoupení, a slibuji, že budu stručný, vyprovokován vystoupením pana ministra Síkely. Normálně by to byla faktická poznámka. Já jsem se procedurálně musel normálně přihlásit standardně.

Pane ministře, prostřednictvím pana předsedajícího, vím, že už s tím nic nenadělám, nenaděláme, že už ta situace je taková, jaká je k dnešku, tedy ke konci května. Určitě chci ocenit to, že jste férově a jasně řekl, že vám ten nouzový stav umožnil ty kroky, které jste popsal, ale při vši úctě, a prosím o pochopení, nemohu neříct nebo nemohu nezmínit to, co rezonovalo v médiích a ve veřejném prostoru. V jednom z článků, z ilustračních článků, který tady mám, někdy z 5. dubna tohoto roku, takže už necelé dva měsíce zpátky: Vládo, kup si zpět zásobníky na plyn, volají odborníci, jinak podle nich Česko narazí. Situace je naprosto kritická. Kvůli eskalující situaci obchodníci musí nakupovat za extrémně drahé ceny. Vám, pane ministře, to samozřejmě nemusím popisovat. Pokud bychom ty zásobníky měli svoje, měli bychom je k dispozici, tak v nich bylo možné ten plyn skladovat za ty levnější ceny a pak je obchodníkům uvolňovat za ceny jiné, než jsou ty spotové, než jsou ty špičkové. Já už ten článek nebudu dál číst a nebudu zabíhat do detailů, ono to může být určitě téma na hospodářský výbor, ale to, co chci, aby tady veřejně zaznělo v té mé reakci: My ten nouzový stav, když jsme to diskutovali dnes na klubu, tak právě situace s plynem, s tou kritickou situací s plynem, snad mohu mluvit za část mých, našich kolegů z klubu hnutí ANO, byla takovým tím jazýčkem na vahách, proč se pro ten nouzový stav v té kompromisní variantě, kterou navrhla paní předsedkyně, přiklonit a proč ho podpořit, protože to není věc, u které bychom nechtěli být. S tou vám chceme pomoci. Ale znovu tady to musím zopakovat, je konec května a my jsme vás vyzývali a odborníci vás vyzývali, abyste byli akčnější a akčně schopnější, už v březnu a v dubnu tohoto roku, a to jste prostě nebyli. Taková je realita. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Děkuji. Ještě s přednostním právem se hlásí pan ministr Síkela. Prosím, pane ministře.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Jozef Síkela: Já to dnes nechci, je to dlouhý den myslím pro nás pro všechny. Doufám, že se dobereme nějakého závěru, ale musím zareagovat, protože to zaznělo vlastně i v otázkách pana poslance Kotena, prostřednictvím pana předsedajícího, otázka nákupu. Jednak tedy otázka nákupu zásobníků nemá žádnou souvislost s dnes projednávaným tématem. Nemá žádnou souvislost s nouzovým stavem. Takže ta druhá věc, kterou chci poznamenat, je, že musím jenom znovu zopakovat, co vám už dnes jasně řekl můj vládní kolega, pan ministr Stanjura, a nevím, čemu jste v tom jeho vyjádření nerozuměli, že my nebudeme dávat žádné informace, které mají cenotvorný dopad na jakoukoliv transakci, protože v případě, že v jakékoliv transakci figuruje stát, tak většinou to má dopad, řekněme, spekulativní a většinou se ty ceny pohybují nahoru.

Ale musím zdůraznit jednu věc. Stejně jako u covidu byla spousta lidí, kteří měli nějaký titul doktor, a vyjadřovala se a dělala ze sebe specialisty, tak to podobné teď vidím u otázek energetických, ať už je to plyn, nebo ropa. Je tady spousta samozvaných odborníků, kteří se k tomu vyjadřují. Ona otázka zásobníků a využití jejich kapacity a dispozice s tím, co v těch zásobnících je, a jejich vlastnictví jsou rozdílné věci. A já už bych to dále nerozebíral. Děkuji.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: A já vám také děkuji, pane ministře. V současné době neeviduji žádnou přihlášku, ať už s přednostním právem, anebo řádně přihlášené. Vzhledem k tomu, že nikoho nevidím, končím rozpravu.

Chci se zeptat pana ministra nebo pana zpravodaje, zda si chcete vzít závěrečné slovo. Pane ministře, prosím. Přivolám zatím kolegy a kolegyně z předsálí. A máte slovo.

Místopředseda vlády a ministr vnitra ČR Vít Rakušan: Děkuji, pane místopředsedo. Kolegyně, kolegové, já bych vám chtěl poděkovat za korektní debatu, kterou jsme tady dneska v Poslanecké sněmovně vedli, a to myslím vážně. Trochu jsem v to doufal a pokoušel jsem se, řekněme, také odpovídat na veškeré vaše dotazy věcně a rychle.

Na závěr jenom chci říci, doufám, že jsme přednesli dostatek důvodů a argumentů pro to, že Česká republika ještě na 30 dalších dnů potřebuje nouzový stav, tak abychom byli v České republice za prvé schopni zajistit veškeré náležitosti spojené s příchodem uprchlíků, ale zároveň abychom byli schopni zajistit bezpečí a komfort i občanům České republiky. A zároveň bych vás chtěl poprosit, abychom stejně konstruktivně, jako jsme jednali dnes, jednali i v rámci měsíce června o novelizaci lex Ukrajina, abychom vytvořili takové právní prostředí, které skutečně umožní náš příslib, a to ten, že dnes žádáme o nouzový stav ve spojitosti s migrační vlnou z Ukrajiny naposled. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji, pane ministře. Chci se zeptat pana zpravodaje? Prosím, pane zpravodaji, máte závěrečné slovo.

Poslanec Robert Králíček: Já bych chtěl jenom také poděkovat za korektní debatu a konstatovat, že během rozpravy padl návrh od paní předsedkyně Schillerové, respektive protinávrh, a to hlasování o prodloužení nouzového stavu na 14 dnů.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Návrh eviduji a poté o něm dám hlasovat. Eviduji žádost o vaše odhlášení, já vás tedy nejprve všechny odhlásím. Požádám vás, abyste se přihlásili svými kartami. Mezitím ještě řeknu pro úplnost, že nejprve budeme hlasovat o délce nouzového stavu, to jsou dvě hlasování, a poté jsou tři doprovodná usnesení, která načetla paní místopředsedkyně Mračková Vildumetzová, a o nich dáme hlasovat až poté. Já ta usnesení mám před sebou. Takže budeme postupovat tak, jak jsem řekl. Počet poslankyň a poslanců v sále se stabilizoval, a já tedy přečtu návrh usnesení.

Nejprve budeme hlasovat o tom, že Poslanecká sněmovna vyslovuje souhlas s prodloužením doby nouzového stavu do 14. 6. 23.59 hodin. Je to protinávrh oproti vládnímu návrhu.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro tento návrh, ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Je to hlasování s pořadovým číslem 3, přihlášeno je 138 poslankyň a poslanců, pro 42, proti 87. Návrh byl zamítnut.

Nyní tedy dáme hlasovat o návrhu, který zde předkládá vláda, a to je, že Poslanecká sněmovna vyslovuje souhlas s prodloužením doby nouzového stavu do 30. června roku 2022 23.59 hodin.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro tento návrh, ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Je to hlasování s pořadovým číslem 4. Přihlášeno je 141 poslankyň a poslanců, pro návrh 80, proti 50. A já vyslovuji, že s tímto návrhem byl vysloven souhlas.

Nyní zde máme tři doprovodná usnesení a já bych vás, pane zpravodaji, požádal, abyste jednotlivá usnesení přednesl, protože padl návrh, abych dal hlasovat postupně o jednotlivých návrzích. Tak já vám dám slovo a požádám vás, abyste přečetl první návrh.

Poslanec Robert Králíček: Doprovodné usnesení, které navrhla místopředsedkyně Sněmovny Jana Mračková Vildumetzová: Za prvé. Poslanecká sněmovna žádá ministra vnitra o předložení strategického dokumentu zvládnání uprchlické vlny Migrační plán dle usnesení Poslanecké sněmovny ze dne 14. dubna, který bude obsahovat konkrétní data a informace o pohybu a pobytu uprchlíků v rámci České republiky, kde bude uvedeno, kolik uprchlíků se na našem území nachází, v jakém městě, obci, kraji, jaké mají lidé profese, vzdělání, zda mají zájem v České republice zůstat, včetně modelace na počty uprchlíků, aby bylo možné zajistit systémy školské, zdravotní, sociální a zaměstnanosti, s termínem do 31. 5. 2022.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji a zahajuji hlasování o tomto doprovodném usnesení. Ptám se, kdo je pro toto doprovodné usnesení, ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Je to hlasování s pořadovým číslem 5, přihlášeno je 143 poslankyň a poslanců, pro návrh 62, proti 50. S tímto doprovodným usnesením nebyl vysloven souhlas a můžeme pokračovat.

Poslanec Robert Králíček: Za druhé. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu poslat finanční prostředky krajům a hlavnímu městu Praha za veškeré náklady spojené s řešením uprchlické krize, s termínem do 31. 5. 2022.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro návrh, ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti?

Je to hlasování s pořadovým číslem 6, přihlášeno je 144 poslankyň a poslanců, pro návrh 61, proti 15. Tento návrh také nebyl schválen.

A než dám hlasovat o posledním doprovodném usnesení, tak oznamuji, že po zbytek jednacího dne pan ministr Zbyněk Stanjura hlasuje s náhradní kartou číslo 30. Prosím, pane zpravodaji.

Poslanec Robert Králíček: Za třetí. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu České republiky řešit řádně uprchlickou krizi a zároveň i hospodářskou krizi, která se dotýká vysokých cen energií, pohonných hmot a potravin.

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já vám děkuji. Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro návrh tohoto usnesení, ať zmáčkne tlačítko a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu?

Je to hlasování s pořadovým číslem 7, přihlášeno je 144 poslankyň a poslanců, pro návrh 62, proti 36. Ani s tímto návrhem nebyl vysloven souhlas.

A jestli se nemýlím, pane zpravodaji, tak jsme dali hlasovat o všech návrzích a doprovodných usneseních. (Ano.) Já vám děkuji.

Vážené paní poslankyně, projednali jsme stanovený pořad 24. schůze Poslanecké sněmovny. Ještě předtím, než ji skončím, tak vás poprosím o klid, protože se s přednostním právem hlásí ještě paní předsedkyně Alena Schillerová. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já bych jenom chtěla připomenout, že využila vládní koalice svou většinu, to je politická realita, bereme ji na

vědomí. Chtěli jsme podpořit 14 dnů a zase počkat si, až nám budou složeny jako Poslanecké sněmovně účty. Ale chci tady jenom zdůraznit, co bylo zamítnuto. Bylo zamítnuto, že nebude předložen strategický dokument zvládnání uprchlické vlny Migrační plán a tak dále, ale zejména prosím bylo zamítnuto...

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Já se omlouvám, paní předsedkyně. Kolegyně a kolegové, ještě jsme neskončili jednacím dnem. Já vás požádám, abyste se ztišili, aby paní předsedkyně mohla dokončit svoji řeč. Prosím.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji. Zejména bylo zamítnuto, že Poslanecká sněmovna vyzývá vládu poslat finanční prostředky krajům a hlavnímu městu Praha za veškeré náklady spojené s řešením uprchlické krize do 31. 5. Takže si pamatujte, milé kraje a hlavní město Praho, že ani do 31. 5. vám ty prostředky evidentně poslány nebudou! Děkuji. (Potlesk a podpůrné výkřiky.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, žádnou další přihlášku nevidím. Tímto končím 24. schůzi Poslanecké sněmovny. Já vám děkuji a přeji vám příjemný zbytek dnešního dne.

(Schůze skončila ve 20.57 hodin.)